

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

DEBATES
OFFICIAL REPORT

*Debates held at the 11th Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

Saturday, the 20th September, 1960.

The House met at Half Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

PARLIAMENTARY SESSIONS AT HYDERABAD

671

*10582.—*Q.*—Sri T. S. Murthy (Warangal) Vavilala Gopalakrishnaiah (Sattenapalle) and C. V. K. Rao (Kakinada):—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Government are aware of the fact that the Government of India are seriously studying the question of holding a Session of Parliament in the South;

(b) if so, whether the State Government will extend an invitation to hold the July Session of Parliament in Hyderabad in view of the fact that the President of India owns a permanent residence, i. e., Rashtrapathi Nilayam, Bolaram, in Secunderabad and makes an annual sojourn during the month of July, and

(c) whether the Government propose to donate for this purpose the race course area and the adjoining area in Secunderabad which is in close proximity to the President's residence and is suitable for raising the necessary buildings?

(The Chief Minister) Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) Yes; Sir

(b) The State Government are not in favour of holding a Parliament Session in the South

(c) Does not arise

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఇది సాధారణ కారణం కోరినప్పుడు మంజూరు చేసిన పిమ్మట ఎంతకీ తీసుకువచ్చారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వారు చాలా యిప్పరేషన్ అడిగారు. గుమ్మ-మెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు మే, 1968లో ఒక టుటీ ఆఫ్ పార్లమెంటు వేసినారు వారు లోక్ సభ మీటు కావడానికి సెవరేటు చాంబర్స్ ఉన్నాయో లేదా, తరువాత మైక్రోఫోన్లు, టెవీరికార్డర్లు, సైమల్టేనియస్ ట్రాన్స్లేషన్ యిన్ ది చాంబర్స్ ఆఫ్ లాంగ్వేజెస్ ఉన్నాయో లేదా, సెక్యూరిటీ అరేంజిమెంట్లు ఉన్నాయో లేదా, మొత్తం ప్రెస్ ప్రొసీడింగ్సు కవరు చేయడానికి, తరువాత లోన్ల ప్రెస్ కోవ్ ఆఫ్ చేయగలదా, హౌసింగ్ అకామిడేషన్ ఫర్ మినిస్టర్స్, మెంబర్స్ ఆండ్ సాఫ్ట్ ఉంటుందా ఉండదా? Besides M.Ps. including Ministers, about 2,000 Officials might be required. ట్రాన్స్పోర్ట్ ఫర్ ఎం. పీ.ఎస్. అండ్ అదర్ అఫీషియల్స్ ఉంటుందా ఉండదా? ఎక్స్పెండిచర్ ఎంత అవుతుంది? టౌర్ ఆఫ్ మినిస్టర్స్కి యివరలకు వేరేవోరు ఉంటుందా లేదా రైబ్రరీ అండ్ రికార్డెస్ పెసిలిటీస్ ఉన్నాయో లేదా? కేటరింగ్ అరేంజ్మెంట్లు ఉన్నాయో లేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎత్తెట్రా, ఎత్తెట్రా...

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఎందుకు మనవేస్తున్నానంటే యిన్ని చూసిన తరువాత ఇది అసలు పార్లమెంటు సెషన్ సౌత్ లో చేయడం గురించి పార్లమెంటు కమిటీ వేళారు అనుకోండి. చాలాకష్టంతో యిబ్బందితో కూడిన విషయాలు. మనకు వచ్చే టెలిఫీట్ దానివల్ల ఏమిటి అన్నప్పడు ప్రయోజనం ఉన్నట్లుగా చోచడంలేదు. అందుకని నేను వారికి నో అనకుండా....యస్ అని చెప్పడానికి రిష్టం, నో అనడానికి అనురక్తంగా ఉంటుందని చెప్పి ఇప్పుడు అసందర్భం అని చెప్పాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—“No” అని చెప్పలేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇప్పటివరకీ అసందర్భంగా ఉంటుంది.

Sri K. Brahmananda Reddy:—Ultimately, it was considered that it would be awkward to say ‘No.’ and impossible to say ‘Yes’ It was decided that the Government of India might be informed that it is not possible now.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—మనం ఇలా ఉంటే హైదరాబాదులో అంతా హామీల్స్ ఉన్నారని అనుకుంటారు. అది గమనిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇది చాలా కష్టంతో కూడినది. It is not so simple. Therefore, from all the advantages that may accrue I do not think there is any thing much. . . .

శ్రీ టి. ఎస్. మూర్తి :—ఖర్చులు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు భరిస్తారుకదా?

Mr. Speaker : How are you going to provide all these things?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇవన్నీ ప్రొవైడ్ చేయాలి. రెండువేలమంది ఆఫీసర్లకి మినిస్టర్లకి, ఎం. పీ.ఎస్.కి, అకామిడేషన్ ఏర్పాటుచేయాలి. రాజ్యసభ, లోక్ సభ రెండింటికీ సెవరేటుగా పెద్ద చాంబర్లు కావాలి. లోక్ సభలో సుమారు 580

మందో ఎందరో ఉన్నాడు. రాజ్యసభలో 250 మందో ఎందరో ఉంటారు. వారికి సెవరేటు ఛాంబర్స్ కావాలి. సైమల్టేనియస్ ట్రాన్స్లేషన్ కావాలి. వారికి యిండ్లు కావాలి.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్లా) :—ఇవన్నీ అవసరం. ఇవన్నీ ఉంటేనే జరుగుతుంది. ఓడిణదేశంలో పార్లమెంటు జరిగితే ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. చాలటి ఎన్.పీ.యూ. పేసి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు భరించే విధముగా స్థలం యివ్వడం కష్టంరాదు. ఏర్పాటుచేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇవన్నీ ఏర్పాటులు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు హోటల్ ఏరియన్ టెన్షన్ పెట్టకోవడం జనరల్ గా ఎమోషనల్ కాటిఫికేషన్, ఎమోషనల్ యింటిగ్రేషన్ ఉంటే ఉండవచ్చుకాని ఇవన్నీ తెచ్చుకుంటే స్థలం ఖచ్చితంగా యిస్తాము.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (చిప్పం) :—అధ్యక్ష, పార్లమెంటు సెషన్ హైదరాబాద్ లో ఒక గడోతున్నదని చాలా సంవత్సరాలనుంచి వింటున్నాము. కొన్ని పరిస్థితులవల్ల అవకాశం లేకపోయింది. ఈ సెషన్ అయినా ఢిల్లీలో పెట్టడానికి ఏర్పాటుచేసే అవకాశం కల్పిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—లేదు.

శ్రీ బి. రంగారావు (మల్లేశ్వరం) :—పార్లమెంటు యిక్కడ పెట్టడానికి కష్టం అన్నారు రాష్ట్ర శాసనసభ, ఆంధ్రలోను, తెలంగాణాలోను, రాయలసీమలోను పెట్టడానికి ఏర్పాటు చేయరోవచ్చు-దా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చేయక ఎప్పుడు అనుకోండి కానీ చాలా యిబ్బందితో కూడినమాట. నాకు స్వయముగా అనుభవంలేదు కాని ఆంధ్రరాష్ట్రం ఉన్నప్పుడు ఒకసారి పశ్చిమపట్టణంలో పెట్టుకుని చాలా అవస్థలు పడ్డారు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :—చాలా సమస్యవంతంగా నిర్వహించారు.

శ్రీ పి. గుస్తయ్య (పాపిరెడ్డి) :—పశ్చిమపట్టణంలో పెట్టడానికి దూరం అనుకుంటే పశ్చిమపట్టణం గుంటూరులో మధ్య టెంపరరీ ఆసెంబ్లీ హాలు, ఆఫీస్, శక్తి కేంద్రాలు, సిబ్బంది యిలాంటివి పెట్టుకుంటే ఎప్పుడయినా గొడవలు వచ్చినప్పుడు అక్కడ సమావేశం కావడానికి వీలుంటుంది కాబట్టి ఆ విధముగా చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది కొంచెం కష్టమైనమాట. కావాలంటే పేరియన్ ఆఫీసర్ పేరియన్ సెంటర్స్ లో పెట్టకోవచ్చు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—టెంపరరీ హాల్ అన్నారు, అంటే పాకలు వేసుకుని సమావేశము పెట్టమంటారు.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు (కొవ్వూరు) :—ఆంధ్రప్రాంతంలోను రాయలసీమలోను సమావేశాలు పెడితే అక్కడ పరిస్థితులను సమస్యలు అవగాహన చేసుకోవడానికి

వీలుంటుంది. It is better to have separate Session in other Regions also to understand real positions also. ఆ విధముగా చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వారు చెప్పినదే రారణం అయితే దీనివల్ల కాదు. తెలంగాణా శాసనసభ్యులు, ఆంధ్ర శాసనసభ్యులు, రాయలసీమ శాసనసభ్యులు అన్ని ప్రాంతాలు చూడడానికి అవకాశాలు కల్పిస్తే చాగుంటుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అసలు ప్రశ్న దైవర్ అయిపోయింది. ఇంకొక ప్రశ్న వేయడానికి అవకాశం లేకుండా పోయింది.

Mr. Speaker :—Ultimately, even the Parliament decided not to hold a Session in the South.

GRIEVANCES OF N. G. Os.

672--

*93 (1052) Q.—Sri C. V. K. Rao :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government received any representation on the grievances of the Andhra Pradesh Non-Gazetted Officers Association based on the unanimous resolution of its executive made on 14th and 15th September,

(b) if so, the action taken by the Government thereon ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) The Andhra Pradesh Non-Gazetted Officers Association presented a memorandum dated 13-10-1968 to the Chief Minister, Andhra Pradesh, on certain grievances of the Association.

(b) The points raised in the Memorandum have been carefully examined by the Government. Meanwhile the Andhra Pradesh N. G. Os. Association has in a subsequent communication stated that the programme mentioned in the memorandum was already over and that in the cordial atmosphere now subsisting, they hoped that they would be able to secure a negotiated settlement on the points raised therein.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్ష, పీఠి కోరికలు వెరివేర్చకపోతే సమ్మె కలిసింది పస్తుందని తెలియచేశారు. అందుచేత త్వరితముగా పరిష్కరించడానికి పూనుకొంటారా? అశుభంకాదు ఇలాంటివి చాలా చిక్కువగా ఉన్నవి. ఇంప్రూవ్మెంటు లేదు. వాటిని గురించి కూడ ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఈ మధ్యనే పే సేక్యును రివైజు చేశాము. ఎంప్లాయిస్ అసోసియేషన్లు ఒక్కసారి కాదు, ఎప్పటికప్పుడు రిజ్రెక్షన్లు చేస్తూ ఉంటారు. మేము సాధ్యమైనంతవరకు సహాయపడుతూ ఉంటాము.

DEPARTMENTAL CONSULTATIVE COMMITTEES

673

*14 (5668) Q. Sarvasri Agarala Easwara Reddy (Tirupathi) and S. Vemayya (Sarvepalli) :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government constituted six Departmental Consultative Committees as announced by the Chief Minister earlier;

(b) if so, the departments to which these committees were constituted and their functions; and

(c) whether there is a committee of the above nature to Revenue and the Education Departments?

Sri K. Brahmananda Reddy :— The matter is under consideration of the Government.

అధ్యక్షులు, P.W.D., ఇంజనీరింగ్, అంచాయర్ రాజ్ డిపార్టుమెంట్సుకు కాన్సల్టేటివ్ కమిటీలు ఏర్పాటు చేశారు. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్సుకు, ఫుడ్ అండ్ అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంట్సుకు చేయబడినవి.

శ్రీ ఆర్. బ్రహ్మనాథాయణరాజు (నర్సపూర్) :— అధ్యక్ష, ఈ కమిటీలలో సభ్యులను చేర్చే ప్రక్రియ ఏలాగా చేసుకుంటున్నాను. పార్టీ నాయకులతో సంప్రతించి సభ్యులను నియోజకవర్గ వ్యవస్థాపక సమన్వయకమిటీ మండ్రెగారు ఎవరో ఒకరిని తీసుకొనే విధిని దాగా లేదు. పార్టీ నాయకులతో సంప్రతించి వేసుకొనే పద్ధతి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎ. బ్రహ్మనందరెడ్డి :— దానిలో ఆక్షేపణ లేదు ఎట్లా వేసినా మంచిదే. నాకేమీ అవ్యతిరేకం లేదు.

శ్రీ కె. గోపాలరావు :— అధ్యక్ష, కన్సల్టేటివ్ కమిటీలను వేరారనుకోండి. ఎన్ని దాగానే వచ్చి చేస్తున్నది. కొన్ని కమిటీలు మీద రావడములేదు. సేబుటాక్సు అడ్వైజరీ కమిటీ వున్నది. అసెంబ్లీలో పీడిఎల్ల బ్రయోజనము కన్పించడము లేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మనందరెడ్డి :— కన్సల్టేటివ్ కమిటీ వేరు. సేబుటాక్సు అడ్వైజరీ కమిటీ వేరు. We have decided to meet thrice in a year. సేబుటాక్సు అడ్వైజరీ కమిటీ వేరు. అది మీద అనుకోండి.

Sri K. Govinda Rao : Since the formation we have met only once.

Sri K. Brahmananda Reddy :— Let us meet again.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ (అమనేర్) :— అధ్యక్ష, కన్సల్టేటివ్ కమిటీ అంటే ఆ కమిటీని కన్సల్టే చేయడమనే అర్థము వస్తున్నది. ఈ కమిటీ అభిప్రాయాన్ని తీసుకుని ఏలా ప్రభుత్వము అడుగులు వేయాలని వున్నదా? సలహాలను పొందడానికి మాత్రమే ఈ కమిటీలా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మనందరెడ్డి :— జనరల్గా అన్ని పార్టీలకు చెందిన ఒక 20 మంది సభ్యులు వలసి ఒక విషయముమీద చర్చ చేసి అభిప్రాయానికి వస్తే దానిని ప్రభుత్వము సాధ్యమైనంతవరకు గౌరవ దృష్టితోనే ఆలోచిస్తుంది.

శ్రీ డి. హెచ్. నరసింహారెడ్డి (కుంగుర్తి) :— అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు వేసిన కమిటీలలో తక్కిన పార్టీల ప్రతినిధులను తీసుకొంటున్నట్లు కన్పించడము

లేదు. మా పార్టీ సభ్యులు రెవెన్యూ కన్సల్టేటివ్ కమిటీలో తప్ప ఇంక దేనిలోనూ ఉన్నట్లు లేదు. దీనిని బట్టి వారి యిష్టము చచ్చిన పార్టీ ప్రతినిధులను వేసుకొంటున్నట్లు కన్పిస్తున్నది. అదేనా పద్ధతి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— లేదు. I will find out. If it is so, we will correct it. రెవెన్యూ కన్సల్టేటివ్ కమిటీలో ఉన్న ఇంక దేనిలోనూ లేరని ఐబియన్ విషయాన్ని చూస్తాను. If it is so, certainly we are prepared to take.

శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణరాజు :— పంచాయతీ రాత్ కమిటీలో ఉన్నారని 2, 3 కమిటీలలో మాత్రమే ఉన్నారు.

శ్రీ నావిరాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్ష, ఈ కమిటీల చరిత్రను సెక్రటేరియట్ క్రింద ఉంచాలని ఆల్ ఇండియా ఐస్సె రాష్ట్రరెస్పెక్టివ్ చేసినది ఈ కమిటీలు ప్రతి డిపార్టుమెంటుకు వేయాలి అని ఉన్నది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఆల్ ఇండియా ఐస్సె రాష్ట్రరెస్పెక్టివ్ చేసినది గురించి ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయాలి. ఇక్కడ కన్సల్టేటివ్ కమిటీలు రెవెన్యూ, P.W.D ఇంజనీరింగ్, పంచాయతీరాజ్ ఫండ్ అండ్ అగ్రికల్చర్, హోషల్ సర్వీసు వీటికి ఉన్నవి.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేంద్రరావు :— అధ్యక్ష, సభ్యులు ఉంచిన ఐబియన్ కన్సల్టేటివ్ కమిటీ ఎజెండాలో చేరుస్తారు. కమిటీలో చర్చించి సలహాలు యిస్తుంది. అంతటితో ఆయిపోతుంది. శాసనసభలో చెప్పినవి అమలులోకి రావడము లేదు అలాగే అక్కడ కూడ ఎజెండాలో వేసుకొనడము చర్చించడమే జరుగుతున్నది. చేసిన నిర్ణయాలను అమలుపరిచే విధంగా చేసుకొనడానికి ఇంకా సమర్థవంతముగా, ఉపయోగకరముగా ఉండే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఈ కమిటీ సభ్యులు మీట్ అవుతారు. తరువాత మీటింగుకు వచ్చేటప్పటికి గత సమావేశములో జరిగినది రెవ్యూ చేస్తూ ఉంటారు. అంతవరకు చేసిన తీర్మానాల విషయములో 'what action has been taken' అని గౌరవసభ్యులకు మెన్షన్ చేస్తారా?

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :— అధ్యక్ష, కన్సల్టేటివ్ కమిటీల ఫంక్షనింగ్ విషయములో ఏమైనా నియమాలు నిర్ధారణ చేశారా? ఏయే కమిటీలకు ఎవరు ఎన్నిసార్లు తీసుకోబడినారు? ఏవేవి కన్సల్ట్ చేసుకొన్నారు. వాటి రిపోర్టులు ఈ హౌస్ ముందు వుంచుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— చాల విషయాలుంటాయి. ఎన్నిసార్లు మీట్ అయినది, ఏయే కమిటీలలో ఏయే సభ్యులున్నారో గౌరవసభ్యులకు అందజేస్తాను.

I. A. S. COACHING COLLEGE

674 -

*38 (665) Q.—Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government propose to start a College in our State to coach up candidates for I.A.S. examination, and

(b) if so, when ?

Sri K. Brahmananda Reddy.—(a) and (b) :—No, Sir. కాలేజీ స్టారు చేస్తారా అంటే నో అన్నాను కాని ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి, ఆంధ్ర యూనివర్సిటీకి; శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీకి కొంత డబ్బు ఇవ్వడము జరిగింది. ఒకరికి 25 వేలు, ఒకరికి 23 వేలు, ఇంకొకరికి 20 వేలు యిచ్చి ఎమైనా క్లాసులు పెట్టి స్పెషల్ గా ట్రైయిన్ చేయాలని చెప్పాము. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ వారు వాడలేదు. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీవారు 10 వేలు వాడారు. వారు ట్రైయిన్ చేసినది ఇద్దరు, దానిలో ఒకరు సెలక్టు అయినారు, వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీవారు 6 మందిని ట్రైయిన్ చేస్తే ఒక్కరూ సెలక్టు కాలేదు. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ దీనిని రివైవ్ చేస్తూ స్టూడు వచ్చిన వార్లను వెస్ట్ లో సభ్యులు చూసేపుంటారు. ఈ స్పెషల్ కోచింగ్ వీటికే కాదు. I.A.S., I.P.S., కే కాదు, అనేకమైన వాటికి ట్రైయిన్ చేస్తే We are prepared to help all the Universities.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్ష, మన రాష్ట్రమునుంచి ఐ.ఎ.ఎస్.కి వెళ్ళేవారు తక్కువగా వుంటున్నారు. వెళ్ళినవారిలో కూడ సెలక్షను చాల మందికి రావడములేదు. తగినంత కోచింగ్ వుండడము లేదు. ఏదో ట్యుటోరియల్ కాలేజీల మాదిరికాకుండా ఒక రెగ్యులర్ కాలేజీని స్టారుచేస్తే అక్కడ సాఫ్టుండి చెబుతూ వుంటే స్టూడెంట్లు అర్థము చేసుకొనడానికి వీలు అవుతుంది. ఏదో డబ్బు ఇచ్చామని కాకుండా కాలేజీ స్టారుచేసే ప్రయత్నము చేస్తారా? లేకపోతే పేనర్ లో మనవాళ్ళు తగ్గిపోతారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—పెద్ద కాలేజీని పెట్టలేము 3 నెలలలో, 6 నెలలలో యూనివర్సిటీ వారు డిసైడ్ చేసుకొనవచ్చును. స్పెషల్ కోచింగ్, వాటికి అయ్యే ఖర్చుకు సహాయము చేయడానికి మేము సిద్ధముగా వున్నాము ఇవాళ విషయముకాదు. We are prepared to help all the Universities. This money was given in the year 1964.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—వారు వాడడము లేదు. They have no interest. In the interest of the public, either the University or the Government . . .

Sri K. Brahmananda Reddy :—You must have seen recently in the Press... In Andhra University....

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Not only recently, I have seen many times.

Sri K. Brahmananda Reddy :—In Andhra University, a scheme has been started and in fact, the Vice Chancellor of Venkateswara University inaugurated. I am advising all the three Universities to do the same.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—అధ్యక్ష, గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు మన రాష్ట్రమునుంచి సెలక్టు కాబడేవారు తగ్గిపోతున్నారు. ప్రభుత్వము డబ్బు ఇస్తున్నదని యూనివర్సిటీలు సక్రమముగా అమలుచేయడము లేదని అన్నారు. వెస్ట్-బాన్సల్స్ తో మాట్లాడి ప్రత్యేక శ్రద్ధతో ఈ కోచింగ్ క్లాసులను నడిపేదానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—Various examinations are being conducted by the U.P.S.C. వాటన్నింటికీ చేయవచ్చును.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—నరిగొ అడులు బంగళానులేదు. నరిగొ అడులు నరి పించేదానికి ప్రయత్నాలు చేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—రైల్వేలో ఎన్నెన్నగా అంధ్ర యూనివర్సిటీ వారు చేశారు. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ వారిని చేయించి ఉంటున్నాము.

All the three Universities must do the state thing in this regard and we are prepared to help.

SEA EROSION AT VIZAG

675—

*280 (7107) Q.—Sri B. Naranjana Rao : Will hon the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to appoint an expert committee to study the danger of damage going to be caused by the erosion of the sea to the Visakhapatnam city ;

(b) whether it is a fact that the State Government approached Government of India for assistance to protect the Visakhapatnam beach from the erosion of the sea ;

(c) whether the efforts of the State Government have materialised in the direction,

(d) the quantum of help sought by the State Government ?

(The Deputy Chief Minister) Sri J. V. Narasinga Rao :—(a) There is no such proposal.

(b) Yes, Sir. The Government of India were requested to assume full responsibility for all sea erosion works including protective measures like the dumping of stones, revetment etc.

(c) No, Sir.

(d) No specific amount was asked for

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—ఈ ప్రశ్న వేసిన ఒకవారు ఒక రిపర్టు వేసినట్లు, ఆ కమిటీ వచ్చి చూసినట్లు పత్రికల్లో వార్త చూశాము. అది నిజమా ?

శ్రీ ఆర్. నారపరెడ్డి :—1961వ సంవత్సరంలో యునైటెడ్ నేషన్ల నుండి ఎక్స్పర్టు వచ్చిచూసి కొన్ని సలహాలు ఇవ్వడం జరిగింది. 1968లో కేఎల్ రావు గారు, ఎక్స్పర్టు వచ్చిచూసి కొన్ని సలహాలు ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—టౌటర్ హార్బరు పూర్తి అయ్యేలోపు ఎక్స్పర్టు ఇచ్చిన సలహాలు అమలు అరిపారా, ఎంతయిర్దు పెట్టారు ?

శ్రీ ఆర్. నారపరెడ్డి :—ప్రతి సంవత్సరం ఒకే 25 వేల ట్యాంకర్లకు కాంగ్రెసు టంప్ చేయాలనేది ఒక సలహా. అక్కడ స్టోన్స్ తవ్వించేసి ఎర్రాబన్లు అపాలనేది ఒక సలహా. ఒక ప్రజ్జర్ వదిల చేస్తున్నది. ఇంకో డ్రజ్జర్ కావాలనేదం

వల్ల అది కూడా తెప్పించి ప్రతి సంవత్సరం లక్ష 25 వేల శాండ్లు సంపాదించడానికి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. 66వ సంవత్సరంలో 5,63,000 రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి కొంత చనిచేశారు. ఈ సంవత్సరం 5 లక్షలు ఖర్చుపెట్టాలని ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. మొత్తం 60 లక్షలకు ఎస్టిమేషన్ వేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. నన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం-2) :—ఎంత డబ్బు జరుగుతున్నా మరోప్రక్క కోత జరుగుతూనే వుంది. అంత్రప్రభుత్వముపై కేంద్రానికి దక్షత లేదని చరిత్రమల విషయంలోనే తేలుతున్నది. కనీసం ఈ కోత విషయంలోకూడా కేంద్రం శ్రద్ధ, బాధ్యత తీసుకోవడంలేదు. ఏమీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే పరిష్కరించుకొంటుందా ?

శ్రీ ఆర్. నారాచెట్టి :—కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని పూర్తి బాధ్యత వహించవలసిందిగా కోరడం జరిగింది. కాని వారు ఎటార్ని జనరల్ సలహా తీసుకొని ఇది తమ బాధ్యతరాదని, రాష్ట్రప్రభుత్వ బాధ్యత అని మనకు తెలియచేశారు కాని వారే ఈ బాధ్యత తీసుకోవాలని సంప్రదింపులు జరుపుతున్నాము. ఈ లోపల మన ప్రభుత్వం ఒక ఎస్టిమేషన్ వేసి ఈ సంవత్సరం 5 లక్షలు ఖర్చుపెట్టటానికి ఏర్పాట్లు చేసి వుంది.

BETTERMENT LEVY UNDER KRISHNA BARRAGE

676—

* 948 (2694-S) Q. —Sri K. Ramanatham (Mudinepalli) :—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

- (a) the total amount fixed towards betterment levy under Krishna barrage;
- (b) the amount collected therefrom so far,
- (c) whether a list of persons from whom arrears exceeding Rs. 1,000 are still due, together with the actual amount from each will be placed on the Table of the House, and
- (d) the steps being taken by the Government to promptly collect the same?

The Minister for Revenue (Sri P. Thimma Reddy) :—

- (a) Rs. 19,70,847-76.
- (b) Rs. 3482-92.
- (c) There are no defaulters from whom arrears exceeding Rs. 1000/- are collectable.
- (d) Does not arise.

శ్రీ వి. నిరంజనరావు :—కృష్ణా బ్యారేజ్ క్రింద బెటర్ మెంట్ రెవి వేసిన వన్నీ పొరబాటు. ఆ నోటిఫికేషన్స్ అన్నీ విత్ డ్రా చేసుకోమని రెవిన్యూ బోర్డువారు ప్రభుత్వానికి తెలిపిన విషయం మంత్రిగారికి తెలుసా ?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—కొన్ని జరిగాయి, అది చూపాయలకు తక్కువ వుండే వాటికి వుండకూడదని అనడంవల్ల వాటిని ఒప్పుకొనడం జరిగింది. అన్నిటికీ చేయాలా లేక కొన్నిటికీ చేయాలా అనేది ఆలోచించాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—కృష్ణా బ్యారేజ్ క్రింద డెటర్మింట్ లెవి లేదు. నోటీసు ఎలా ఇచ్చారు?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—వున్నాయండి. చిన్నచిన్నవి రిపేర్ చేయటానికి, strengthen చేయడానికి ఉన్నాయండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అది కృష్ణా బ్యారేజ్ క్రింద కాదు

677— ASSIGNMENT OF PATTAS TO LAND UNDER N. S. PROJECT

1008 (1529-A) Q. Sarvasri N. Ramulu and G. Narayana Reddy (Devarakonda) :— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to assign pattas and at market rates the Government land in the command area of the Nagarjunasagar project to the poor and those already cultivating ; them; and

(b) the steps taken to discontinue and cancel the heavy penalties being collected on the said lands till the work of issuing pattas are over?

The Minister for Revenue (Sri P. Thimma Reddy :

(a) There is at present no ban on the assignment of waste lands lying outside the command of the first phase of the N. S. Project. They are open for assignment to the eligible categories of persons (viz., landless poor persons etc)

(b) Instructions were issued to all Collectors in February 1969 that penalties in cases of landless poor persons encroaching on Government lands (porambores or unassessed wastes) and cultivating them should be reduced to a nominal sum.

శ్రీ సత్యనారాయణ రాజు :—పోరంబోరు లాండ్స్ కు ఇక్కడే బాకుండా మిగిలిపోయే కూడా మార్కెటు రేటు కట్టటం న్యాయంకాదు. లాండ్ లెస్ పూర్వ ఇవ్వమంటే ఎక్కడుంచి తెచ్చి ఇస్తారు? నామినల్ రేటు పేరుతో 300,200 వసూలు చేస్తున్నారు. కనుక లాండ్ లెస్ పూర్వ ఉచితంగా ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఒక పద్ధతి ప్రకారం పెడుతున్నాము. ఎక్కడ ప్రాజెక్టు కడుతున్నామో అక్కడ నీటి సరఫరా చేస్తున్నాము నీటికోసం ప్రత్యేకంగా వెచ్చించేది లేదు. మామూలుగా 400 రూపాయలు వున్న భూమి నీరు వచ్చిన తరువాత 4,000 రూపాయలు అవుతుందికనుక వాటికి కొంత వాల్యూ పెట్టటం జరిగింది. డబ్బు ముందుగానే ఇవ్వాలని చెప్పడంలేదు. పంట వచ్చిన తరువాత పది, పదిహేను సంవత్సరాలలో ఇవ్వాలని చెబుతున్నాము.

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి :—పెనాల్టీలు వాయిదా వేయటానికి, తెవి మాఫిచేయటానికి ఆర్డర్స్ వంపామని మంత్రిగారు చెప్పారు, అది అమలు జరిగిందోలేదో పరిశీలించారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అమలు జరిగి వుండాలి. ఎక్కడయినా జరగకపోతే మా నోటీసుకు తీసుకువస్తే జరిపిస్తాము. ఎందుకు జరగలేదో కనుక్కంటాను.

Sri G. Sivaiah :—The question is very specific. Whether there is any proposal to sell the lands at market rates to the poor people who are already under occupation. We will be glad if you distribute lands at free of cost.

Sri P. Thimma Reddy :—The rates are very meagre and they will have to pay the fixed rates which is very much reduced.

శ్రీ ఆర్. సుహానంద (దర్శి) :—250 ఎకరాలు వుండే బ్లాక్స్ను ఎస్టేట్ చేయకూడదని ఉత్పల్ కమిటీ రిపోర్టులో వుంది. వాటిని మార్పిస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఉత్పల్ కమిటీవారు ఆలోచించినప్పుడు వారికి కొన్ని ఆలోచనలు ఉన్నాయి. దానివల్ల కొన్ని ఇబ్బందులు వచ్చాయి. దానిని పరిశీలన చేసి ఎంతవరకు అవి ఆచరణయోగ్యమో చూసి అవసరమైనచోట వుంచి లేనిచోట రద్దుచేయాలని సలహా ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—నామినల్ రేట్స్ వసూలుచేస్తాం అన్నారు. అందులో అఫీసర్స్ 'మామూళ్లు' కలిపేవున్నాయా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—ఇటువంటివి రికమెండ్ చేసేవారి మామూళ్లు కూడా ఇంక్లూడ్ అవుతాయేమో?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—నాగార్జునసాగర్ ఏరియాలో వున్న చెరువులన్నిటినీ ఎడాండన్ చేస్తామని చెబుతూ వాటిని ఎక్స్మిలటరి, పొలిటికల్ సఫరర్స్ పేర్లతో ఇస్తున్నారు. అలా కాక స్థానికంగా వుండే బీదలకు ప్రిఫరెన్స్ ఇస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అది సెపరేట్ గా పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ చౌదరి నత్యనారాయణ (పొందూరు) :—చానర్స్ క్రింద ఇదివరకు పొలిటికల్ సఫరర్స్కు ఇచ్చిన భూములకు మార్కెటు వేయలేదు. 2, 3 సంవత్సరాల నుండి మార్కెటు రేటు వేసి వసూలు చేస్తున్నారు. పొలిటికల్ సఫరర్స్ లాండ్ లెస్ షూర్ మార్కెట్ వాల్యూ అంటే ఎలా డబ్బు తెచ్చుకొంటారు? డీర్లి సవరించటానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—పట్టాలు అయినవాటికి ఇది వర్తించదు. పట్టాలు కాని వాటికే ఇది వర్తిస్తుందనుకొంటాను.

PORAMBOKE LAND AT CHANDUBATLA VILLAGE

678—

* 1907 (528-Y) Q. Sri P. Mahendranath : Will the hon Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the poramboke land bearing S. No. 12 measuring 7 Acres and 15 Guntas dry situated at Chandubatla village, Nigarkurnool taluk, in Mahabubnagar District had illegally and deceitfully been assigned to the wives of land lords of the villages by the Tahsildar concerned through his office proceedings No. R. Dis. A4/12, 58/61,

(b) whether it is also a fact that the concerned Revenue Divisional Officer, called for the explanation of the Tahsildar for the illegal assignment of the said land on 3.6.1962 and passed order directing him not to effect Annualabandi during the year 1962;

(c) whether it is also a fact that there are about 4000 toddy trees standing on the said land and it is prohibited for the assignment as per the existing rules and orders; and

(d) if it is true, whether the Government will be pleased to cancel the assignment order and take necessary action?

Sri P. Thimma Reddy :— (a) It is a fact that poramboke land bearing S. No. 12 measuring 7-15 Gts. dry situated at Chandubatla village Nigar Kurnool taluk has been assigned to Smt. K. K. Laxmidevanamma wife of Sri Sasi Reddy who is having patta land and to Smt. K. K. Venkatamma w/o. Sri Laxma Reddy who is not having any patta land in her name.

(b) Yes, Sir

(c) It is reported that when the assignment proposals were submitted during 1961, there were 30 Sendhu Trees. At present it is reported that 206 sapable and 50 bushes (unsapable) Sendhu trees are now standing on the land.

(d) The matter is under enquiry by the Collector.

శ్రీ డి. వెంకటేశం : ఎలో ఆమె పేర లాండు లేదువాటి ఇచ్చానున్నారు. ఆమె భర్త పేరులో ఎంత లాండ్ ఉంది? Is the wife eligible for the assignment of land?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— లేనండి. ఆమె భర్త చంద్రపేరుతో ఉంది. భర్త పేరు లేదు. అది దాయింటుపాలి. అందరికీ చేరి 17 ఎకరాల ద్వై ఒకటిన్నర ఎకరాలు వెక్ ఉన్నట్లుంది.

Sri D. Venkatesam :— What is the present position?

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :— దానిలో పొంపాటుందూ చిలకలగారు విచారించి తప్పింతు నవరించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :— చాలమంది దమ్మన్న భర్తలకు అప్పటిని భార్యలు చాలమంది ఉన్నారండి

(జవాబు లేదు)

శ్రీ బి. నరసింహారెడ్డి (కొల్లాపాడు):—చిల్లెడుగాలి రిపోర్టులో తేలిస పొరపాటు ఒక సారి ఉన్నతరుగత చిహ్నంవారు ఎందుకు అలాచేశారు? అతనిపైన ఏమయినా చర్య తీసుకున్నారా?

Sri P. Thimma Reddy:—The Collector is looking into the matter. ప్రయత్నం చేసి తేసుంది. కలెక్టరు నోటిసుకు వచ్చింది, అది విచారిస్తున్నారు.

RETRENCHMENT OF V. L. W's.

(679)--

* 10 (5419) Q. - Sri V. C. Kesavaram (Santhanuthalapadu).—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state,

(a) the total number of village level workers and gram Sevikas retrenched in the economy drive during 1967-68,

(b) whether all of them are trained hands; and

(c) if so, the amount spent on each of them for such training?

The Minister for Panchayat Raj (Sri T. Ramaswamy):—

(a) 146 untrained and temporary Village Level workers were retrenched in the economy drive during 67-68. No Gramasevikas were retrenched.

(b) All the 146 Village Level workers are untrained.

(c) Does not arise.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు :— వి. యల్. డబ్ల్యుకు పంపేడు. కనీసం వారిని ఎగ్జిక్యూటివ్ అఫీసర్లుగా వేసే ప్రొమోషన్స్ ఉన్నవి. అప్పుడే చేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ఆ ప్రశ్నకు ఇదివరకు సమాధానం చెప్పాను. వారిని వి.యల్ డబ్ల్యు కంగ్రూవ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ అఫీసర్లుగా వేయడానికి కలెక్టర్లు ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చాను.

శ్రీ కె. ఆంజనేయరెడ్డి (హిందూపూర్).—కొత్తగా ప్రయినింగు పొందడానికి ప్రయినింగు సెంటర్లకు పోయి ప్రయినింగు అయి వస్తున్నారు. వారిని రిక్రూచి చేయడం ఏమిటి పీరికి ప్రయినింగు ఇవ్వడం ఏమిటి రెండు పరస్పర విరుద్ధంగా ఉన్నాయి. వారిని అట్లా ఉంచి కొత్త వారిని తీసుకోవాలి. లేదా వారిని తొలగించి ప్రయినింగు ఇచ్చినవారికి తీసుకోవాలి.

శ్రీ టి. రామస్వామి :—కావలసినంత చుంది వి. యల్. డబ్ల్యులున్నారు. ప్రయినింగు మానేస్తున్నాం.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంగయ్య (మార్కాపూర్) :—ప్రయినింగు పొందిన వారందరూ ఉద్యోగాలలో ఉన్నారా? అనెంప్లాయిడుగా ఎంతమంది ఉన్నారు?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—వేరే ప్రశ్న వేయండి.

BRIDGE ON POLARAJ CANAL

680—

* 8 (544) Q. Sri B. Niranjana Rao: — Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state:

(a) the agency that constructed the bridge on Polaraj canal opposite to Lieegala village in Kaikalur taluka, in Krishna district;

(b) the reasons for not completing the construction even after ten years.

(c) the total expenditure incurred so far; and

(d) when the construction is going to be completed?

Sri T. Ramaswamy.— (a) The bridge was constructed by Sri M. D. M. V. Prasada Rao of Lingala sponsor of the work under the supervision of the Assistant Engineer (Planning).

(b) The bridge work was completed in the year 1957. Construction of the approach roads has not yet been sanctioned.

(c) Rs. 25,479.

(d) The question of taking up the construction of the approach roads will be taken up after the requisite contributions from the people and Panchayat Raj Bodies forthcoming.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :— యీ బ్రిడ్జి ఫౌండ్ పంపిస్తున్నాను. యీ బ్రిడ్జి ఎరెన్జైవ్ ల్ డిస్ట్రిక్టు టోర్డు కట్టించా జిల్లాపరిషత్తు కట్టించా ఆర్. ఆండ్ బి. వారు కట్టించా ప్రజలు ఎంత విరాళం ఇచ్చారు? 1957 నుంచి మంతులు ఇంజనీర్లు అందరూ అటుపోతున్నారు ఆ మొండి బ్రిడ్జి ఇంకా ఎంతకాలం ఆ లోకల్ బాడీస్ పైన ఆధారపడుతారో గవర్నమెంటు టేకప్ చేసి కంప్లీట్ చేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— 1968 లో నేనూ కృష్ణా జిల్లా చైర్మనుగా ఆ బ్రిడ్జి చూచాము. త్వరగా పూర్తి చేయాలని చెప్పాము. వారు కూడ జిల్లాపరిషత్తులో ప్రొవైడ్డు చేశాము. ఇతర పంచాయితీరాజ్ బాడీసు నుంచి కంట్రీబ్యూషనును తీసుకుని గవర్నమెంటుకు ప్రపోజ్యు పెట్టి పూర్తి చేస్తామన్నారు.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :— నేను ఆ జిల్లాపరిషత్తు సభ్యుడుగా ఉన్నాను. వారి దృష్టికి తెచ్చాను. వారు కూడ కుష్కచనాలు ఖాన్యహస్తాలు చేశారుగాని ఇంతవరకు పూర్తి చేయలేదు. కనీసం ఆర్. ఆండ్ బి. కలునా అప్పడెప్పి పూర్తి చేయించాలి.

శ్రీ టి. రామస్వామి :— ఆర్. ఆండ్ బి. కి బ్రిడ్జికి సంబంధంలేదు. రోడ్డు మాత్రం ఆర్. ఆండ్ బి. ది. అవతల గట్టు పి. డబ్ల్యు. ది. ఇది పంచాయితీరాజ్ చేయాలి.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :— వారు బ్రిడ్జి ఆర్. ఆండ్ బి. ది కాదు. ఎప్రాచర్ రోడ్డు ఆర్ ఆండ్ బి. దంటున్నాడు. ఆలాఅయితే ఆర్. ఆండ్ బి చేయించవచ్చు.

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఎప్రోచ్ రోడ్డు ఎక్కడ వేయాలో అది ఆర్. అండ్ బి. డి. రెండువయపులా కట్టాలి. రెండవపైడు ఇరిగేషనుది. వారు చేయ మంటే మేము చేయం. We will some how complete it.

IRREGULARITIES IN OSMANIA COLLEGE, KURNOOL

681—

* 973 (6534-O) Q: Sarvasri Agarala Faswara Reddy, T. C Rajan and Badrivishal Pitti (Maharajgunj):— Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether the Director of Public Instruction has made enquiries about the financial irregularities in Osmania College, Kurnool;

(b) whether it is a fact that Teachers' Provident Fund was collected but not remitted regularly in the post offices and;

(c) if so, what action has been taken?

The Minister for Education (Sri P. V. Narasimha Rao):—

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) The findings of the Public Instruction on the above irregularities have been communicated to the Correspondent Osmania College, Kurnool, with instructions to set right the affairs and to submit a report in the matter. In view of the fact that there have been delays in the payment of salaries of the staff of the Osmania College, Kurnool, the Director of Public Instruction has issued a notice to the Correspondent of the College to show cause as to why the salaries of the staff should not be paid by the Department direct under rule 15 of the Grant-in-aid Code. Subsequently the District Educational Officer, was asked to disburse the salaries to the staff direct. The management has subsequently distributed the salaries of the staff upto February, 1969 and filed a Writ Petition in the High Court against the above orders. The matter is pending in the High Court. Thus the issue is subjudice.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—అక్కడ గత మూడు సంవత్సరాలుగా చాల మంది ఉపాధ్యాయులుకు జీతాలు ఇవ్వడంలేదు. యూనివర్సిటీ గ్రాంటు కమిషను ఇచ్చేది ఏమీ చేస్తున్నారోగాని టీచర్సుకు జీతాలులేవు. కాలేజీ అభివృద్ధికి చర్య తీసుకొనడం లేదు. పైగా అక్కడుంటే హిందీ స్టాఫ్ను తీసెయ్యడానికి హిందీ స్టడెంటు ఎడ్మిషను రెప్యూజ్ చేస్తున్నారు. అది కాలేజీ అని చెప్పడానికి అనన్యంగా ఉంది. ప్రభుత్వం ఏమీ చర్య తీసుకొకుండా విచారణలో ఉంచారు. ఎలాగ ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఈ ప్రయివేటు కాలేజీలమీద చర్య తీసుకోడానికి ప్రభుత్వానికున్న అధికారం పరిమితం ఆ పరిమితమయిన అధికారాలలో తీసుకోవలసిన చర్య ఇదివరకే తీసుకొనడం జరిగింది. అడిట్ లో వచ్చిన అవకతవకలు బాగుచేయమని చెప్పారు. జీతాలు ప్రభుత్వం దైరక్కుగా ఇవ్వడానికి పూనుకున్నారు. వీరు పూను కొనడం చూచి మేనేజిమెంటువారు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆగస్టు ఎండు వరకు జీతాలు ముట్టినాయి. వారు చెప్పింది మూడు సంవత్సరముల క్రితం చరిత్ర, ఇప్పుడు సక్రమంగా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ : — ఇప్పుడు అందరికీ పూర్తిగా నీరాలు పంపించారా?

Sri P. V. Narasimha Rao : — Yes, Sir. The latest report is that all the salaries have been distributed till the end of August, 1969.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ : — ఇక మీదట చూడాలి.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : — ఇక మీదట చూడరాదు. నిబ్బటి information చెప్పబడ్డాయి.

Dr. T. S. Murthi : — You please see the question. In that question (a) reads like this "whether the D. P. I. has made enquiries about the financial irregularities in Osmania College, Kurnool?" (b) whether it is a fact that the Teachers' Provident Fund was collected but not remitted regularly the post Office? What is the action taken in this regard?

Sri P. V. Narasimha Rao : — That was discovered in the audit, Sir. It was brought to their notice and they have now paid it buaterally.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ : — ఇది మీదట ప్రభుత్వం వారు నరసింహా నీరాలు చెల్లించే పద్ధతిని అనుసరిస్తుందా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు : — అది High Court లో ఉన్నదండీ. మేము ఒక order ఇస్తూనే వారికి, వారు High Court కు వెళ్ళారు, ఇలా అక్కడ పడ్డాము.

ARTS COLLEGE AT KAKINADA

682—

* 957 (6530-P) Q: Sri C. V. K. Rao: Will the hon. Minister for Education be pleased to state

(a) whether Government is aware that certain private persons are contemplating to start an Arts and Science College at Kakinada from this year;

(b) if so, whether Government has taken steps to investigate into the resources, proper accounting agency, proper accommodation, competent management and personnel and efficient teaching elements;

(c) whether the Government is aware that Andhra University authorities are seized of these private efforts and has made any investigation into the bonafides of this venture; and if so, who are the personnel investigating;

(d) whether Government will take any steps to prevent illegal collections of subscriptions, exorbitant fees, and to prevent incompetent management,

(e) whether Government has taken any steps to provide additional accommodation to students in the two existing colleges at Kakinada namely P. R. Government College and Women's College at Kakinada; and

(f) if so, what is the present demand for admissions and arrangements provided?

Sri P. V. Narasimha Rao:— (a) Yes, Sir. The Director of Public Instruction has since reported that the proposal has been dropped

(b) (c) and (d) Do not arise.

(e) The existing Government Colleges at Kakinada have the accommodation for their present intake.

(f) The existing colleges at Kakinada are likely to meet the local demand in view of the existence of Colleges at Razole, Amalapuram, Rajamundi, Peddapuram and Ramachandrapuram.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఇప్పుడు కాకినాడలో చాలామంది students Colleges లో admissions లేకుండా ఉన్నారు. అందుచేత accommodation సరిపోతుందనే మాట correct కాదు. కనుక వారందరిని admit చేసేటటు చూడాలి. తరువాత కాకినాడలో Junior College ఒకటి తెరుస్తామని అన్నారు. అది M. S. M. Charities free గా education ఇవ్వాలి. మీరు తెరవండి, free గా education ఇచ్చేటట్లు ప్రయత్నం చేయండి.

Sri P. V. Narasimha Rao :— Yes, Sir. Charities are starting the College. We have also passed orders allowing that.

FILLING UP OF HINDI TEACHER'S POSTS

683—

* 582 (6300) Q.— Sri K. Govinda Rao :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the posts of Hindi Teachers in Government Basic Training Schools in Visakhapatnam district have not been filled up during the years 1966-68,

(b) if so, whether there is any proposal to exempt the students from securing the minimum percentage of marks in Hindi for a pass in the examination; and

(c) whether it is a fact that all the students appearing for the public examination in the Bhimunipatnam Basic Training School, Visakhapatnam District, abstained from attending the Hindi examination held in March-April, 1968 on the ground that Hindi was not taught to them?

Sri P. V. Narasimha Rao :— (a) Out of the five Government Training Schools in Visakhapatnam district posts of Hindi Pandits existed in three schools only and they were filled up during 1966-68

(b) Yes, Sir. Orders have been issued to the effect that Hindi need not be treated as examination subject for the candidates of Integrated Secondary Grade Training Examination for March, 1968

(c) Yes, Sir. Though the examination in Hindi was held as usual, the marks in the subject were not taken into account while deciding the results and as such the pupils were not put to any hardship in this regard.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—మినిస్టరుగారు ప్రస్తుత సమాధానంలో integrated Secondary Grade Course ను చదివినటువంటి విద్యార్థులకు హిందీ అవసరం లేదనే అభిప్రాయంతో వాళ్ళను exempt చేయడం జరిగింది. ఆ సంవత్సరంలో అని అన్నారు. అలాంటప్పుడు అటువంటి వారిని Secondary Grade Teachers గా మనం schools కు వేసినప్పుడు, వారు అక్కడ compulsory గా Hindi teach చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది కదా!

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—వారు చెప్పింది సరిఅయినది కావండి. వారికి అసలు హిందీ అక్కడ ట్రోబించడానికి ఏర్పాటు లేదని. కాబట్టి ఆ ఒక్క సంవత్సరం వరకు మీరు హిందీలో పరీక్ష పెట్టవద్దు అని చెప్పాము. ఇప్పుడు చెప్పబోతున్నామండి. The latest information in this regard, Sir, is that the Government of India have now agreed to pay us the expenditure on Hindi teachers in the training schools. That is 100% assistance scheme. So, from now on, Hindi will be compulsory. It will be taught and also the pupils will be examined in it.

Sri D. Venkatesham :—That is not that. In the particular year, particular students were trained in the particular school. When those teachers were appointed in the elementary schools, is it not the bounden duty to teach Hindi in those schools? Does it not prove inefficiency that they were not taught during the training period?

Sri P. V. Narasimha Rao :—That is a genuine difficulty we will face hereafter. We will see how to get over it.

HINDI LECTURERS

684.—

*589 (490) Q.— Sri Pragada Kotiah (Chirala) :— Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Hindi Lecturers in Colleges are deprived of the benefit of promotion to the grade of Senior Lecturers while lecturers in English and Telugu in the same category are eligible for promotion to the grade of Senior Lecturers; and

(b) whether any representations in this regard from one Sri V. Ramchandraiah, Senior Hindi Lecturer, P. B. N. College; Nidubrolu, Guntur District made in March 1968 and from Sri Pragada Kotiah, M. L. A. have been received by the Government and if so, the action taken?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) According to the existing orders, for eligibility to a senior Lecturer's post, the subject taught in a language department must be either English or the main regional language of the State whether or not taught as an optional subject. For eligibility to a Senior Lecturers' post in any other language, the subject in that language must be taught as an optional subject at the first degree level. If Hindi is taught as an optional subject at the degree level, a senior Lecturer's post can be created for Hindi subject also, provided the total number of Senior Lecturers' posts in the particular college is within 25% of the total number of Lecturers' posts excluding Tutors and Demonstrators.

(b) Yes, Sir. The representations have been examined by the Government and rejected as Hindi is not taught as an optional subject in P. B. N. College, Nidubrolu. However, on receipt of further representations from the Honorable Member and others in this regard, the question is being re-examined and a decision in this regard will be taken shortly.

శ్రీ కె. బచ్చిరాయడు :—ఇప్పుడు మన జిల్లాపరిషత్ Multi purpose High Schools లో భాషాప్రవీణ, ఉభయ భాషాప్రవీణ తెలుగు teachers ను మన Junior Colleges లో appoint చేయడానికి ప్రభుత్వము ఏదైనా ఆలోచన చేస్తున్నదా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అది వేరే ప్రశ్న అంది. ఇది Senior Lecturers in Colleges గురించి. అది హిందీలో. This is a different matter.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇప్పుడు 25 per cent అన్నారండి. Lecturers 25 per cent ఉంటే, అప్పుడేమైనా senior scale, అసలు అక్కడ ఉన్నదేమో ఒకరిద్దరు ఉంటారు అనుకోండి. అప్పుడు ఒకరైనా senior scale లో ఉంటారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—నలుగురు Lecturers ఉంటే, 25 per cent అవుతుందండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—నలుగురు ఉండరు. ఇద్దరే ఉంటారు. అప్పుడు?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అందుకని కాదండి. అసలు Colleges లో నలుగురు Lecturers ఉండకుండా ఎట్లా ఉంటారండి. Every College will have more than four Lecturers, and in this very college 7 plus 5 12 మంది ఉన్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇద్దరే ఉంటారండి అక్కడ, అప్పుడు 25 per cent Lecturers లేరు గనుక వారు Junior Lecturers గానే ఉంటారా?

Sri P. V. Narasimha Rao :—It will happen, If the college is started this year, all the Lecturers will be Junior Lecturers. వారిలోని 25 per cent Lecturers గా తరువాత అవుతారు. There will be lecturers all right; they will not be Junior Lecturers.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఇతర subjects కు లేదు కదా అది? National language కు మాత్రమే అది వచ్చింది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇంగ్లీషుకు, తెలుగుకు లేదండి. తక్కిన వాటికి వచ్చింది అది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఎందువల్ల లేదని?

Sri P. V. Narasimha Rao :—That is the decision of all the 8 Vice-Chancellors of all the 3 Universities that we have in the State.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—వాళ్లు చెప్పినంతమాత్రాన అసలు న్యాయం లేదా?

Sri P. V. Narasimha Rao : Sir, in matters of academy, we will have to follow them వాళ్ళకు మళ్ళీ వ్రాసి reconsider చేయమని అనాలి. ఊరికే మనం దెబ్బలాడితే ఏమీ లాభము?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—వాళ్ళకు language మీద interest లేదండి, English మీద ఉన్న interest.

శ్రీ బి.జి. సుబ్బరామయ్య :—Hindi National Language గనుక Higher Secondary Schools లో, అన్ని schools లోను Hindi Compulsory గా పేసినారా?

Sri P. V. Narasimha Rao :—జేరండి, not of the required cadre. But Juniors also are taking classes. Hindi teaching has been provided for.

RENOVATION OF GUMPA SOMESWARA DEVASTHANAM

685—

* 961 (6531-D) Q. —S i S. Prataparudra Raju (Nagur) :— Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether the Government will render any aid to Sri Gudla Eswarudu and other devotees who are making efforts for the renovation of Gumpa Someswara Devasthanam temple now in a completely dilapidated condition in Pirwathapuram taluk having the largest income in the whole of Srikakulam district; and

(b) if so, when?

The Minister for Education deputised the Minister for Endowments and answered the question. [Sri P. V. Narasimha Rao] :— (a) & (b) Rendering of aid to the temple under reference is a matter for the consideration of the Common Good Fund Committee. The Commissioner, Endowments Department, proposes to place the above matter before the Common Good Fund Committee at next meeting.

శ్రీ ప్రకాశరద్రరాజు :— శ్రీ కాకతి జిల్లాలో, పార్వతీపురం తాలూకాలో పూర్వం ఎప్పుడో జమీందార్ల పల్లె కట్టబడినటువంటిది అది 2.8 జిల్లాలకు గొప్ప దేవస్థానం, గొప్ప యాత్రాస్థలము, ఆ దేవస్థానం పడిపోయింది. అప్పుడు గొడత ఈశ్వరుడు గారు వగైరా ఇంకా కొంతమంది దానిని ప్రోత్సహిస్తే, ప్రయత్నిస్తే కట్టడానికి కాకుండా ఉన్నది. కాబట్టి అలాంటి రాబడి ఉన్నటువంటి దేవస్థానానికి ప్రభుత్వము ఏమైన యోచనచేసి ఏమాత్రం సదుపాయం చేస్తారో సెలవిస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఆ Common Good Fund Committee కి proposal పోయినప్పుడు, ఈ స్థల పురాణము అంకా అందులో ఎక్కిస్తారండి.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :—ఈ గుంప దేవాలయం విషయంలో అది ఎప్పుడో 1958 సంవత్సరంలో తుపానుకు పడిపోయింది. ఇదివరకు అక్కడ ఉన్నటువంటి పద్దతిలో ఏదో కొంతమంది ప్రజలు donation వేశారు. తరువాతి తరువాతి దేవస్థానంలో ఉన్నటువంటి డబ్బు కొంత donation గా అడిగారు. మరి లక్షల లక్షల రూపాయలెమో ఈ Supplementary Budget క్రింద తీసుకొంటున్నారు. అలాంటప్పుడు, తరువాతి దేవస్థానం డబ్బుకూడా ఈ గంప దేవస్థానానికి ఎందుకు supply చేయకూడదు?

Sri P. V. Narasimha Rao :—Take the proposal, Sir.

శ్రీ కె. ప్రభాకర రావు :—అనయ, ఈ question లోనే దీనికి largest income అని చెప్పుచున్నారు కదా. మరి వేరే కోరడం ఎందుకు అవసరం వచ్చింది?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—దీనికేమి income లేదంటి. దీనికి వున్నటువంటి అసి 36 ఎకరాలు wet land దాదాపు 60 ఎకరాలు dry land ఇదిహూడా nine villages లో ఉన్నది. మూడిటిలో లేదు, ఆ తక్కువీక్ a lowance కూడా ఏమి ఇవ్వలేదు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—ఇందులో "largest income in the whole of Srikakulam district అని ఉన్నదంటి, question లో.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అదేమీ లేదంటి. I do not know whether it has the largest income, but as far as income goes, it is very meagre.

DISCHARGE OF WATER INTO GODAVARI RIVER BY RAJAHMUNDRY PAPER MILLS

686—

* 221 (6475) Q.—Sri N. Ganeswara Rao (Ragole) :—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Rajahmundry Mills propose to discharge its affluent waters into the middle of the River Godavari on the sand shore; and

(b) if so, will it not contaminate the entire river, particularly during the flood season when the absorption and aeration of pollution would be nil and thereby seriously affect the health of the people along the entire canal system by drinking this polluted water?

The Minister for Health and Medical (Sri Md. Ibrahim Ali Ansari) :—(a) Yes, Sir.

(b) No Sir.

Sri K. Butchi Rayudu : We draw water during summer and the water in the river will be clouded. In order to enable the people of Rajahmundry to take the water in the area of Paper Mills, the Government must take immediate action not to pump the water in the Godavari.

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :—Water is taken off the Mills through pipes and there it is let in. It is not just near the.....

Sri K. Butchi Rayudu :—At the time of summer, it will be very difficult ; water will be clouded in summer time.

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :—Water will get diluted about 6,000 times.

డాక్టర్ టి. యస్. మూర్తి :—ఆ నాలుగుమైళ్ల పైకి తీసుకువెళ్లి వదలిపెట్టినా క్రింద దొనోస్టీమ్ లో ఉన్నటువంటి కాంపుల్స్ తీసి దానివల్ల ఏమైనా హాజర్స్ ఉన్నదేమో ఎప్పుడైనా ఇన్ వెస్ట్ గేట్ చేసి కనిపెట్టారా? లేకపోతే—ఏమీ అవదు అనుకొని అట్లాగే వదలి వేశారా?

శ్రీ మహమ్మద్ ఇబ్రహీం అన్సరీ :—ఇప్పుడు పై వ్వ వేసున్నారు. వేసిన తర్వాత, విడిచిన తర్వాత కాంపుల్స్ తీసుకుంటాము ఇప్పుడు తీసుకోము.

డా. టి. ఎస్. మూర్తి :—ఒక వేళ ఉన్నట్లయితే ఆ వర్క్, ఆ పై వ్వ అంతా డిస్మ్యాంట్ చేస్తారా ?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :—The Scientists in charge of the Institute have opined that as the water gets diluted nearly 12,000 times there will not be any bad effect.

Sri K. Butchi Rayudu : Will the hon. Minister verify the facts personally by visiting the place ?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :—Simply verification will not help. It is for the Scientists to give their opinion.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao (Vijayawada-Fast) :—Has the Government ascertained the chemical nature of the affluent and the deleterious effect it may have on the living organisms ?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :—As it is, I have already submitted it has not been let into the river now. They are taking it four miles upstream and letting off. After letting into the stream, then only we will be able to decide.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—May I know how the affluent was disposed of by the Paper Mills ? The hon. Minister is pleased to say that the affluent from the Paper Mills at present is not being let into the river Godavari. If so, in what manner is the affluent being disposed of by the Paper Mills ?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :—I have no idea, but I was informed that they are trying to lay pipe and take it four miles upstream and let it off. At present I do not know how they are letting out.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—The Minister's statement that a pipe-line is being laid or proposed to be laid to discharge the affluent into the river at a distant place confirms our fears that it is being let into or at least proposed to be let into the river.

Sri D. Venkatesham :—Now the pipeline is being laid as a precautionary method. Why should not the Government try to conduct a chemical examination about the discharge of water now itself. Supposing it is found harmless it can be used and water can be let into the river. If it is found that something harmful will ensue, why should we not object it now itself ?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :—The Scientists in charge of the Central Public Health Engineering Research Institute Zonal Centre, Hyderabad, have been consulted regarding pollution and contamination of the river water by the affluent waters of Andhra Paper Mills let into the river Godavari. The scientists in charge reported that the entire scheme of disposal of black liquor is based on the trial dilution in the river Godavari. The black liquor will be conveyed through suitable pipeline to a distance of four miles upstream and let on the sand shoal ; during summer months when it will be diluted over 200 times with the main stream after seepage ;

during the other season, high monsoon and when the river is in flood or flowing fully by . in the month of July 6,500 times, in August 12,000 times, in September 12,700 times, in October 5,800 times. The question of any treatment during summer does not arise. It would appear that during monsoon as well as winter the waters will get plenty of dilution presenting no problem. Hence the flow of affluent waters of Andhra Paper Mills to the sand shoals of River Godavari does not affect the health of the people

Sri D. Venkatesham :—Was any chemical examination conducted ?

శ్రీ ప్రభాకర చౌదరి (రాజమండ్రి) :—అది గోదావరిలో వడలిపెట్టకుండా యీ లిక్కర్ వాటర్ ను కొంత శుద్ధిచేసి, కెమికల్ గా చేంజెస్ తీసుకువచ్చి వ్యవసాయానికి ఉపయోగించటానికి పనిచేస్తుందేమో ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తారా ? ఎక్కడ వడలి పెడుతున్నారో తెలియదు అన్నారు, అది గోదావరిలో వడలిపెడుతున్నారు. వారు ఏదో డై ల్యూషన్ వస్తుందన్నారు. రెయినీసీజనులో, ఫ్లడ్ స్ట్రైమ్ లో డై ల్యూషన్ ఉంటుందిగాని, సమ్మర్ స్ట్రైమ్ లో ఆ నీరు అంతా అక్కడే నిలబడిపోయి పొట్యాట్ అయిపోతున్నది. అందుచేత ఆ నీటిని ఇంకో ఆల్టర్ నేటివ్ మెథడ్ లో ఉపయోగించటానికి ప్రభుత్వం ఏమన్నా పరిశీలిస్తారా ?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :—We will get it examined, Sir.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Now there are no pipes at all. There is a well where it is being thrown but they are not using it now and they are leaving the water in the river Godavari and thereby the water is polluting the drinking water nearby and people are getting so many diseases. It is going on. Now the Minister has informed us that the Government are thinking of having some pipes in future but today what is happening is water is completely diluted and they are not even let out in the wells. So, what action is being taken to protect the population from pollution ?

Sri Mohd Ibrahim Ali Ansari :—I take the information and I will get it examined.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—Sir with your permission, I want to withdraw this question. (Question No. 687).

Mr. Speaker :—The question is withdrawn

APPOINTMENT OF NON-MULKIES

688 -

* 294 (7270) Q.—Sarvasri G. Venkata Reddy (Parchur) and R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Power be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government issued orders in its memorandum No. 1211/68-2, dated 26.4.1968 regarding the appointment, transfer or promotion of non-mulkies in Telangana area posts in Subordinate Offices ;

(b) if so, the reasons for the same;

(c) how many employees belonging to Andhra and Telangana are working in different categories of posts in Kothagudem Thermal Project; and

(d) when the orders are implemented, the No. of employees affected by that G. O. in that project?

The Minister for Power (Sri V. Krishnamurthy Naidu) : Claus^e

(a) :- Yes Sir

(b) :- The instructions were issued in conformity with the provisions of Andhra Pradesh Employment (Requirement as to Residence) Rules 1959 which have since been struck down by the Supreme Court

(c) and (d) :- Do not arise as the orders have not been implemented in view of the judgement of Supreme Court dated 28-3-1969 holding relevant provisions of Andhra Pradesh Public Employment (Requirement as to Residence) Rules 1959 as ultravires of Constitution of India in so far as they relate to Telangana area and quashing the orders issued by Government with reference to these Rules.

ousting of Bill Collectors

68) —

* 307 (7461) Q.—Sri G. Venkata Reddy : Will the hon. Minister for Power be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Electricity Board has issued order ousting the existing bill collectors of the said board very recently;

(b) how many people are affected by this order and how much money is saved by the Electricity Board ;

(c) whether the Board has introduced any new method for collection of the amounts from the consumers which was done by the the Bill Collectors and ;

(d) if so, the details of that method may be given?

Sri V Krishnamurthy Naidu :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Yes, Sir.

(d) With a view to reorganise the work in the Electricity Revenue Offices and reduce the work load on staff, the A. P. State Electricity Board introduced in September 1968, a method of sending current consumption bills to consumers by post and asking the consumers to submit the current consumption charges through money order in villages which have post offices with money order facilities.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో డిల్లరీ బిల్లర్లను తీసివేస్తూ న్యూ సిస్టమ్ అప్ మెథడ్ పెట్టాము. By post, we are sending this to consumers. The consumers were hitherto asked to pay the amount by money orders. Is it not a hardship to the Department as well as to the consumers? Why should not the Government revise their policy and see that Bill collectors are appointed again and facilitate the consumers? అని అన్నారు.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—బిల్లు కలెక్టర్స్‌ను రిట్రీవ్ చేయటంలేదు, ఈ వర్క్‌లోడ్‌ను బట్టి ఎక్కడైతే పోస్టు ఆఫీసులు ఉన్నవో, ఆ పోస్టు ఆఫీసుల దగ్గర ఆ బిల్లు పోస్టుద్వారా పంపించి—ఆ దబ్బు మచేఅర్చర్‌చేసి పంపిస్తే మచేఅర్చర్ కమీషన్‌కూడ బిల్లులో దిడక్టుచేసి పంపించాలని ఆర్డర్స్ ఉన్నవి. ఆ పద్ధతి పెట్టిన తర్వాత అక్కడ ఉన్నబిల్లు కలెక్టర్స్‌ను అదర్ డ్యూటీస్ మీద వారిని ఎంపలొయ్ చేయటం జరిగింది. వారిని రిట్రీవ్ చేయటం మాత్రం జరగలేదు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—ఇది వరకు బిల్ కలెక్టర్స్ యింటికి వచ్చి బిల్స్ యివ్వడం, వీళ్ళపోయి కట్టడం జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు అనలు బిల్స్ రావడం లేదు. పోస్టుద్వారా పంపించాము అంటున్నారు. వచ్చినాయి అంటున్నారు, రాతేదు అంటున్నారు. దానికి రేపు ప్రొద్దున పెనాల్టీ అంటారు. లీగల్ నోటీసు అంటారు. అందుకని It is better to adopt the old method by handing over the bills to the concerned consumers so that the Government may do it perfectly well.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—ఈ పద్ధతి మొట్టమొదట కడప నర్సిల్లో ప్రవేశపెట్టిన తరువాత నర్సిల్లోగా జరిగింది. ఆ రిట్రీవ్ చేసిన తరువాత మిగతా నర్సిల్లో ఎక్కెలెండ్ చేయడం జరిగింది.

డా॥ టి. ఎస్. మూర్తి :—ఎక్కడ నర్సిల్లోగా జరిగింది? ఒక్క నోటీసు నాకు పోస్టు ఆఫీస్ నుంచి రాలేదు. మూడు నెలల నుంచి బిల్స్ లేవు. వరంగల్‌లో అందరు గోల పెడుతున్నారు. మచేఅర్చర్ కట్టమంటున్నారు. లేకపోతే పవర్ కట్ చేస్తామంటున్నారు.

Sri V. Krishnamurthy Naidu :—I shall take that information and consult with the Board.

శ్రీ అహమ్మద్ హుస్సేన్ (సితారాంబాగ్) :—సిటీలో కూడ నాలుగు నెలల నుంచి బిల్స్ రావడం లేదు. బిల్స్ పంపించకుండా వారు ఏదో పోస్టులో పంపించి నారని నోటీసు యిచ్చి కట్ చేయడం జరిగింది. నా యింటికి కూడ అలాగే చేశారు. నేను 10 రూపాయలు పెనాల్టీ యిచ్చాను దయచేసి మినిస్టర్ గారు టర్డ్ సిస్టమ్ పెడితే బాగా ఉంటుంది.

Sri V. Krishnamurthy Naidu :—This method is not introduced in Hyderabad city. It is introduced only in the rural areas of Hyderabad.

శ్రీ అహమ్మద్ హుస్సేన్ :—హైదరాబాద్‌లో నాలుగు నెలల నుంచి రాలేదని చెబుతున్నాను. హైదరాబాద్‌లో అడగండి ఎవరికైనా వచ్చినదేమో?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు :—నా దృష్టికి తీసుకువస్తే బోర్డుకు పంపించి ఎగ్జామిన్ చేయిస్తాను.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :—ఈ బిల్స్ గ్రామాలకు రిడిస్టర్ పోస్టు ద్వారా పంపిస్తున్నారా? ఆర్డినరీ పోస్టు ద్వారా పంపిస్తున్నారా? ఆర్డినరీ పోస్టు అయితే చేరకపోతే డిస్కనెక్ట్ చేసే ప్రమాదం యున్నది. కనుక రిడిస్టర్ పోస్టు ద్వారా సంపదానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు : — రిజిష్టర్ పోన్టు ద్వారా : రిజిస్టర్ లేదు. అరినరీ పోన్టు ద్వారా పంపిస్తారు. సర్వేయింగ్ గా జరిగినదని కంప్యూట్ ప్లాన్స్ ఎగ్జామిన్ చేయించి దానిపైన యాక్సన్ తీసుకుంటాము.

శ్రీ వి. జి. సుబ్బరామిరెడ్డి : — మంత్రి గారు క్రొత్త పద్ధతి పెట్టిన తరువాత చాల సౌకర్యంగా యున్నదని చూచి చేశారు. మేము గ్రామాదుల నుంచి వచ్చాము. ఆ అవస్థలన్నీ మాకు తెలుసు. రైతులు క్రొత్త బిక్కులు మనియర్ ఫారమ్ వ్రాసి మనియర్ చేయగలిగిన సోదరులతో లేరు. ఇంకా చాలా కూడ గవర్నమెంటుకు మేము రిప్రజెంట్ చేసుకోలే ఉన్నాము. చూచేసి ఓర్వ పద్ధతి పెట్టవలెనని చూపించేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు : — పరిశీలిస్తాను.

Mr. Speaker :—Please consider about it.

INDUSTRIAL ESTATE AT VIZAG

690 -

* 348 (1118) Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Small Scale Industries be pleased to state :

(a) when the Industrial Estate at Visakhapatnam was established and the area of land acquired ;

(b) what is the total investment made on this by the Government till now ;

(c) how many Factory Buildings are built till now, and how many Industries are actually started and functioning ;

(d) whether the Government acquired any additional land in 1967 to meet the increased demand for the industrial units, under the scheme of Assisted Private Industrial Estate ; and if so, how much land and for what price and how many plots were made in it ; and

(e) whether all these plots are given on rent of $1\frac{1}{2}$ paise per Sq. yard on a long lease of 50 years ; and

(f) whether all these people constructed Factories ?

The Minister for Small Scale Industries (Sri G.C. Venkanna):—

(a) The Industrial Estate, Visakhapatnam was established in the year 1959-60 on an area of Ac. 51-52 acres of land acquired for the purpose.

(b) Rs. 85.34 lakhs till the end of 1967-68.

(c) 38 factory sheds have been constructed and 24 units are now working.

(d) Yes, Sir. An area of Ac. 15.95 acres of land was acquired and 33 plots have been made. The Govt. have paid a sum of Rs. 2.07 lakhs towards compensation.

(e) Out of the 33 plots, 16 plots have been allotted on a long term lease of 50 years at $1\frac{1}{2}$ paise per sq. yard.

MISAPPROPRIATION CASES

690—B:

S.N.Q No. 1727-M : Sri C.V.K. Rao. Will the hon. Minister for Finance be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the cases of misappropriation of Government monies and stores pending final action at the end of 1966 were 1,166 cases involving an amount of Rs. 66.68 lakhs; and

(b) if so, which are the departments involved in this and what amount in each case and since how long are they pending and what is the stage at the present time?

The Minister for Finance (Sri K. Vijaya Bhaskara Reddy) :-

(a) Yes.

(b) A detailed statement (Annexure I) indicating the break up of the departments involved etc., is enclosed. The cases of misappropriation have been pending since 1959 and earlier years. Another statement (Annexure II) indicating the latest position is enclosed. By comparison of the two statements it may be seen that a No. of cases pertaining to years upto 1965-66 have been investigated and necessary action taken. Action in respect of the outstanding cases is being actively pursued by the departments concerned.

(Statement)

STATEMENTS PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Vide Answer to S. No. Q. No. 1727-M [*690-B]

Annexure—I,

Statement Showing the Yearwise and Departmentwise Analysis of Cases of Misappropriation
Reported to Audit to end of 1965-66.

Sl. No.	Department	1959-60 & earlier years		1960-61 to 1963-64		1964-65		1965-66		Total	
		No.	Amount	No.	Amount	No.	Amount	No.	Amount	No.	Amount
1.	Revenue	170	13,30,461	323	12,30,493	178	3,81,127	188	4,27,406	859	33,69,490
2.	Commercial Taxes	3	19,258	..	..	..	..	2	..	5	19,258
3.	Registration and Stamps	1	2,076	..	..	..	..	..	..	1	2,076
4.	Excise	1	710	1	22,203	..	..	1	..	3	22,913
5.	Agriculture	28	1,51,014	67	4,23,571	39	9,57,766	38	2,34,945	172	17,67,296
6.	Animal Husbandry	..	..	1	..	..	..	..	..	1	..
7.	Fisheries	2	4,263	1	..	..	..	1	13,948	4	18,211
8.	Forest	1	2,801	3	35,194	1	4,341	1	3,710	6	45,546
9.	Cooperation	..	..	..	..	2	2,659	..	..	2	2,659
10.	Civil Supplies	3	13,627	1	842	..	..	..	..	4	14,469
11.	General Administration	5	6,431	3	16,529	2	1,04,142	2	670	12	1,27,772
12.	Education	9	54,964	15	69,328	5	18,907	4	26,985	33	1,70,179
13.	Social Welfare	1	3,080	1	7,674	1	3,776	1	1,400	4	15,930
14.	Public Works	2	1,400	..	..	..	..	1	1,238	3	2,638

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
15.	Electricity Department	1	764	..	..	1	2,620	..	..	2	3,884
16.	Police	2	42,040	3	61,861	..	..	2	7,672	7	1,12,573
17.	Administration of Justice	2	6,923	2	49,819	..	..	1	1,333	5	58,075
18.	Transport	1	27,277	..	..	..	..	..	..	1	27,277
19.	Industries	4	13,680	3	1,121	2	18,133	3	11,276	12	47,210
20.	Stationery and Printing	1	1,605	..	..	..	..	..	..	1	1,605
21.	Road Transport	1	1,119	..	..	..	..	..	..	1	1,119
22.	Finance	1	7,66,000	..	..	..	..	..	..	1	7,66,000
23.	Treasuries and Accounts	7	23,470	3	7,002	..	..	..	..	10	30,482
24.	Medical	4	9,925	1	19,323	2	1,350	2	1,993	9	32,791
25.	Public Health	4	..	2	1,625	2	1,355	3	2,379	7	5,359
26.	Panchayat Raj	1	4,158	..	..	..	..	..	..	1	4,158
Total :		251	24,86,506	430	19,47,583	235	14,96,376	250	7,37,955	1,166	66,68,420

ANNEXURE II

YEAR-WISE AND DEPARTMENT-WISE ANALYSIS OF CASES OF MISAPPROPRIATIONS REPORTED TO AUDIT TO END OF 1967-68 AND OUTSTANDING ON 31st JULY 1968.

(Amount in Lakhs of Rupees)

Sl. No.	Department	1959-60 & earlier years		1964-65		1965-66		1966-67		1967-68		Total		
		No. of cases	Amount	No. of cases	Amount	No. of cases	Amount	No. of cases	Amount	No. of cases	Amount	No. of cases	Amount	
1.	Revenue	68	19.39	237	11.72	106	3.87	153	4.68	115	3.35	679	43.01	
2.	Food & Agriculture	26	1.68	109	14.31	40	2.61	24	0.97	25	0.84	224	20.41	
3.	General Administration	4	0.12	5	1.39	2	0.03	1	0.01	2	0.20	14	1.75	
4.	Education	10	0.58	20	1.15	3	0.25	7	0.63	9	0.46	49	2.97	
5.	Public Works	4	0.03	1	0.03	1	0.01	1	0.04	—	—	7	0.11	
6.	Home	7	1.86	5	1.13	2	0.10	2	0.10	3	0.03	19	3.22	
7.	Industries	2	0.11	3	0.25	3	0.15	1	0.09	3	0.01	12	0.68	
8.	Finance	6	7.89	2	00.7	—	—	1	0.02	—	—	9	7.98	
9.	H. H. & M. A.	3	0.11	7	0.25	5	0.05	2	0.26	2	0.02	19	0.69	
10.	Panchayat Raj	2	00.7	—	—	—	—	—	—	—	—	2	0.07	
	Total	..	132	31.84	389	30.20	162	7.07	192	6.80	159	4.98	1,034	80.59

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మన అప్రాప్రిమేషన్ కేసులో 1959 నుంచి 1966 వరకు మొత్తం 66 లక్షలు పైగా ఉన్నాయి. 1959 నుంచి 1968 వరకు 80 లక్షల 89 వేలు ఉన్నాయి. ఇవి ఎంతమందికి వివిధ అయిదాయి? అందులో కూడ రెవెన్యూ, పబ్లిక్ వర్క్స్, ట్రాన్సిమిగ్రేషన్ లోల్ రోల్ లో ఉంచబడ్డాయి. పెనుబి సంవత్సరాలలో, యిప్పుడు కూడ ఎంతమందికి రివిన్యూ ఉంచబడినాయి. ఏమిటంటే చర్యలు తీసుకుంటున్నారో వివరిస్తారా?

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :—గత సంవత్సరమునది, యిప్పుడు ది రేతుని పొడిషన్ డిటెయిల్స్ అన్నీ యచ్చగా ఉన్నాయి. అప్పుడు నుంచి ఎంతమందికి వివిధ అయి ఉండేది నేను క్లియర్ గా చెప్పలేను గానీ our point of view is that the latest position is better than the previous years

Sri C. V. K. Rao :—The latest position is Rs. 80.89 lakhs is the total amount misappropriated whereas in the previous years it is Rs. 66.68 lakhs. Therefore, it cannot be better. How is it better? More misappropriation is better? Does the Government look at it from that angle?

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—Statistics must be better appreciated by the number of cases also. That is a more important thing. What is the income in 1958 and even earlier and today. It must be appreciated from that point of view.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—2,650 మూత్రం యిచ్చారు. రెండు కేసెస్ అన్నారు. కో ఆపరేషన్ తీసివేసిన తరువాత మన అప్రాప్రిమేషన్ కో ఆపరేషన్ ఒక్కటే చాల పెద్దగా ఉండాలి.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—I cannot exactly say-pending cases. Whatever is available with our department as regards this, we have supplied.

Mr. Speaker :—Sri C. Janga Reddy is not in the House. The hon. Minister may read out the answer to Short Notice question 690-C, standing in the name of Sri C. Janga Reddy.

(At this time, Sri C. Janga Reddy entered the House)

Mr. Speaker :—You were not present when the question was called. Just for information, I asked the Minister to read out the answer. When a short notice question is there, the member must be present. Otherwise, the question cannot be put at all. It is your mistake. Anyhow put the question. Hereafter, please do not do that. I would request all the members to be present. You were there just before I do not know where you went when the question was called.

INTEGRATED ANDHRA PRADESH MARKETING ACT.

S. No : 690-C :

S. N. Q. No : 1727-S : Sri C. Janga Reddy (Pargal) :—Will the hon. Minister for Marketing be pleased to state :

- when the Integrated Andhra Pradesh Marketing Act was passed ;
- when the rules under the said Act have been published ;
- whether marketing Committee have been formed in 1959, under the said Act ;

- (d) if so, the copy of the same may be placed on the Table of the House,
- (e) when the said Committees will start functioning;
- (f) whether any persons have filed a writ petition against the Government either seeking the abolition of the said Committees or alleging irregularities on their part;
- (g) if so the action taken by the Government on the writ; and
- (h) whether the Government propose to withdraw the rest of the Committees in view of the writ?

The Minister for Marketing (Shri Ramachander Rao Kalyani):-

(a) The Andhra Pradesh (Agriculture Produce and Livestock) Markets Act was passed on 29-11-66 and brought into force from 19-10-67.

(b) The draft rules under the Act was published on 23rd November 1967 under sub-section (4) of Section 33 of the Act for criticism. The various objections and suggestions received on the draft rules have been examined and the rules finally approved will be published shortly.

(c) Six Market Committees have been formed so far.

(d) No separate orders were issued for forming the Committees. The Government issued orders nominating the representatives of (i) Growers of Agricultural Produce and the owners of livestock and Products of Livestock, (ii) Traders of the notified Agricultural Produce livestock or Products of Livestock, (iii) The Agriculture Dept. or the Animal Husbandry Dept. having jurisdiction over the notified area. One non-official was elected by the members of the local cooperative marketing societies.

(e) The Committees will start functioning from the date of election of the Chairman and Vice Chairman by the members of the Market Committee. The six committees started functioning from the dates mentioned below:

Guntur	..	2-6-69
Narsaraopet	..	2-6-69
Ongole	..	3-6-69
Tenali	..	3-6-69
Nizamabad	..	8-8-69
Nagarkurnool	..	25-8-69

(f) Yes, Sir. Six writ petitions have been filed.

(g) The Government are contesting the Writs filed in the High Court.

(h) No, Sir.

శ్రీ సి. జంగాలెడి :—ఇప్పుడు హైకోర్టులో ఉన్నది గదా. ఒకవేళ రూల్స్ వ్యతిరేకంగా యీ కమిటీస్ ఫార్మ్ చేసినట్లుగా తెలిసినప్పుడు మిగతా కమిటీస్ ను ఎందుకు ఉద్ధ చేయరు ?

శ్రీ రామచంద్రరావు కల్యాణి :—యింకా వారి డి సెషన్ రాలేదు. ఆ డిసెషన్ వచ్చిన తరువాత ఆలోచిద్దాం.

శ్రీ సి. జంగాయ్య : - అంతవరకూ అది ఫంక్షన్ కాలేనా అదేమి స్పష్టం
పెడతారా ?

శ్రీ రామచంద్రరావు కల్యాణి : - ఇప్పుడు ఫంక్షన్ చేస్తున్నది : ప్రే ఆర్డర్
కాలేదు.

ANNOUNCEMENT

re : DECISIONS OF THE BUSINESS ADVISORY COMMITTEE

Mr. Speaker :—I am to announce to the House the following revised decisions of the meeting of the Business Advisory Committee held on 19th September, 1969.

20-9-69 (Saturday)	Discussion and Voting on Demand No. XXV Community Development Projects, National Extension and Local Development, works
21-9-69 (Sunday)	Holiday
22-9-69 (Monday)	1. Discussion and Voting on Demand No. XXVI Labour and Employment. 2. Demand No. XXXI - Electricity (to be moved)
23-9-69 (Tuesday)	Morning and Evening (4 p.m. to 8 P.m.) Discussion on Telangana Issue
24-9-69 (Wednesday)	Morning - Discussion and reply on Telangana Issue Evening - 1. Discussion and Voting on Demand (4 p.m. to 8 P.M. No. XXXI - Electricity. 2. Demand No. XII Jails } to be Demand No. XIII Police } moved
25-9-69 (Thursday)	1. Discussion and Voting on Demand No. XII-Jails Demand No. XIII - Police 2. Demand No. XXX - Irrigation to be moved.
26-9-69 (Friday)	Morning - 1. Discussion and Voting on Demand No. XXX - Irrigation. 2. Demand No. XLI - Municipal Ad- ministration - to be moved. Evening : 1. Discussion and Voting on XLI (4 p.m. to 8 p.m.) Municipal Administration. 2. Demand No. XXXII Public Works - to be moved.
27-9-69 (Saturday)	Discussion and Voting on Demand No. XXXII - Public works.
28-9-69 (Sunday)	Holiday.
29-9-69 Monday	Appropriation Bill.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఎం. మాచిరెడ్డిరావు (రాందూరు) :—నేను request చేసేదేమంటే—
ఈ new ministers, వారు యిచ్చే statements ఏమీ వినుబడడం లేదు, అర్థం
కానడం లేదు. I have been following for the past one week. I request
them to read out the statements clearly and loudly so that we can
understand what the Minister is replying. Even a school boy can
read very well. I am not understanding, I am not talking about
Mr. Ramachandra Rao Kalyani. When the Minister is giving some
information, we must be able to understand what he is reading.

PREVILEGE MOTION

AGAINST THE MINISTER FOR COMMERCE

Mr. Speaker :—There is one privilege motion—given notice of
by Sri R. Mahananda. Portion of it, which is against the Minister
for Commerce, Sri Prasad, and to which the Member has taken objec-
tion reads - తమ పంత్రిగారు జిల్లా కలెక్టర్ దృష్టికి తీసుకువస్తే త్వరగా
రిమిట్టండినగానే అందుకు పంత్రిగారు 'ఆయనకు కావలసినది పేపర్ లో పేరు
బడడంకదా' అని వెగటుగా మాట్లాడినారు. తమకు, తమకు యీ విషయాన్ని
అమోచించ ప్రార్థన' అన్నారు.

శ్రీ అర్. చుట్టెనం : - అ ధ్య జ్ఞ, నేను నా నియోజకవర్గంలోని కొన్ని
గ్రామాల లైసెన్సులు ఎక్స్ పైర్ అయిపోయి ఉంటే, దానిపై న. రూ. 74 లు క్రింద
మూడే డేడామీతుని—అయితే యిది ఎక్కువ అయిపోయినవని తమరు పర్మిషన్
యిస్తారో లేదో అనే పుద్గళంతో నేను పంత్రిగారికి కలుసుకున్నాను. వారు అందుకు
'నీకు సమాచారం చెప్పించి పీకు జవాబు చెబుతాను' అన్నారు. 'ఈ విషయం నేను
స్పీకర్ గారితో చెబితే వారు అంగీకరిస్తారు. స్పీకర్ గారితో చెబుతాను' అన్నారు.
అదివారం తమ వదిలి తీసుకువచ్చాను. తమరు, 'పంత్రిగారు అలాగే చెబుతూ
వుంటారు; ఫలానా డేటీ అని వ్రాసివుంటే బాగుంటుంది, కాబట్టి వారి సలహా తీసు
కుని వ్రాయించుకు రమ్మన్నారు. నేను చెప్పేటప్పటికి పంత్రిగారు లాబీలో కూర్చుని
వున్నారు వారి దగ్గర యింకా కొంతమంది కూర్చుని వున్నారనుకోండి—వారి
వద్దకు పోయి చెప్పాను—స్పీకర్ గారు యీ విధంగా అడేశించారు; తమరు వ్రాస్తే
సరిపోతుంది' అని వారికి మనవి చేశాను. దానికివారు—'నేను జవాబు చెబుతానుగదా;
ఇన్ ఫర్ మేషన్ చెప్పిస్తానుగదా; వ్రాయడం దేనికి' అన్నారు.
తమను వ్రాయించుకురమ్మన్నారు; లేకపోతే వారు ఒప్పుకోరు' అన్నారు. దానిపై న,
అ ప్రక్రియేవున్న ఒక పుత్రుడు—'నీ duty అయిపోయిందిగదా; నువ్వు చెప్పావు,
పంత్రి చూస్తాను అన్నాడుగదా' అన్నారు. వెంటనే పంత్రిగారు—'ఆయనకు
కావలసింది పేపర్ లో పేరురావడంకదా' అన్నారు వెగటుగా. అక్కడ నాతోటి సహ
చరులుకూడా కొంతమంది వున్నారు. అందువల్ల, నాకు చాలా బాధకలిగి అ కాగితం
వారికి యిచ్చేశాను. మిగతా కాగితాలు తమకు యివ్వడానికి—

మిస్టర్ స్పీకర్ : -మహానందగారూ, పేపర్ లో పేరురావడంకూడా అవసరం.

26 20th September, 1969

Privilege Motion against the Minister for Commerce.

శ్రీ ఆర్. మహానంద : పేర్లలో పేరురావడం అయినట్లైతే, నా మనవి ఏమిటంటే—

Mr. Speaker:- After all, the proceedings of this House require publication.

Sri R. Mahananda : That is true.

Mr. Speaker : For the information of the public, all the proceedings of the House should be published. The proceedings of the House are published from day to day for the information of the Public. Whatever takes place in the House, we expect to find place in the Press. That is for the information of the public.

Sri R. Mahananda : That is true.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : నిజమే, పాటిక ప్రకటన రావలసింది. కానీ, 'అడ ప్రకటన కొరకు' అని అంటే అది శ్రీమదేం? అని అడకుండు. ఇకపాటికి బుసారె యిట్లా అనడం, కరుణా దీర్ఘా చేసుకోవడం అనబడింది. It is intended for the Government.

Mr. Speaker :- If you are very particular that this should be decided by me, I am going to decide it on merits. Have you got any previous ruling in support of your case? After all, in the course of conversation, I do not know whether he has seriously meant what he said.

Sri B. Ratnasabhapathi : It depends on the manner in which he has said. He is offended.

Mr. Speaker : Whether really he wanted in any way to insult the member? అనేది నేను అడుగుతున్నాను. వారు జోర్జ్యుల్ గా అంటే అది వేరే విషయం. వారిద్దరూ మాట్లాడుకున్నారు కాబట్టి వారికే చెప్పాలి.

శ్రీ ఆర్. మహానంద : అధ్యక్షా, వారు ఆ విమర్శం పెరిచా. మీరు చెప్పిన తరువాత ఆ కాగితం రీసెటనిపోయేటట్టా, వారు వారి ముఖ రిచయించుకొని లేచి. నేను పేజ్ లో పేరు పెడడంకోసం చేస్తున్నారనడం అది నా కాన్సెప్షన్ కే వ్యతిరేకం. ఆ విధంగా వారు అనడం నన్ను అవమానపరిచడానికి అన్నానని అనుకుంటాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అయిన ముఖం మీరెప్పుడూ చూడలేదన్నారు. మీరు చూడకపోయినా, మీ ముఖం ఆయన చూసివున్నారనిగదా. మొట్టమొదటిగా మీరిది చూడకుండున్నప్పుడు మీమ్మల్ని అవమానపరిచాలనే ఉద్దేశం ఆయనకు ఉండదుగా. అంతకుముందు ఏదయినా సమయంలో ఏదయినా మీరు అవిచూడలే దానిని మనసులో పెట్టుకుని, దురుద్దేశంతో మిమ్ములను అవమానపరిచాలని యిట్లా అన్నారని అనుకోవచ్చు.

శ్రీ డి. లక్ష్మన్న (సోంపేట) : ముఖం చూడలేదు అంటే పరిచయం లేదు అని అర్థం. ప్రత్యేకి మైన పరిచయంలేదు గనుకనే నన్ను ఎందుకీట్లా అనార? అని వీరి ఉద్దేశం.

మొస్కో స్పీకర్ : ముంబైగారు ఏమీ చెబుతారో విందాము.

Sri R. Mahamunda : In view of the Minister's statement, I am not pressing the motion.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలంతిరావు : — అధ్యక్షా, తమరు యిప్పుడే విజినెస్ అధ్యయనం ౨౦ బిల్లో సర్దుబాటుచేసి ఫైనల్ ప్రోగ్రాం ప్రకటించారు. 23 వ తేదీన తెలంగాణా విశ్వవిద్యాలయం ద్వారా అన్నారు. అది ఏ మానకలో వస్తుంది. ఎవరు, ఎట్లా యనిపించుకో చేస్తారు. స్కోప్ ఆఫ్ ది డిస్కషను ఏమిటి? Who is going to initiate it?

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—Is there any time-limit ? How many hours ?

Mr. Speaker : Mo day from 9 30 a.m. to 1-30 p.m. and again from 4 to 6 p.m. The next day there will be Chief Minister's reply

and if necessary voting. I shall read the motion. This is the notice given by Shri G. Lachanna and other members.

"We, the under signed, give the following motion under Rule 95 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules for discussion by the House :

"This House takes into consideration the serious situation in the Telangana Area during the last nine months."

Sd/- G. Lachanna
I. Purushothamarao
Lakshminarasimha
Reddy

Smt. J. Esvari Bai has also given notice of a motion and it reads :-

"Under Rule 95 of the Rules of procedure and Conduct of Business, I beg to give notice of a matter of public importance and request you to allow discussion on it."

It is the failure of the Government of Andhra Pradesh to bring normalcy to the strike torn Telangana Region.

శ్రీ బి. లచ్చన్న : బిజినెస్ అప్యూజ్ కంటే ఫిర్యాదు గల కారణ వలన కాసుల నంబర్ 29) వ తేదీలో భారత్ అనుమతి. 30 వ తేదీన ఒక భూ అయినా ఫిర్యాదు కంటే రిపోర్ట్ వర్చన తీసుకుంటే దాగుంటుందిని ముందే వ్రాస్తాను.

Mr. Speaker : I shall decide it in consultation with all the Leaders.

There is an other motion given notice of by Sri Vengalish under Rule 95.

"It is Assembly is deeply concerned by the continued agitation by the people of Telangana for a separate State for the last nine months causing great loss of property and life and the failure of the Government to solve the problem."

All these can be taken as amendments. The first motion to be taken up will be that of Shri G. Lachanna and the others can be taken as amendments.

Mr. Speaker : I have received a notice of a motion of breach of Privilege from Shri C.V.K. Rao, Shri A. Madhavarao, Shri D. Venkatesam, and Shri M. Venkatanarayana :

"We give notice of the following breach of privilege of the Assembly committed by Shri Konda Lakshman Bapuji on 8.9.1969 :

"The Legislative Assembly has a right to hear the reply of any Minister to the debate raised by the members and there should be no threat and attempt to prevent the members to hear any reply."

In view of this, on 6-9-1969 when the Education Minister was replying to the debate on the Education Demands which needs scrutiny of this House for further action, a member of this Sri Konda Lakshman Bapuji gave a threat to the Minister replying that he was not going to allow him to give his reply and proceed further and for

that he was prepared for any consequences which amounts to a threat to the House itself which if permitted or condoned the very proceedings of this House will be in jeopardy and as such the said member Sri Konda Lakshman Bapuji has committed a breach of privilege of this House and as such it has to be dealt by this House itself."

Sri H. Manik Rao : - The member Shri Konda Lakshman Bapuji is not in the House now Sir...

Mr. Speaker : - But let me hear Sri C. V. K. Rao. He must first make out a prima facie case and then if I feel there is no case, even without hearing the other member I might disallow the motion. If I feel there is a prima facie case I shall certainly allow an opportunity to the other member.

శ్రీ డి. లక్ష్మణభారతి : - ఆమడ ఉపన్యాసం చేసాడు ఈయన ప్రీమెంట్ చేయలేదా? చట్టం చెప్పడంలో ఉద్దేశం ఏమిటి?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు : - లక్షణభారతిగారు కొంచెం లక్కబాగారి స్పీకర్ లో ప్రవేశించారనుకుంటాను.

Mr. Speaker : - Members in a fit of emotion may say things which they do not mean nor do they follow up what they say. As a matter of fact in this case, Shri Konda Lakshman Bapuji never did anything to obstruct the Minister. He might have said something in a fit of excitement, but does it mean that what a member said in a fit of emotion would amount to breach of privilege...

Sri C.V.K. Rao : I want to know if Sri Konda Lakshman Bapuji lost his balance or was in a fit of excitement?

Mr. Speaker : Sometimes member lose their balance even when sending a notice of motion (laughter)

Sri C.V.K. Rao : - In this case there is no such thing (laughter).

Mr. Speaker : - When there was some excitement he might have said something. Therefore I do not want you to press it. If you press it I shall give my ruling

శ్రీ సి. వి. కె. రావు : - ఇంతటితో బహిష్కరించి, పరిసీతులు అంతా గ్రహించాలని నేను అనుకోదం లేదు. తమరు చెప్పినదే పరిసీతి పోతే ఎత్తెన్నట్ మేంబరులో బాతెన్ను ఉద్వేగంతో మరొక కారణంచేతనో ఆ విధంగా డ్రెస్స్ మనస్సుకు బాధాకరమైన విధానాలు అవలంబించారని అనుకుంటే ఈ సభలో—
If the member says that it was said in a fit of anger and under peculiar pressure, no serious notice of it might be taken. I am prepared not to press for it. So, let us wait till the Member comes.

Sri G. Sivayya : - I have a bitter complaint about the Business Advisory Committee, Sir. They are Advisers to you. We are already short of time and even a few days that have been allotted for Demands have been spent in various other things. We have come all the way to represent people's grievances and even the time now available has been reduced by another day for discussion of Telangana situation. I have no objection even if 5 days are given for this discussion, but Let us extend the discussion of Demands for Grants from 1st to 5th Oct. My request is to give us time to speak on each subject

SRI C. V. K. Rao :—I also agree. Many of us will not get a chance to speak as it is.

శ్రీ అహమ్మద్ హుస్సేన్ :—రీ-ఎన్-స్ట్రెయిన్ గురించి ఒక గంట చర్చ ఇస్తామన్నారు. ఎప్పుడు ఇస్తారు ?

Mr. Speaker.—I shall find some time if members are prepared to sit on one day from 1-30 to 2-30 p. m. I shall see.

శ్రీ సి వెంగయ్య :—మొన్న గౌరవసభ్యులు అంగారేగారు ముస్లింలూ కంభంలో జరిగిన కాల్పులలో మంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డి గారికి శోక్ కలగించి ఎవరో నేరం చేసి అతను చిరమధ్యకాలరేగారి బుల్డోజర్ తో దాక్కున్నాడని చెప్పినారట. కంభం నా నియోజకవ్యంలోయి. దీనిని గురించి సంఘటనలతో మంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డి గారికి కాని మరి ఏ ఇంకొకరిని గురించి కాని శోక్ కలగలేదని చెబుతున్నాను.

శ్రీ బి. రత్ననధాని :—మనం 29 న అడ్డర్స్ అవుతున్నాము. రోజు రోజు అమెందుమెంటు నిల్చి, సేయబాక్కు అమెందుమెంటు నిల్చి ప్రవేశపెట్టారు. వాటి ఎప్పుడు తీసుకుంటారు ? ఇప్పుడు రాబోయే మరల కానింగ్స్ ఎప్పుడు సమావేశం అవుతుంది ?

శ్రీ జి. చన్నప్ప :—పరల రాబోయే సేషన్ లోనే చర్చ అది ఎప్పుడు ఉంటుంది ? ఈ లోకల్ మరల ప్రొరొగ్ చేసి అర్బున్నా చర్చ స్టాంపు లాగుతా.

శ్రీ డి. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది ఎవరు చెప్పారు ? ఎప్పుడు అర్బు సిటింగ్ లో వస్తాయని చెబుతున్నాను.

శ్రీ బి.ఎ.చ్ నరసింహారెడ్డి :—నిన్న రీడర్స్ మీటింగ్ జరిగింది. అప్పుడు నేను లేను. మా పార్టీ సభ్యులు అరుంధత నాకు విజినెస్ అడ్వైజురీ ఇవ్వలే అంటే వస్తాం. రీడర్స్ మీటింగ్ లోనే పెట్టి వారిలో వారు తేల్చుకోవలసి ఆంకలపై అందరిని పిలిచి ఇవలలపై అనురూపకరంగాను అభ్యంతగాను మాట్లాడడం జరుగుతోంది. మా ఉద్దేశం ఏదో అందరికీ తెలుసు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం తొలిగిపోవడం తప్ప ఉత్తమ పరిష్కారం లేదని మా ఉద్దేశం. గాజు కొలపలలో ఉంటూ వుంది మీద రాళ్లు వేసే కార్యక్రమం జరుగుతున్నది. అదే వాళ్ళ పనిలో ఉంటూ మమ్మల్ని వెక్కిరించే పద్ధతి మాజి పాలకులనుంచి వనా ప్రస్తుత పాలకుల నుంచి వనా రావడానికి రీడర్స్ మీటింగ్ రంగనం ఇవల్లయితే అటువంటి మీటింగ్ లో మేము ఇక సాల్గనబోయేది లేదని చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఉద్దేశపూర్వకంగా చేసినది కాదు. బి.ఎ.సి. మీటింగ్ న తరువాత కొంతమంది ఆక్కడ ఉంటే మాట్లాడుకున్నారు. అది సీరియస్ గా తీసుకోవదు. రెండవది ఏమిటంటే సాధారణంగా విజినెస్ అడ్వైజురీ కమిటీలో ఎవరైతే సభ్యులలో వారికి నోటీసు పంపిస్తూ ఉంటాము. మిగతావారికి పంపించము. దానికి సంబంధించిన వ్యక్తులు ఉంటే ప్రత్యేకంగా ఆహ్వానం పంపించి వారి అభిప్రాయం కూడా తెలుసుకుంటాము. అంతేగాని వేరే వారిని పిలిస్తే ఆక్కడ జరిగిందని ఆహ్వానం పొరపాటు. విజినెస్ అమెన్ తరువాత మాట్లాడుకున్నారు. ప్రయివేటు కాన్ఫరెన్స్ లోనీ మాట్లాడిన దానిని సీరియస్ గా తీసుకోవడం మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. నరసింహారెడ్డి : — సమస్య ఏమిటంటే వారి బాధ అందరికీ తెలుసును. వారి పరిమితుగా పని చేయలేదని వారికి ఉంది. నా సూచన ఏమిటంటే అలాంటి మీటింగు తమ సమయంలో జరిగే మీటింగులో అలాంటివాటికి అవకాశం ఉండకూడదు. అలాంటివి మాటాడుకోవాంతుంటే యివ్వండి రమ్మనంది. ప్రజల మాట కూడా ఉన్నాయి. అక్కడే తేల్చుకోవచ్చు. ఏవరు వచ్చినా తేల్చురాము.

POINT OF INFORMATION

re : Krishna Godavari waters dispute contention of the Andhra Pradesh Government.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి (మనుగోడు) : — ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నమెంటు కృష్ణా గోదావరి ట్రిబ్యునలుకి పంపడానికి రేసు సిద్ధం చేసినట్లు తెలిసినది. అది సీక్రెట్ డాక్యుమెంటు కాదు. ట్రిబ్యునలుకి పంపిన తరువాత కాంట్రీ మైన్యూరు గవర్నమెంటుకి మదరాసు గవర్నమెంటుకి, మహారాష్ట్ర గవర్నమెంటుకు వెళ్తున్నారు. దాని కాపీ ఒకటి సభముందు పెడితే మేము సూచనలు యివ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

Mr Speaker: — If the government have no objection since it has already been filed they can make it available to the members for study and then offer any suggestions. It is left to the Government. It is not a confidential document.

Sri K. Brahmananda Reddy : — You cannot call it confidential as such when these statements are filed before the Tribunal. I do not know what is the propriety of it. Any way, that members should know it, is obvious. I will consider, Sir. I will take some legal advice and the department's advice also.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి : — అసెంబ్లీ సమావేశం ముగియక ముందు సోమవారం నాడు హౌసు ముందు తెస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ : — ఆలోచన చేసి స్పెల్లు చేయడానికి ప్రింటు చేస్తారు.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి : — ఒక ఆర్డర్ మెంటు మోషను యిచ్చాను. పోలీసు కమిషనర్ హైదరాబాదు ఆగస్టు 15 అటవంటి పండుగలు చేసుకోకుండా 141 ప్రొహిబిటరీ ఆర్డరు జారీ చేసి సభలు సమావేశాలు చేయకూడవని చెప్పిన సందర్భాన్ని పురస్కరించుకుని యిచ్చాము. ఇది చాలా అవసరమైన యిష్యూ. ఆర్డర్ చేసి చర్చకు అవకాశం యివ్వాలని రిక్వెస్టు చేసినాము. దానిలో మీ ఆఫీసు నుంచి ఒక రిప్లయి వచ్చింది. ఏమిటంటే కమిషనరు డ్యూటీ లా ఆండ్ ఆరర్ మెయింటెయిన్ చేయడం. ఆర్డరు పెట్టవలసిన బాధ్యత ఉంది కాబట్టి పెట్టినారు అని చెప్పినారు. ఏ దేశంలోనూ వరుసగా 9 నెలలు అత్యవసర పరిస్థితి ఉండదు. 9 నెలలు 144 సెక్షను రిమూవ్ చేయకుండా పెడితే అసౌకర్యంగా ఉంటుంది. 15, ఆగస్టు సక్రమంగా జరగడానికి అవకాశం లేకుండా పోయింది. దీనిని ఎలా చేస్తే బాగుంటుంది. సీరియస్ విషయం.

Mr. Speaker :—Then, the question of allowing an adjournment motion is left to the House. The first question is whether I should admit it. I have already decided that it does not refer to any particular incident. Under rule 63, when the adjournment motions relate to specific matters of recent occurrence which have arisen as emergency, then only I can consider—not with regard to orders issued by the Commissioner of Police in the exercise of his powers vested in him under the law.

Sri P. Narasinga Rao :—Even today there is a prohibitory order. So it is as recent as today.

Mr. Speaker :—These orders are in force for the last so many months. It is not as though orders have been issued on one day.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— ఏ దేశంలో గాని రాష్ట్రంలో గాని 9 నెలలు శాంతి ఖర్రతలు లేకుండా పరిపాలన చేసే అధికారం ఉందా?

Mr. Speaker :—That is for you to bring a vote of no confidence. I am only concerned with regard to the admissibility under the rules. With regard to the other things what can I say? Whether they are competent to still remain in office is a matter for the people to consider; for the members to consider.

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ రోజు అత్యవసర పరిస్థితి ఏర్పడింది, సివిల్ లిబర్టీస్ కి అస్కారం లేకుండా చేశారు. రాజ్యాంగం ప్రకారం వాక్ స్వాతంత్ర్యం సమావేశాలు పెట్టుకునే స్వాతంత్ర్యం ఉంది.

Mr. Speaker :—For all the reasons given by you, your contention is that this Government does not deserve to remain in office; is it not?

శ్రీ పి. గోవర్ధనరెడ్డి :—నేను మోషన్ ఆ విధముగా యివ్వలేదు. ఇంతే యిచ్చినాము, గత 9 నెలలుగా ఏడయితే 111 నెలలను పెట్టినాలో సివిల్ లిబర్టీస్ కరీబి చేసినాలో దానివల్ల అత్యవసర పరిస్థితి వచ్చింది కాబట్టి రెండు గంటలపేపు చర్చ చేయడానికి అవకాశం యివ్వాలని కోరాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—23వ తారీఖున చర్చ వస్తుంది. అప్పుడు మాట్లాడ వచ్చును.

శ్రీ బదరి విశ్వలక్ష్మి పిత్తి :—अध्यक्ष महोदय, यह नागरिक आजादी का प्रश्न है, ला एन्ड आरडर का सवाल नहीं है। इस लिए इस पर एडजोर्नमेंट मोशन के रूप में चर्चा होनी चाहिए। आप नें इस को अस्वीकार करने हुए कहा है कि यह परिस्थिति लगातार चली आ रही है। पोलिश कमीशनर ने कानून के अनुसार काम किया है। मैं कहना चाहता हूँ कानून के मुताबिक सब चीज होती है, कानून का सदुपयोग हो रहा है या दुरुपयोग हो रहा है यह देखना जरूरी है। इस लिए इस पर चर्चा जरूरी है। इस पर फिर से विचार करना जरूरी है।

శ్రీ సి. హెచ్. ప్రభాకర చౌదరి :—ఇంతకుముందు ముఖ్య మంత్రిగారు ఈ సెషనులోనే మద్యపాన నిషేధం రద్దుగురించి ప్రకటన చేస్తామని చెప్పారు. గాంధీ

Papers laid on the Table of the House: 20th September, 1969. 43
 Rules made under Sec. 69 (1) of the
 Andhra Pradesh Panchayat Samithis
 and Zilla Parishads Act, 1959.

శ్రీ జయంతి లోపుగానే మన సెషను పూర్తవుతుంది. కాబట్టి ఆ లోపుగానే ప్రకటన చేస్తారా? లేకపోతే తరువాత చేస్తారా? అయితే ఈ సెషనులోనే చేస్తామని వాగ్దానం చేశారు.

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :— సెషను 14.4 గురించి గోవర్ధనరెడ్డిగారు యిచ్చిన వాయిదా తీర్మానం సందర్భంలో 2 రోజులు చర్చ ఉన్నది కదా అప్పుడు మాట్లాడ వచ్చునని తమరు శలవిచ్చారు. 9 నెలలు జరిగినదాని మీద చర్చకు రెండు రోజులు కాదు 4 రోజులయినా చాలదు. నోటీసు యిచ్చిన తరువాత చర్చకు అవకాశం యివ్వకపోతే ఎట్లా? పోలీసు కమీషనరు * * is playing the mischief in the street, we want to bring it to the notice of the House. We want time for it.

Mr. Speaker :—That word, I am, again, expunging from the records. There is no point in using objectionable language. What is the use of saying * * or the?

Sri K. Brahmananda Reddy :—I want to protest to this kind of business here, Sir.

Mr. Speaker :—That is expunged from the record.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Hon. Members are expected to be reasonable when they say anything about high officers of the State like this. I want those words to be expunged from the record. I do not think a man improves his position or status in this way. I take strong exception to it, Sir.

Mr. Speaker :—I have already passed orders. I said it is not in accordance with the rules. I have disallowed it, i. e. the adjournment motion. The demand on police is also going to be moved in about a few days. You can certainly discuss it. Members have got the opportunity to discuss the same issue also on 23rd when the discussion on this particular issue will be coming up.

No more discussion. I am not allowing any more members to discuss on this issue.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Rules made under Sec. 69(1) of the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1959

Sri T. Ramaswamy :—I beg to lay on the Table under sub-section (2) of section 69 of the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1959 a copy of each of the following notifications with which certain Rules made under sub-section (1) of section 69 of the Act have been published in the Gazette.

*** Expunged as ordered by the Chair.

44 20th September 1969. Paper laid on the Table of the House:
Rules made under Sec. 69 (1) of the
Andhra Pradesh Panchayat Samithis
and Zilla Parishads Act, 1959.

Sl No	Reference to the G. O. and date with which notification been published in the Gazette.	Reference to the Gazette and date
(1)	(2)	(3)
1.	G. O. Ms No 450 Planning & Panchayati Raj (Samithi) Department dt. 14-11-68	Pages 239-240 of the Rules Supplement to Part VII of the A. P. Gazette dt. 5-12-68
2.	G. O. Ms. No. 151 Planning & Panchayati Raj (Samithi) Department dt. 14-11-68	Page 240 of the Rules Supplement to Part VII of the A.P. Gazette dt. 5-12-68
3.	G. O. Ms. No. 515 Planning & Panchayati Raj (Samithi) Department dt. 19-12-68	Pages 7-8 of the Rules Supplement to Part VII of the A. P. Gazette dt. 15-1-69
4.	G. O. Ms. No. 166 Planning & Panchayati Raj (Samithi) Department dt. 2-4-69	Pages 1-2 of the Rules Supplement to Part VII of the A. P. Gazette dt. 21-4-69
5.	G. O. Ms. No. 182, Planning & Panchayati Raj (Samithi) Department dt. 10-4-69	Pages 1-2 of the Rules Supplement to Part VII of the A. P. Gazette dt. 26-6-69
6.	G. O. Ms. No. 212 Planning & Panchayati Raj (Pr g's I) Department dt. 1-5-69	Pages 2-4 of the Rules Supplement to Part VII of the A. P. Gazette dt. 12-6-69
7.	G. O. Ms. No. 274 Planning & Panchayati Raj (Samithi) Department dt. 28-5-69	Pages 1-2 of the Rules Supplement to Part VII of the A. P. Gazette dt. 26-6-69
8.	G. O. Ms. No. 341 Planning & Panchayati Raj (Samithi) Department dt. 28-6-69	Pages 1-2 of the Rules Supplement to Part VII of the A. P. Gazette dt. 17-7-69

2. I b.g to lay on the Table under sub-section (2) of section 69 of the Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1959 a copy in each of the following Notifications with which certain Rules made under sub-section (1) of section 69 of the Act have been published in the Andhra Pradesh Gazette.

Sl. No	Reference to the G. O. and date with which notification have been published in the Gazette	Reference to the Gazette and date
1.	G. O. Ms No 321 Planning & Panchayati Raj (Esstt. I) Department dt. 23-7-68	Page 227 of the Rules Supplement to Part VII of the A. P. Gazette dt. 15-8-68
2.	G. O. Ms. No. 327 Planning & Panchayati Raj (Esstt. I) Department dt. 12-6-69	Page 1018 of Part I of A. P. Gazette dt. 8-7-69

Amendments to the Andhra Pradesh Sugar cane (Regulation of Supply and Purchase) Rules 1969

Sri Kakani Venkataratnam :— I beg to lay on the Table a copy of the amendments to the Andhra Pradesh Sugar-Cane (Regulation of Supply and Purchase) Rules 1961 made in exercise of the powers conferred by sub-sections (1) and (2) of section 28 of the Andhra Pradesh Sugarcane (Regulation of Supply and Purchase) Act, 1961 and published in Rules Supplement to Part-II Extraordinary of the Andhra Pradesh Gazette No. 31 dated 27.10.1967.

Mr. Speaker :— Papers laid on the Table

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :— అధ్యక్షా, నేను ఒక షార్టు నోటీస్ క్వశ్చను యిచ్చాను. అది ఏమైనది?

మన్మథ్ స్పీకర్ :— ఎప్పుడు యిచ్చారు?

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— 4 రోజులై నది. మీకు వర్సనర్ గా యిచ్చాను.

Mr. Speaker :— We are awaiting the reply of the hon. Home Minister. As soon as it is received we will inform.

MOTION UNDER RULE 265 OF THE ASSEMBLY RULES

re Leave of absence to Sri J. Lakshmayya Naidu, M. L. A.

Government Chief Whip (Sri Rama Reddy) :— I beg to move
“That under Rule 265 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, leave of absence be granted for this Session to Sri J. Lakshmayya Naidu as he is ill”.

(Pause)

Mr. Speaker :— Motion moved.

The question is :

“That under Rule 265 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, leave of absence be granted for this Sessions to Sri J. Lakshmayya Naidu as he is ill”.

The motion was adopted.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఫైనాన్సు కమిషన్ రిపోర్టు, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు రికమెండేషన్లు రెండూ వచ్చినవి. దానిలో మనకు కొంతదాన్ని వచ్చినట్లు కన్పించినా మేజరు ఇన్స్ట్రక్షన్ లో అన్యాయము జరిగింది. ఆ విషయములో కేంద్రానికి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఏమైనా వ్రాసినదా? వ్రాస్తే మాకు ఏమైనా అందజేస్తారా?

**ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1969-70
VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS**

Demand No. IX Heads of States, Ministers and Headquarters Staff
Rs. 4,63,37,400.

Demand No. XXIV Industries —Rs. 2,10,47,700.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అధ్యక్ష, హౌస్ ఆఫ్ స్పీకర్లు, ఇండస్ట్రీస్ డిమాండ్స్పై చాలమంది గౌరవసభ్యులు మాట్లాడారు. చాలమంది సభ్యులు ఇండస్ట్రీస్ పైన శ్రద్ధ వహించి చెప్పినందుకు చాల సంతోషముగా వున్నది. 23, 24 తేదీలలో తెలంగాణా సిక్యుయేషను సందర్భముగా తమరు చర్చను పెట్టారు కాబట్టి నేను ప్రస్తుతానికి ఆ విషయాలను గురించి ఏమాత్రము ఇప్పుడు ప్రస్తావించను. సామాధానములో అది ప్రస్తావించడానికి యోగ్యమైన సభ్యులు కావనే ఉద్దేశ్యముతో చేస్తున్నాననే భావము వుండవలసిన పరిధి. 2, 3 రోజులో గౌరవసభ్యులు చేసే క్రిటిసిజముకుకాని, సూచనలకుకాని సమాధానము చెప్పవలసి వుంటుంది. కాబట్టి దానినిగురించి ప్రస్తుతము నేను ఏమీ మనవిచేయడములేదు. గాంధీజీ శతజయంతి సందర్భముగా ప్రజనర్సుకు ఒక జనరల్ ఎమ్మెస్సీ అనండి, పార్లమెంట్ ఎమ్మెస్సీ అనండి, ఇవ్వాలని నిన్ను గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. 108 మంది సభ్యులవరకు దస్కత్తులు పెట్టి నాకు ఒక మెమోరాండమును కూడ యిచ్చారు. నిన్న 40, 45 నిమిషాలు జరిగిన చర్చలో అన్ని పార్టీలకు చెందిన గౌరవసభ్యులు ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు చేశారు అధ్యక్ష, ఈ సందర్భముగా అనేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కొంత కార్యక్రమము చేసినవి. బహుశా నేను ఎనాన్స్ చేయబోయేవి ఇంతవరకు ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము చేయనివి మేము చేశామని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. They are far too liberal than possibly what any Government has done in this country in connection with the Gandhi Centenary Celebrations.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అధ్యక్ష, యితర రాష్ట్రాలలో చెసినవిచేస్తూ అధికముగా చేశారని భావించ వచ్చునా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వింటే వారికే తెలుస్తుంది. అధ్యక్ష, గాంధీజీ శతజయంతి సందర్భమును మామూలు విషయమని ఎవ్వరూ అనుకొనడములేదు. మన దేశానికి ఒక మహత్తరమైన సంవత్సరముగా భావిస్తున్నాము. జాతిపిత, ప్రేమ మూర్తి. అందుచేత లిబరల్ గా వుండితీరాలి. ప్రత్యేకమైన విషయమని మేము మన స్సులో పెట్టుకొన్నాము. రాష్ట్రావతరణ ఎంత ముఖ్యమైనదో అటువంటిదే జాతిపిత యొక్క శత జయంతి ఉత్సవాలు, అదే హోదాలో వుండాలనే సంకల్పముతోనే అను కొన్నాము.

Clemency to condemned prisoners.—

Orders have already been issued stating that all those prisoners who have been sentenced to death on or before 1-11-1968—the death sentence will be commuted to one of life imprisonment. It is now decided that all the prisoners who are sentenced to death on or before 2-10-1969—the death sentence will be commuted to that of life imprisonment.

Premature releases:—

(1) All convicted prisoners sentenced to a term of more than 7 years including lifers will be released, if they have completed one-third of their sentence, including remission by 2-10-1969 provided the sentence undergone including remission by 2-10-1969 is not less than $3\frac{1}{2}$ years.

(2) All convicted prisoners sentenced to 7 years and less will be released if they have completed half the sentence including remission by 2-10-1969.

The above two concessions will not apply to those convicted for robbery or dacoity.

(3) All convicted prisoners who are aged 60 years and above or would be completing 60 years by 2-10-1969 will be released.

(4) All convicted prisoners who are already certified to be suffering from Tuberculosis, Leprosy, Cancer or Paralysis or who are blind will be released.

All female prisoners who are convicted for offence other than robbery or dacoity will be released. This concession will not apply to those female prisoners who are under sentence of death. However, their death sentence will be commuted to life.

Sri G. Sivayya:—Between 7 and 14 years they have already undergone imprisonment, such prisoners will be released now. What about prisoners between 7 to 14 years who are now undergoing probably with one or $1\frac{1}{2}$ years?

Sri K. Brahmananda Reddy:—They will get a special remission. There is ordinary remission—as you know the rules, Sir. All convicted prisoners not covered by the above concessions, they get special remission of $\frac{1}{3}$ of their sentence. The above orders will not apply to the prisoners who are convicted of offences under the Central Act to which the executive power of the State does not extend and also to those who are convicted by the Courts situated outside the State. These orders will supply to the prisoners of this State undergoing sentences in other States. The prisoners to whom the above concessions will apply will be released before the 1st October, 1969. I think fairly a very large number will go out of jail.

Mr. Speaker:—So, a life convict—if he has served $\frac{1}{3}$ of the sentence including the remission—he will be released. But suppose he is short by 3, 4 or 6 months. Supposing he has served 6 or $6\frac{1}{2}$ years, what about his case? Will he be released after the period by which he has fallen short? The moment he completes $\frac{1}{3}$ sentence he may be released?

Sri K. Brahmananda Reddy:—In cases like this, we must go according to a certain standard, Sir. Now, as you see, even a lifer, i.e., 20 years imprisonment—he will get special remission.

Mr. Speaker:—What I am suggesting is—the moment he completes that $\frac{1}{3}$ of the sentence he may be released.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :—ఈ రిస్కేషన్స్ వల్ల డెనిఫిట్ కానివారికి ఇంకేమైనా స్పెషల్ కన్సెషన్స్ ఇవ్వటానికి ఆలోచిస్తారా, ఏ కేసుగిరి క్రింద ఎంత మంది వస్తారో చెప్పగలరా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఈ రిస్కేషన్స్ అర్హులు అయ్యేవారు రిలీజ్ అవుతారు. రిలీజ్ కానివారికి స్పెషల్ రిస్కేషన్ వస్తుంది.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :—డెయిలీ ట్రిబ్యూనల్ లో ఏమైనా ఇస్తారా, మంచి తిండి, బిక్లాసు అయితే ఎక్లాసు, అలాంటివి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—పెడుదల కానివారికి సంచితరాని? ఆరు మాసాలు అని వుంటే కాగుంటుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—పెరోల్ లిబరల్ గా ఇస్తున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—సర్టిఫైడ్ స్కూల్స్ విషయం ఏమి చేశారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చాలామంది వున్నారు. పేషెంట్స్ ను చదివే పెట్టవద్దని అంటున్నారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—చదివిపెట్టి ప్రి మెడికల్ ఎయిడ్ ఇవ్వండి. జబ్బులతో వున్నవాడిని విడిచిపెట్టి ప్రి మెడికల్ ఫెసిలిటీస్ కల్పించండి.

Sri K. Brahmananda Reddy :—They will have opportunity to go any where they like and even get medical attendance or take such treatment as they would like to have.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—వారిని అడగండి పెడరాము అని అంటే విడిచి పెట్టండి. వుంటామని అంటే ముందు ఇప్పించండి.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చినవి లిబరల్ గా వున్నా ఆ లిబరల్ దృక్పథాన్ని ఇంకొంత కాంక్రీట్ చేస్తే బాగుంటుంది అధ్యక్ష. మీరు చెప్పిన మూడనను బలపరుస్తున్నాను. 1/2, 1/3 కేటగిరీస్ వున్నాయి కాబట్టి విగిలినవారు అది పూర్తిచేసుకొన్న తరువాత వారికి పర్మిట్టుంది అని ఎమెండ్ చేస్తే ఇది సక్రమంగా వుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—1/3 కంప్లీట్ చేసినప్పుడు రిలీజ్ చేయవంటారు. Supposing he has served only for 2 years; when he completes five years he may be released. When they complete 1/3 sentence they may be released. That can be done; after all it is all by accident that one man would have completed 7 years and another man would have fallen short by a few months.

Sri K. Brahmananda Reddy :—What you say seems plausible, but the point is—whom are we going to release now. Those not covered by these concessions—in those cases you have got special remissions.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—స్పెషల్ రెమిషన్ ఎల్ల ఇంక లాభం వుండదు. కనుక ఇది వారికి కూడ వర్తింపజేస్తే అందరకూ బాగుంటుంది.

Sri K. Brahmananda Reddy :—A man after 2-10-69 is sentenced to death—he will not get this advantage. Whenever orders are issued by any Government, they will be limited only to categories like this, i. e., who are going to be released and secondly for people who are not going to be released, what are the concessions. That is a

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—మీరు చెప్పిన ప్రకారం ప్రస్తుతం విడుదల అయ్యేవారు విడుదల అవుతారు. కాని ఈనాడు ఈ ప్రత్యేక సందర్భంలో ఈ అవకాశం అందరకూ కలుగజేస్తే నేనింకా నాలుగు మాసాలకు విడుదల అవుతాను. నేనింకా ఆరు మాసాలకు విడుదల అవుతాను అనే భావం వారికి కలుగుతుంది. వారికి కూడా ఇది ఎస్టయి చేస్తే వారి టరమ్ వచ్చినప్పుడు వారుకూడా విడుదల అవుతారు. దీనికి లిగల్ గా ఇబ్బంది లేదు. ప్రభుత్వానికి వచ్చే నష్టం లేదు.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :—ఒక సంవత్సరంలో వన్ థర్డ్ వూర్తి చేస్తే అంతే సరిపోతుంది. I think the whole problem will be solved.

Sri D. Venkatesham :—Why not pass a mandatory rule that those who have completed 1/3 sentence will be eligible for release. After fulfilling the conditions they may be released. There may be people who complete the 1/3 sentence in 6 months or 1 year; such people may be released after completing the 1/3 sentence.

Sri Ch Rajeswar Rao :—That may be done, Sir. Those convicts will also realise that something equitable has been done to them. They will certainly appreciate the spirit and purpose.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—What about the political prisoners, if there are any.

Mr. Speaker :—They will automatically be released. What Mr. Rajeswar Rao and Mr. Venkatesham say is this. By accident one man would be completed 1/3 sentence by now and another man would complete it in another 2 months; in the latter case he will have to be in jail for another 5 or 6 years if the concession is not extended to him.

Sri K. Brahmananda Reddy :—He will get 1/3 remission, Sir.

Mr. Speaker :—What they suggest is that when he completes 1/3 of the sentence let him be released. That means, you are giving him more remission. Government can liberally consider that. రాజేశ్వరరావుగారు గట్టిగా చెప్పాలి.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—గట్టిగా చెబితే ముఖ్యమంత్రిగారు గట్టిగా పట్టుబడతారు. I think he has understood the purpose.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఇప్పుడు గాంధీ సెంటిసరిలో వారిని విడిచిపెట్టే భయం. గాంధీగారి సిద్ధాంతాలు వారికి చెబుతున్నారా?

Mr. Speaker :—A few days before release, they will do that. One or two days before release they will do. చెండు మూడు రోజులలో మిటింగు పెట్టి చేస్తారు.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :—గాంధీగారి సిద్ధాంతాలు వారికి తెలిపాలి.

Mr. Speaker :—One or two days before release they will do that.

శ్రీ ఎన్. పి. నాగిరెడ్డి :—సంతోషం, అక్టోబరు రెండవ తేదీలోపల కనీసము అయిన వారికి ఇది వర్తిస్తుందా?

Mr. Speaker :—After 2nd October it won't apply. అక్టోబరు రెండవ తేదీ లోపల వారందరకూ అప్లయ్ అవుతుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—రిలీజ్ చేసేవారందరకూ గుర్తుగా గాంధీ బొమ్మ ఇచ్చి పంపిస్తే జ్ఞాపక ముంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఫోటోతో పాటు గాంధీగారి సిద్ధాంతాలుకూడ.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—తిమ్మారెడ్డిగారనేది బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి ఫోటో సెను నష్టమైపోయి కనికరం ఉంచి ఆ కండిషను మాండేటుగా పెట్టమని కోరుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏదో వారు చేయగలిగింది చేస్తున్నారు పాపం.

శ్రీ ఎం. వీర రాఘవరావు (ప్రతిపక్ష) :—ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన ప్రకటన సంతోషంగా ఉంది. సభ్యులు చెప్పినట్లు లైఫ్ సెంటెన్సు పడినవారికి 1/3 వ వంతు కాలం ఎప్పుడు పూర్తయినా అప్పుడు వర్తించేలాగ యీ సవరణ ఆమోదించి సవరణ పంపించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—It seems to be the unanimous opinion of the House.

Sri G. Sivayya (Puttur) :—The Chief Minister has not done anything with regard to the political prisoners. He has not said even a word about the Naxalites; their methods may be wrong but they must be released and made good citizens. I request that the Chief Minister may take this opportunity to release all political prisoners. The Congress Government seems to be partial. A Section of Congressmen are also imprisoned under the Congress Government. There are prisoners who have fought against the monopoly of rich people and exploitation. All such categories are there.

Sri K. Brahmananda Reddy :—The Hon'ble Speaker has been kind enough to give opportunity to members to express their opinions yesterday and to-day also. Whatever I have said, I have said. But regarding the suggestion which you have made and other members have made—while not making any commitment certainly we will consider.

Annual Financial Statement (Budget) 20th September, 1969, 51
for 1969-70.
Voting of Demands for Grants.

Sri G. Sivayya, — This is an occasion to make an announcement, Sir.

(Members of Opposition Benches almost unanimously asked for an announcement by the Chief Minister).

Mr. Speaker :— Before the Chief Minister completes his reply he will announce.

Sri K. Brahmananda Reddy :— In any case, so far as the matter mentioned by you is concerned, I will just consider.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— గాంధీగారి టొమ్మ .

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అవన్ని చేయవచ్చు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ప్రజనర్స్ అన్నంతమాత్రాన వారికేవీ తెలియదుకోకండి. మనకంటే ఎక్కువ తెలుసును. గాంధీజయంతి సందర్భంలో వారిని వదులుతున్నట్లు వారికి తెలుసు. పుస్తకాలంటే మనం ఇవ్వవచ్చును. మనపైన అభిమానం ఆపనరంతేదు. గాంధీగారి సిద్ధాంతాలపై అభిమానముండి మళ్ళీ జైలుకు రాకుండా ఉంటే సంతోషం. I am very glad to mention, Sir that Muttadari and Malguzari tenures have been abolished. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు పంపించాము. వారు ఎసెంటిచ్చారు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— హౌస్ లో పెట్టారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— కాననసభకు అవసరంలేదు. బ్రయిట్స్ ఎడ్జ్యుయిటి కౌన్సిలులో కనుక్కొని గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు పంపించాము. వారు ఎసెంట్ ఇచ్చారు. It is a very good thing. I will read this. While laws have been already enacted abolishing zamindaris, Jagirs and Inams, there are still two intermediary tenures existing in the State—these are Muttadari tenure which exists in the East Godavari and Visakhapatnam districts and the Malguzari tenure which exists in Bhadrachalam division in Khammam district. Sometime ago we had prepared regulations for the abolition of these tenures and had placed before the Tribes Advisory Council. The regulations were therefore forwarded to the Government of India for obtaining the assent of the President therefor and I am glad to inform you that we have now received the assent of the President to these regulations. Action will now be taken expeditiously for the abolition of these tenures and for effecting the ryotwari settlement of the lands covered by them. This is an important thing, Sir.

I would like to make another announcement. On the basis of information gathered sometime ago the extent of surplus land deemed to have been surrendered under the Ceilings Act was estimated at approximately 21,000 acres of which 3,500 was in Andhra and 17,500 was in Telangana area. However, these figures were not complete since all the enquiries had not been completed by then. It is also estimated at that time that approximately Rs. 75 lakhs would be needed towards compensation for the surplus lands. During the year 1968-69

a sum of Rs. 15 lakhs was made available for this purpose, but only Rs. 5.5 lakhs could be utilised since most of the Collectors were unable to spend the amount as the cases for payment of compensation under the Ceilings Act could not be finalised in time before the close of the financial year. Steps are being taken. I want to provide that amount this year whatever be the amount, let it be 75 lakhs or Rs. 1 crore - steps are being taken to provide sufficient funds during the current financial year to take over the surplus land, upto date particulars in respect of which are being compiled. It is expected upto date figures, the particulars of the extent of surplus land as well as the amount of compensation required in respect thereof will be got ready within the next one month or two, after which the necessary funds will be provided and placed at the disposal of the District Collectors in order to enable them to take over the surplus lands without delay.

(శ్రీ) సి. వి. రె. రావు :—ఇంకొకటి కూడ చెప్పండి. ప్రొహిబిషన్ అబాలిష్ చేస్తామనేది కూడ చెప్పండి.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Not more than my announcement.

(శ్రీ) అహమ్మద్ హుసేన్ :—ఒక చిన్న విషయం. ఇన్ని ఎనౌన్స్ మెంట్స్ వెళ్ళాయి. ఆ రిజల్ట్ ఏమిటో తీస్తేమని అనౌన్స్ చేయండి రిక్షా వారు పడుస్తున్నారు.

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది కాదండి. రిజ్జు tax తీసివేశాము. 1-4-69 నుంచి, అని ఇప్పటికీ, once, twice, thrice, four times చెప్పాము.

As hon. Member :—Licence కూడానా ?

(శ్రీ) కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇప్పుడు వచ్చింది tax అనేది. Licence fees అనేది ఒకటి ఉన్నది. దానివల్ల డబ్బు question కాదు. ఆ రిజల్టాగే ఆయనకు ఆ టాక్సు అదేదో ఉంటుంది మరి ఆ licence fees కూడా abolish చేసి ఆ టాక్సు అదేదో అహమ్మద్ హుసేన్ గారు print చేసి ఇస్తే సరిపోతుంది.

(శ్రీ) అహ్మద్ హుసేన్ :—వాడికి టాక్సు ఎందుకండి : Car, Lorry, driver అంతు, licence, ఏదో టాక్సు అవసరము. రిజ్జుకొక్కే వాడికి ఒక రూపాయ licence గురించి, వాళ్లు, పైన 12, 20 రూపాయలు ఖర్చు పెట్టుకోవలసి ఉంటుంది.

Sri K. Brahmananda Reddy :—The tax is abolished. The only question is about the licence fee. That also, I think, we will take away.

Sri G. Sivayya :—Few people purchased a member of rickshaws.

Sri K. Brahmananda Reddy :—The Government have woken up early and stated I cannot say this here—but it is necessary that only the rickshaw puller alone should get the licence and that one man should get one each. That is in operation in the State.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు : — Ceiling పైన ఉన్న భూములను గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా ముఖ్యమైన ప్రతిబంధం చేశామని చెప్పారు. ఇది వలన కయారు చేయబడినటువంటి లెక్కలు లోబడినాయిష్టం ఏమీ కాకుండా సంపూర్ణంగా వాస్తవాన్ని ప్రతిబింబించేవిగా ఏమాత్రం కూడా లేవు. రెండవది మీరు నష్టపరిహారము చెల్లించడానికి డబ్బు లేదు, మీరెదో 10 లక్షలు, 5 లక్షలు ఇస్తే ఇవ్వవచ్చును గాని ఇంతవరకు ఏదైతే భూము తీసుకొన్నారో, దానిని ప్రభుత్వము స్వాధీనం చేసుకొని భూమిలేని వాళ్లకు పంచే కార్యక్రమం చేపట్టవచ్చునదా, దాని తరువాత నష్టపరిహారం ఇవ్వవచ్చు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : — ఆ లెక్కలు ఏమైనాకొంత లోబడినాయిష్టమేమో, కాని మీకు information ఉంటే ఇవ్వండి. ఈ భూము విషయంలో కూడా ఏదైతే వాళ్లకు డబ్బు ఇవ్వబడెనో అది ఇచ్చివేసి, ఆ surplus land ను మన Rules క్రింద eligible landless people కు ఇస్తాము.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు : — డబ్బు లేదు గనుక ఇవ్వలేరు ఇప్పుడు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : — ఇస్తున్నామంటే, 75 లక్షలు అని estimate చేశారు. 75 లక్షలు కాదు, కోటి రూపాయలైనా సరే ఇవ్వడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము, ఈ financial year లోనే. అదే సదా నేను వదిలింది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న : — ఇప్పుడు సభానాయకులు లెక్కలు చెప్పినటువంటి దాంట్లో surplus lands లో, cultivable lands ఎన్ని, uncultivable lands ఏన్నో వివరాలు ఉన్నాయా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : — నేను చెప్పలేదంటే, ఆ extent of land అవి rough figures నాదగ్గర ఉన్నవి. దానికి ఏదైనా మార్పులు రావచ్చు. నేను ఇండాక మనవిచేసినట్లు, "However, these figures were not complete, since all the enquiries had not been completed by then" అని నేను ఇండాకా మనవి చేశాను. ఇంకా additional గా ఏదైనా ఉంటే ఉండవచ్చు. దాంట్లో కొంత uncultivable ఉన్నదేమో, I cannot just now say. But the point is Sir, all surplus land available under the Ceiling Act, either in that part of the state or in this part of this State, shall be taken over and distributed among the landless.

శ్రీ కె. గోవిందరావు : — వారు ఇండాక చెప్పినటువంటి రిజిలు గురించి, రాష్ట్రమంతటా ఒకసమస్య ఏముంటే, unlicensed rickshaw వాళ్లు ప్రతి townలో కూడా అనేక వందలమంది ఉన్నారు. బర్మానుంచి వచ్చినవాళ్లు, ఇంకా అనేక చోట్లనుంచి వచ్చినవాళ్లు వాళ్లకు జీవనాధారానికి మరొక మార్గం లేక ఈవిధంగా బ్రతుకుతున్నారు. అటువంటి వాళ్లు రాష్ట్రమంతటా ఉన్నారు. Unlicensed rickshaw వాళ్లకు ఇప్పుడు licence లేకపోవడం వలన, వాళ్లు అనేకమైన బాధలకు గురి అవుతున్నారు. ప్రతినెలకూడా ఎంతో ఇచ్చుకోవలసి వస్తుంది. కాబట్టి ఒక

సంవత్సరానికి ఏసినం ఇన్ని రిజల్యూషన్లు అదనంగా రిజల్యూషన్లు licences ఇచ్చేటటువంటి విధానాన్ని చేపట్టలే దాగుంటుంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— ఈ సందర్భంలో తమరు మనవిచేశారు. Licence fees తీసివేశామని, అన్నారు. అవి చాలా సంతోషదాయకము. రిజల్యూషన్లందరు సంతోష పడతారు, కాని Hackney carriages Act క్రింద licencing authority అయిన Deputy Superintendent of Policeకు application పెట్టినప్పటికీ కూడా వారికి ఇవ్వడంలేదు. అది చాలా ఇబ్బందిగా ఉన్నది. రిజల్యూషన్ పే రిజల్యూషన్ చేసుకొని application పెట్టినా కూడా ఇవ్వడంలేదు. ఇప్పుడు పైవాళ్లు ఒక మనిషి 10, 15 రూపాయలకు అద్దెకు తీసుకుంటున్నారు. అటువంటి వాళ్లు ఎందుకు ఇవ్వాలి? తమకే పేళ్ళకు తగిన సదుపాయాలు చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అదిలేదండి అనుకున్నది ఏమిటంటే, ఇదివరకు ఏదైతే ఎవరో ఒక పేరుతో licence తీసుకోవడం, 4, 5, 6, తీసుకోవడము. పాపము పేళ్ళకు ఎక్కువ అద్దెలకు ఇవ్వడం జరుగుతున్నదే, అది ఇప్పుడు వచ్చింది ఏమిటంటే It is unfortunate Sir, that the Government are not in a position legally to issue instructions like that. But in practice what I have told is... ..

Sri C. V. K. Rao :—(Interruption) The Act is very clear.

Sri K. Brahmananda Reddy :—No Sir. I am getting it examined for the last more than one year. In any case what is obtaining to-day, I am told, is that only a rickshaw puller will get only one.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇప్పుడు మురదారీ, మల్గులూరి తీసివేస్తామని అన్నారు. దానితోపాటు కొత్తగా Regulations ఈ బయటవాళ్లు రాకుండా అడవి ప్రాంతములో ఉన్నటువంటి tribal areas లో ఒక regulation ఉన్నది. అదికూడా చేస్తేనేగాని ఇది పూర్తికాదు. Regulation for controlling the lands, తరువాత దీనికొక Regulation కూడా ఉన్నది. ఈ రెండూ ఉన్నాయని అదికూడా చేస్తేనేగాని పూర్తికాదు. అదికూడా చేస్తే అప్పుడు అది సమగ్ర మవుతుంది.

Sri K. Brahmananda Reddy :—What happens to tribal lands—I feel that all information so far as all this is concerned, I will be able to tell the House some time later. After a month or so I may tell the House about what we propose to do in that regard.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇప్పుడు Regulations ఏమైన Central Government లో పడి ఉన్నాయి. ఆ Regulations ఇంతవరకు రాలేదు. ఇది వచ్చిందన్నారు. దానికి చాలా సంతోషము. ఆ clearance వచ్చేసింది మేము ఏమైన దానికి Regulation ఇచ్చేశామని అన్నారు. Thanks కాని అది రాకపోయినట్లయితే వాళ్ళకు ఉన్నటువంటిది పూర్తికాలేదు. ఒక మురదారీ పోయింది అంటే, ఒకటిమాత్రం పోయింది. అసలు రూపము పై దేపోయిందిగాని లోపలిది shell పోలేదు. అందువల్ల అది అలోచించాలి.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు :—ఈ rickshaw pullers కు ఇచ్చినటువంటి concession కు చాలా సంతోషము. ఈ సందర్భంలో ఇప్పుడే ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. కొన్ని legal difficulties ఉన్నాయి. Instructions ఇవ్వడానికని ఈ bus routes allot చేసేటప్పుడు drivers కు, mechanics కు preference ఇవ్వమని instructions ఇదివరకే ఇచ్చారని. అలాగే future licences ఇచ్చే ముందర driver గా ఉండే వాడికి గమర ఇస్తే he can eke out his livelihood and he cannot be exploited. So there will be no difficulty.

Sri K. Brahmananda Reddy :—So far as hackney carriage is concerned we are examining or by executive instructions we will be very quick to do it. Tomorrow that is also being examined. Prior to the examination, any legislation, if necessary, about what is being implemented. . . (Interruption)

Mr. Speaker :—What is the reply?

Sri K. Brahmananda Reddy : That is all the reply.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—State Heads మీద మరి reply లేదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చెప్పతున్నానండి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—మరి "This is all the reply" అంటున్నారు

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మరి మధ్యలో దీనికోసం ప్రశ్నలు పేస్తూఉంటే నేను చెప్పతున్నాను. State Heads మీద reply ఏమి ఉన్నవి పెద్దగా.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—రిజ్జ తొక్కివాడికి డ్రయివింగ్ లైసెన్సు ఉంటుంది. వాడు రిజ్జ ఓనర్ కాదు వాడికి రిజ్జ నడిపించడానికి లైసెన్సు ఇస్తున్నాము. ఓనర్ కు లైసెన్సు ఇస్తున్నారు. రెండు రకాల లైసెన్సులు ఇస్తున్నారు. ఇప్పుడు ఒకటే లైసెన్సు ఇస్తామంటే లైసెన్సు రిజ్జవాడికి ఇస్తారా? ఓనర్ కు ఇస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—రిజ్జ తొలేవాడికి ఇస్తాము. గౌ. సభ్యులు ఇండ స్ట్రీస్ గురించి చెప్పినారు. నా దగ్గర ఉన్న ఇన్ఫర్మేషన్ చదవాలంటే చాలా టైమ్ అవుతుంది. నా దగ్గర ఉన్న ఇన్ఫర్మేషన్ అంతా మీకు ఇవ్వమంటారా?

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—సభ్యులు మాట్లాడటం, మీరు సమాధానం చెప్పటం ఇదంతా వేస్ట్ అంటే మానేయండి

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వేస్ట్ కాదండి. కొందరు గౌ. సభ్యులు మన పేటలో సెంట్రల్ సెక్టార్ ఇన్ వెస్ట్ మెంట్ తక్కువ అని చెప్పినారు. మనమందరం మొట్టమొదటినుండి అనుకొంటున్నటువంటి విషయమే. మా లెక్కలు ప్రకారం 117.08 కోట్లు పెట్టినారు. డ్రాఫ్ట్ ఫోర్టై ఫైవ్ ఇయర్ ప్లానులో దాదాపు 100 కోట్లు పెట్టి ఉన్నారు. 100 కోట్లు ఏమిటి, ఇంబాలెన్స్ ఇంకా పెరుగుతున్నది; ఇంబాలెన్స్ మీరు తక్కువచేయాలనుకొనేటటువంటివారు యీ నాలుగవ ప్లాన్ లో ఇంకా ఎక్కువ పెట్టవలసి ఉంటుంది. Not only in this city wherever the investment of the Central sector, has been very low. Naturally it has got to be stepped up. అని వారిపైన మేము ఒత్తిడి తీసుకువస్తున్నాము.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి : — 4 వ ఫ్లాన్ లో మనకు 100 కోట్లు అన్నారు. ఇతర స్టేట్స్ గురించి ఎంత ఇస్తున్నారు ? ఆ కంపారిటివ్ స్టేట్ మెంట్ ఉన్నదా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : — ఆ కంపారిటివ్ స్టేట్ మెంట్ ఇప్పుడు నా దృష్టం లేదు. మొట్టమొదట ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు ఇచ్చిన డ్రాఫ్ట్ లో ఇచ్చినది మనం చెక్కులు వేసుకొంటే తెలుస్తుంది. వారు ఏమి అంటున్నారంటే — ప్లాన్ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్గ్యుమెంట్ — ఇప్పుడు మాడంతా కొంచెం ప్రొజెక్ట్ నేను కదా ; ఇదివరకు ఒక ఛోటా ఉంటే దానిని ఇంకా పెంచడం, ఇదివరకు ఉంటే అయిపోయి సగం చేసిన పనులు పూర్తి చేయటం అనేది ఉంది కాబట్టి — It is depending on various factors. కాబట్టి ది రెస్టేట్ కదా మేము చేయాల్సింది — అని చెబుతున్నారు. దానికి మేము ఏమి అంటున్నామంటే — కావాలంటే దానిక్రింద ఉన్న స్క్వేర్ ఇంకా ఇంక్రిజ్ చేసి అయినా సరే యీ ఇంటా చెన్స్ తగించటానికి ప్రయత్నం చేయవలసింది అని — మేము మనవిచేస్తున్నాము. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకు మనకు పెంటర్ పెర్సాన్ లో పెట్టినా, ప్రైవేటు సెక్టారులో పెట్టినా 2 ఫోకల్ పాయింట్స్ — కేటర్ సిటీ హైదరాబాద్ కన్నా వస్తున్నారు, అటు విశాఖపట్నంకన్నా పోతున్నారు. మన స్టేటులోనే ఉన్న ఇంకా రెన్ గురించి వెంకటరెడ్డిగారు ఇంకా అనేకమంది గౌ. సభ్యులు చెప్పినారు. నిజమే. విత్ ఇన్ ది స్టేటు — యీ ఇంటా చెన్స్ కొంతవరకే నా కరెక్ట్ మనం చేసుకొనటానికి (ఎప్పుడూ పూర్తిగా కరెక్ట్ కాదు అనుకోండి) కోట్లకొలది ఖరీదు అయిన ఇండస్ట్రిస్ పెట్టాలంటే — రైల్వే ఫెసిలిటీస్, దారి కాస్ట్ ఏమిటి, దానికి ట్రాన్స్ పోర్ట్ ఏమిటి — అనేటవంటివి అనేక కనీసం రేషన్స్ వస్తాయి. అయినప్పటికీ దీనిని సాధ్యమైనంత వరకు మనం డిస్ పర్సర్ చేయాలనేది ప్రభుత్వానికి అభిప్రాయం ఉన్నా ఎంతవరకు సాధ్యమవుతుందో అన్నమాట నేను చెప్పలేకుండా ఉన్నాను. అయినప్పటికీ — యీ ఫోకల్ పాయింట్స్ కాకుండా — రామగుండం ఏరియా ఉంది, నాగార్జున సాగర్ ఏరియా ఉంది. కె. సి కెనల్ ఏరియా ఉంది. ఇటువంటి ఏరియాస్ మనకు కొంత డెవలప్ చేయాలనేది — నేను ఇదివరకే మనవిచేశాను ప్రయివేట్ సెక్టారులో ఏదైనా పెద్ద ప్రాజెక్టు పెట్టాలంటే వారు వంద విషయాలు చూస్తారు ట్రాన్స్ పోర్ట్ ఫెసిలిటీస్ ఏమిటి, ఎక్సలెన్స్ ఏమిటి, రైల్వే ఫెసిలిటీస్ ఏమిటి. రోడ్ ఫెసిలిటీస్ ఏమిటి. వారు అక్కడ చేరటానికి ఫెసిలిటీస్ ఏమిటి — అన్నది చూస్తున్నారు. ఇప్పుడు కొత్త ఎంటర్ ప్రైజర్స్ వస్తున్నారు. He will see hundred things చాలామంది కలకత్తా వారు కూడ — they want to go to some other project of their own see it in the day time and get back in the night to his own residence. There is no plane between Calcutta and Hyderabad. We can come in the morning and get back in the evening. మాకు ఫెసిలిటీస్ లేవు ; హైదరాబాద్ రావాలంటే, మద్రాసు పోయి అక్కడనుండి రావాలి ; ఇదంతా మాకు అయ్యే పనికాదు అనే భావంతో ఉన్నటువంటివారు ఉన్నారు. While we entirely agree with as many States as possible either by our own effort or by encouraging these private industrialists to locate their industries in the areas where there is no industrial development and also try to impress upon the Central Government that these areas should not be neglected. ఈ స్టేట్స్ అన్నీ మేము తీసుకొంటాము అని మనవిచేస్తున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఎగ్రికల్చర్—బాగా డెవలప్ అయిన ఏరియాలో వారు ఇండస్ట్రీస్ పెట్టాలన్నప్పుడు లాండ్ ఖరీదు మొత్తం కేపిటల్ అండ్ ఇన్ వెస్ట్ అవుతున్నది. దానికి ఏదన్నా ఒక దారి ఆలోచించి ఆ ఇంజాలెన్సెస్ తొలగించటానికి ఎగ్రికల్చర్ కమ్ ఇండస్ట్రీస్ ఆ ఏరియాలో పెట్టటానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — అది చేస్తున్నాము. ఆ బుక్ లెడ్ ఇచ్చాము కదా. అందులో చూడండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అది మాకు కాదుండి. లాండ్ ఖరీదు అయినందువల్ల—బాగా పంట పండే కృష్ణా గోదావరి గుంటూరు జిల్లాలలో ఇండస్ట్రీ పెట్టటానికి ఇబ్బందిగా ఉన్నది అంటున్నారు. అందుచేత మీరు ఇండోరెన్స్ తొలగించటానికి సాధ్యం అయ్యేట్లులేదు. దానికి ఏదన్నా ప్రత్యేకంగా స్కీము ఆలోచించి వారికి లాండ్స్ ఇచ్చేటట్లు ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— చేస్తున్నాము. విశాఖపట్నం దగ్గర టెజవాడ దగ్గర.. కొన్ని ఏరియాస్ మేము కొని డెవలప్ చేస్తున్నాము. హైదరాబాద్ లో. విశాఖపట్నంలో విజయవాడలో కొంత ఏరియాను మేము తీసుకొని అక్కడ కొంత పెసిలిటీస్ ప్రొవైడ్ చేసి, చేసేటటువంటి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాము. Very glad that Ramagundam Coal-Based Fertilizer Factory is agreed to. I am glad to say that Zinc Smelter Plant is also agreed to. I was speaking to Mr. Laxman also the other day and steps are being taken in the right direction. అగ్ని గుండాల కాపర్ మైనింగ్ ప్రాజెక్టు ఉంది. దానికి 6 కోట్ల రు.లు నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో పెట్టిఉంచారు. ఆ 6 కోట్లు చాలదు ; ఇంకా ఎక్కువ చేయవలసిన అవకాశం ఉన్నదని మేము కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాము. రాయలసీమ ఏరియా ఉంది. నిన్న పత్రికలలో మీరు చదివే ఉండవచ్చును టాక్ వర్క్ ఏరియాస్ లో ఏదైనా ఇండస్ట్రీయల్ ప్రాజెక్టులు పెట్టాలంటే 10 పర్సెంట్ సబ్సిడీ ఇవ్వాలని, ఇచ్చే అప్పులో రేట్ ఆఫ్ ఇంటరెస్టు ఇవ్వాలని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఆలోచిస్తున్నది. స్టేటు గవర్నమెంటు తరపున మనం కొన్ని ఇన్ సెంటివ్స్ ఇచ్చాము. అది అందరికీ అప్లయ్ అవుతుంది. రాయలసీమలో, తెలంగాణాలో, విశాఖ, గుంటూరు మొదలైన జిల్లాలలో ఉన్న టాక్ వర్క్ ఏరియాస్ లో ఇండస్ట్రీస్ పెట్టే విషయంలో కొన్ని స్పెషల్ గా కన్సిడర్ చేస్తున్నారు. I am going to Delhi on the 28th. There is a meeting of the Chief Ministers Sub-Committee of the National Development Council to think about some of these matters. టాక్ వర్క్ ఏరియాస్ లో ఏవన్నా పెడితే వాటికి స్పెషల్ ఇన్ సెంటివ్స్ కావాలి అంటున్నారు. 10 పర్సెంటు సబ్సిడీ అంటున్నారు. అప్పు తక్కువ వడ్డీకి ఇవ్వటం—ఇటువంటి ఇతర సౌకర్యాలు ఇచ్చి ఎట్రాక్టు చేయటానికి సందర్భం అవుతుంది. మన స్మాల్ స్కేల్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ వారు రాయలసీమ ఏరియాలో 100 ప్రాజెక్టులుకు ఒక ఫీజుబిలిటీ రిపోర్టు తయారుచేసి లోన్ ఇవ్వటానికి సంసిద్ధంగా ఉన్నట్లు చెప్పారు. అలాగే తెలంగాణాలో స్మాల్

స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ తరపున 100 ప్రాజెక్టుల పెట్టాలని వారు స్కీము వేసినారు. వారు 6 కోట్ల రులు కావాలని అంటున్నారు. We will be able to put that amount of money in the Fourth Plan under the Small Scale Industries sector. మొన్న రత్నసభాపతిగారు స్టేటు సెక్టార్ ప్రాజెక్టులలో ఒక మేనేజ్ మెంటు పర్సనల్ ను బ్రయినింగ్ ఇన్ స్ట్రుమెంట్ కేడర్ కనుక ఉంటే మంచి డేమోనని అన్నారు. నేను కూడా ఒకప్పుడు అనుకున్నానుగాని. మనకు ఉన్న ప్రాజెక్టులే చాలా తక్కువ. మనకు ఉన్నవి పెట్టివిగా లేవు. అయినప్పటికీ — I toy with the idea sir. We are trying our best to see that we post certain officers who are competent and who can deliver goods. అని అనుకుంటున్నాము. మైనింగ్ కార్పొరేషన్ కు, స్మాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ కు అన్నీ కలిపి అమాంబాటుగా ఒకరికే వేస్తే న్యాయంకాదని చెప్పినారు. That is receiving our serious consideration. Probably we will bifurcate them and entrust that work to different people Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :—ఎవరినైనా ఒకందుకు సెలక్షన్ గా ఇంగ్లండుకో యింకెక్కడికో పంపించి వాళ్ళను తయారుచేస్తే ఇక్కడికి పచ్చెబుట్టికి యింకొక బ్రాంచిలో వేస్తున్నారు. ఉపయోగం లేకుండా పోతున్నది. రామాన్ అక్కడ తయారు అవుతున్నారు, ఎక్స్ పర్టు యిటు పోతున్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు సంగతి మన సంగతి కాదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మన సంగతి కూడా.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—డాక్టర్లు ఏరియూస్ లో ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఫెసిలిటీస్ లేక పోవడంవల్ల యిబ్బంది జరుగుతోంది అనుకోండి. ఫైనాన్సింగ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ ద్వారా వచ్చే డబ్బు తక్కువ అని చెప్పినారు. అంత తక్కువ ఏమి కాదు. But still efforts will have to be made to get our requisite share and I am sure it will be made.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—మనకు ఇండియన్ ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్ నుంచి 7 వర్సంటు వచ్చినది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నేను ఒప్పుకున్నాను. కాదనడం లేదు. ఐ. ఎఫ్. పి. ఐ; అనో ఐ. డి. బి. ఐ. అనో యింకొకటి ఉన్నది. మద్రాసు వెస్టు బెంగాల్ గుజరాత్ యివన్నీ ఎక్కువ తీసుకుపోతున్నాయి. ఇది వరకు They are only assisting private industrialists. They are not assisting State projects. అందుకని ప్రైవేటు ఇండస్ట్రీలిస్టుల ఎక్కువ అక్కడికి పోతూ ఉంటారు. ఎందుకంటే అన్ని ఫెసిలిటీస్ ఉన్నాయి. అందుకని ఫైనాన్సింగ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ డబ్బు ఈక్విటబుల్ గా రావాలి. స్టేటు ఒక ప్రాజెక్టును మొదలు పెడితే వాటికి కూడా ఈ అసిస్టెన్స్ ప్రైవేటు ఇండస్ట్రీయలిస్టుకు యిచ్చినట్లు యివ్వాలి అని చెబుతున్నాము. I am almost certain Sir, that policy will be agreed to. That is why we are also thinking of starting on behalf of the State

only some projects by our own getting all this assistance. For instance, ఎర్రగుంటలో సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ ఉన్నది. మంచి లైమెస్టోన్ ఉన్నది. అన్నీ ఉన్నాయి. టాక్ వరు ఏరియా. అక్కడ ఏదైనా చేయాలని ఆందరికీ కుశూహం ఉన్నది. కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియావారు చేస్తాము చేస్తాము అని యిప్పటికి రి సంవత్సరాల నుంచి నోరు పూరిస్తున్నారు తప్ప వారు ముందుకు రావడంలేదు. ఏమయ్యా అంటే ఇది సర్వేస్ ఏరియా, మేము ఎక్కడ పెట్టము, నాన్ సర్వేస్ ఏరియాలో పెడతామని సమాధానం యిస్తున్నారు. అదే కాదు. మనకు లో కార్పొరేషన్ జేషన్ ప్లాంట్ లాంటిది ఏదైనా స్టేటు తరపున పెట్టడానికి శక్తి ఉంటే పెట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. That is one of the steps we take for correcting the imbalances within the State. In some areas we want to try on our own getting the necessary help from those financing institutions. ఇప్పుడు ఒక పెడ కమిషన్ వేయమన్నారు. కమిషన్ అవసరం లేదు. కాని సింగరేణి కాలరీస్ కు సంబంధించి ఒక కమిటీ వేయాలని అలోచిస్తున్నాము.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి :— స్టేటు అండర్ టేకింగ్స్ లో ఎక్కువ మేజర్ గా ఉన్నటు వంటి వాటన్నిటిలో నష్టాలు వస్తున్నాయి ఎలా సరిదిద్దాలనే దానికి కమిటీ వేయ మన్నాము గాని for every Company we are not asking?

Sri K. Govinda Rao :— The suggestion made was why not a Statutory Committee be had for Public Sector undertakings?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— కిదింటి అంటే ఎట్రాక్టివ్ గా తనబడుతున్నది. సింగరేణి కాలరీస్ ఉన్నది. అది సెంట్రల్ గవర్నమెంటుతో సహా పెద్ద అండర్ టేకింగ్. నిరుదీ సంవత్సరం ఈ సంవత్సరం చాల ఎక్కువ నష్టాలు వస్తున్నాయి. కోల్ అక్కడ ఉండిపోయింది. రైల్వేస్ సరిగా తీసుకుపోవడం లేదు. ఎక్కడో ఖీహూలో ఉన్న కోల్ ఎన్నూరు, మద్రాసు ఈ ఏరియాస్ కు ఆ పై వేటు కోల్ రావలసిన పని ఏమీ ఉన్నది. They are delicate issues where the Central Government is also concerned. Therefore, we are thinking of a Committee for Singareni along with representatives of that departments, officers of the department of Mines etc., etc., ఇకముందు రోజులలో కూడ ఈ మాదిరే మన కోల్ ప్రొడక్షన్ అంతా హై కాస్టు అయ్యేటట్లు ఉంటే, యిక్కడ నుంచి ఖర్చు తక్కువ అయ్యేటట్లు ఉంటే these losses will go on mounting up. Therefore, we felt it necessary. And that thing will be done. చాల ఎక్కువ లేబర్ ఉన్న సంగతి మనకు తెలుసు. అనేక విషయాలు ఉన్నాయి నిజాం సుగర్ ఫ్యాక్టరీ చెప్పారు. నిజాం సుగర్ ఫ్యాక్టరీలో గత రెండు సంవత్సరాల నుంచి లాభాలు వస్తున్నాయి. ఒక కోటి రూపాయలు పోయిన సంవత్సరం వచ్చినది పోయిన సంవత్సరం రూ. కోటి 40 లక్షలు వచ్చినది. It is all right, Sir, and they are starting on their own a Sugar factory at Zaheerabad. They are taking steps and probably in a year or so they will install that Co-operative Sugar Factory at Zaheerabad, కడప కో ఆపరేటివ్ సుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ వున్నాయి. I think in the last two years they have made fairly good profits on account of various things. ఇదివరకు ఉన్నటువంటి అప్పులు తీర్చుకోవడానికి కొంతవరకు

సహాయపడ్డది. వచ్చే సంవత్సరం ఎట్లా ఉంటుందో నేను చెప్పలేను. For the last two years it is not bad, Palakole Sugar factory has done extremely well.

Sri B. Ratnasabhapathi :—Out of 10, nine factories are still running in loss. అంత పెద్ద లాస్ లేదని చెబితే నేను బప్పుకోను.

Sri K. Brahmananda Reddy : Do not say they are running on loss. You are comparing with private factories. పెట్టిన ఇన్వెస్టుమెంటు చూడండి. ఎన్నోళ్ళయింది పెట్టి వున్నారా ఫ్యాక్టరీ ఎప్పుడు పెట్టారు? కలుకులో ఫ్యాక్టరీ ఎప్పుడు పెట్టారు? ఎన్ని సంవత్సరాలు అయింది? అప్పుడు ఫ్యాక్టరీ పెడితే దానికి డబ్బు ఎంత? ఆ డిప్లియమేషన్ వెనకనే వారికి వచ్చినది. మనం పెట్టి 4, 5 సంవత్సరాలు అవుతున్నది. దండుగలు వచ్చి వచ్చినది. మొట్ట మొదట చెండు సంవత్సరాలు అసలు లేను పోయింది. ట్రాబ్ వచ్చినది. ఎన్ని ఉన్నాయి దీనికి సాధకబాధకాలు? ప్రైవేటు ఫ్యాక్టరీని కంపెర్ చేస్తే ఏమి లాభం? But anyway they are trying their best, Sir. So far as Azamjahi Mills is concerned, that is also పెద్ద ఫ్యాక్టరీ. నేన్ ఓన్ డ్ దానిలో 5, 6 వేల వర్కర్స్ను పెట్టి పనిచేస్తున్నటువంటి ఫ్యాక్టరీ దానికి కొంచెం నష్టాలు వస్తున్నాయి. టెక్స్టైల్ ఇండస్ట్రీ మొత్తం వేరే పరిస్థితిలో ఉన్నది. ఆ యిబ్బందులు వస్తున్నాయి. దాని డిటెయిల్స్లోకి యిప్పుడు పోవలసిన పని లేదు. కనుటి చేయమన్నారు. అజాంజాహి మిల్స్ను ప్రత్యేకంగా ఎంక్వయరీ చేయించినాము. ఇంకా కొంతమంది ప్రైవేటు ఇండస్ట్రీయలిస్టును పిలిపించి ఏమైన సలహాలు యివ్వమని చెప్పినాము. గుంటకల్ స్పిన్నింగ్ మిల్స్, చీరా స్పిన్నింగ్ మిల్స్ వీటికి కూడ ఒక మినిస్టీరియల్ కమిటీ పెళ్ళి విచారణ చేసినది. It is not as if, there is no Statutory Committee or any such thing that we have not been enquiring into why these things are not doing well and whether there is scope for improving and things like that. Luckily Guntakal Factory is making some profits nowadays. Of course if it continues to make that profit probably in the next two or three years they will make good. We have been pressing the Government of India for location of several..

Sri B. Ratnasabhapathi :—Tell us about Allwyns. What is our position vis-a-vis the management of Allwyns, whether the private party which was managing that Company is still there or whether you have taken over the management? What is the position?

Sri K. Brahmananda Reddy :—Now, the position is they are under negotiation. One thing I want to say that we have got a majority in the management. The Chairman is our man, the Managing Director is our man and we have got majority in the Board of Directors. But other matters are being discussed.

Sri B. Ratnasabhapathi :—What are those other matters, I would like to know?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇప్పుడు కొంత లోన్ ఉన్నది. దానికి పెద్ద కథ. ఇప్పుడు ఎక్కడ చెప్పను. హైదరాబాద్ ఏజన్సీస్ వారు కొంత డబ్బు తీసుకురావడం వారు గ్యారంటీ యివ్వడం అదంతా జరుగుతున్నది. Probably

I will be able to tell you in the next few days. At present we have got majority in the Board of Directors. Chairman is our man. Managing Director is our man and we have recently guaranteed Rs. 50 lakhs as Working Capital.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—50 లక్షలు వర్కింగ్ కాపిటల్ గ్యారంటీ ఇచ్చినారు. చినుక థియేటర్ లో కూడా ఈ ఫ్యాక్టరీ మనమే ఉంచుకుంటామా? లేక ప్రైవేటు కంపెనీకి మేనేజిమెంటు మొత్తం హోల్ ఓవర్ చేసే ఆలోచన ఉన్నదా? It is very important because .

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—హోల్ ఓవర్ క్వశ్చన్ ఏమీ లేదు. దానికి కొన్ని కాంప్లికేషన్స్ ఉన్నాయి నేను తరువాత మనవి చేస్తాను. ఇండస్ట్రీస్ కన్సల్టేటివ్ రిమిటి పెట్టాము, మీటింగ్ పెట్టాము గదా?

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—కన్సల్టేటివ్ కమిటీ సరే. ఇండస్ట్రీస్ డిమాండ్ చర్చకు వచ్చి కాసన సభలో కాసన సభ్యుడు అడుగుతూ ఉంటే తరువాత మీకు మనవి చేస్తాను అంటే . . .

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఫైనలైజ్ కావది సన్ను ఏమీ చెప్పమంటారు? There are some other matters which are under negotiation

Sri B. Ratnasabhapathi :—It is one of the premier industries which are there under the purview of the State Government. There is scope for expansion and we have put lot of money there. సభ్యులు తెలుసుకోవలసిన అవసరం వుందిగదా : The management has been there and if you see the accounts of ten years you will find a lot of fluctuation. Year before last we got good profit. Last year there was loss of Rs. 42 lakhs. ఇట్లా ఎందుకు జరిగింది? అది expire అయిపోయి, ఆ management చేతిలో నుండి అది వచ్చే సే time వచ్చింది. కొబ్బరి యిప్పుడు loss చూపిస్తున్నారా. ఆ డబ్బు అంతా ఏమైనది? ఆ అనుమానం వస్తున్నది : So, next year, if you are going to change the management or give it to somebody having put some more money into it, it becomes rather too risky for the Government to entrust the management to somebody else.

Sri K. Brahmananda Reddy :—All these factors which you are trying to mention are being taken note of. They have already been taken note of and they are being considered. They are under negotiation. When it finalises, I will be able to tell you at what stage it is and what is not.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన statement లో when it finalises అనే condition పెడుతున్నారు. దీనినిబట్టి next year కూడా private వారికి యివ్వడానికి అవకాశం వున్నదనికూడా భావించవచ్చునుగదా. ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులు అడిగేదేమంటే— యిప్పుడు 50 లక్షల వరకూ గ్యారంటీ యిచ్చారు; యిది వచ్చే ఏడాదినుండి యిప్పటిమాదిరిగానే ప్రభుత్వంయొక్క ఏజెన్సీ క్రిందనే వుంటుందా; లేక ప్రైవేట్ కంపెనీల అజమాయిషీలోకి వెళ్ళే అవకాశం వుందా? ఆ విషయం స్పష్టపరచాలి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇప్పుడు మనకు 51% లేదు, 49% వున్నది, వారికి 30% వున్నది share holding లో. ఇప్పుడు మనం తతిమా 2% తీసుకుని 51% చేసుకోవాలా? అది advantageous అవుతుందా, కాదా; అందులో వున్న సాధకభాదకాలేమిటి, అనే విషయాల ఆలోచనలో వున్నది. The Chairman is our man; the managing director is our man.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—ఒక చిన్న విషయం క్లారిఫై చేయండి. మనం యిదివరకు యిచ్చినటువంటి loans, యిప్పుడు shares గా count చేసుకున్నామా; Are we keeping them as loans with interest due to us from them?

Sri K. Brahmananda Reddy :—Separate question may be put.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—అట్లా అనడం చాలా అన్యాయం. సర్.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—Separate question may be put అనేబదులు, నాకు యీ question answer చేయడం యిష్టంలేదని అనవచ్చుగదా.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Sir, There is no question of hiding anything from the Assembly. It does not arise at all. The only point is some matters are under negotiation and they must have been over even a month earlier than this. But they got bogged into some details. I think they will be finalised in the next fortnight or so. Then I will be able to say what our terms are, what our guarantee is, what is the loan, how we want to run and how we want to further improve the prospects of the Company and all that.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మీరు చెప్పేది భాగానే వుందిగాని, మా అనుమానమేమిటో అంటే—అందులో మీరన్నట్లు రహస్యమేమీ లేదు, కాని అందరికీ తెలిసిన రహస్యం కావడంవలన అడగవలసివస్తున్నది. ఆంధ్ర పేపర్ మిల్లుకు షిఫ్ట్‌వారీకి డబ్బు యిచ్చేసి, పెట్టుబడి పెట్టి, మొత్తం ఫ్యాక్టరీ అప్పగించి, మూడు సంవత్సరాలకు ఎగ్రిమెంటు తీసుకుని, యిప్పటివరకూ pay చేస్తున్నామంటూ యిప్పుడు ఆ కంపెనీలో భాగస్వామం అని చెబుతున్నారా? ఇందులో భాగస్వాములు ఎవరూ? ఆ కంపెనీ మనకు వచ్చే ప్రయత్నం వుందా; లేక బిల్లావారా, తాతావారా యింకా ఎవరైనా అప్పులు మీకువున్నారా? అది కొంచెం చెప్పమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—గోపాలకృష్ణయ్యగారూ నేనొకటి మనవిజేస్తాను వినండి—I am very glad to mention to this House that the Andhra Paper Mills have done exceedingly well. They are producing not 100 but 120 tons per day. There is a proposal to improve it to over 200 tons so that it is one of the best Paper factories in this part of the country and adjoining countries.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ప్రొడక్షన్ పెరిగింది, చాలా సంక్షోభం. కాని, మనం వారికి డబ్బుంతా అప్పగించేశాము, factory అప్పగించేశాము. మరి లాభాలన్నీ వారికి పోతున్నాయా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—We are 1/3rd sharers.

Voting of Demands for Grants.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—They did not pay anything for the capital. We have paid the whole thing and we have been unfortunate partners of 1/3rd.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు యిచ్చిన సమాధానాన్ని బట్టి చూస్తే —మన చేతిలోవుంటే ఏదయినానరే నాశనం అవుతుంది ; private వాళ్ళ చేతిలోకి వెడితే తప్పకుండా నాశనమవుతుందనే నిర్ణయానికి ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మీరు అట్లా అనుకుని సంతోషపడితే నారేమీ అక్షేపణ లేదు. కానీ, అది అట్లా కాదు. ఇంతవరకూ ఆల్టిమేట్స్ లోన్ ఏమీ యివ్వలేదు. మనకు అందులో 19% వుంది, బిల్లాస్ కు 30% వున్నది. తతిమావి వున్నాయి. ఈ కంపెనీ మేనేజ్మెంట్ యిప్పుడు మన చేతిలోనే వున్నది, చైర్మన్ మనవాడే, మన అడిషనల్ చీఫ్ సెక్రటరీ చైర్మన్. One Mr. Dittia, an I.A.S. Officer is the Managing Director. We have got majority in the Board. ఇప్పుడు ఆ రెండు పర్సెంట్ కూడా పనం తీసుకుని దానిని 51 పర్సెంట్ చేసుకోవాలా ? అలా చేసుకున్నట్లయితే దాని అబ్లిగేషన్ ఏమీ వుంటుంది ? బాంక్స్ వద్ద నుండి తీసుకున్న లోన్స్ వున్నవిగదా, గ్యారంటీస్ యిచ్చి తీసుకున్నవి అవి. అవి ఏమీ అవుతాయి ? అవి మన సెర్టిఫైడ్ వస్తాయా ? ఈ మంచి చెడ్డలన్నీ ఆలోచించ వలసి వుంటుంది.

ఇంక, స్మార్ట్ స్కేర్ ఇండస్ట్రీస్ విషయమున్నది. కార్పొరేషన్ గురించి నేను మనవి చేశాను, రా మెటీరియల్ ఇన్వెస్టిగేట్ అన్నారు, దానికి కూడా మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. In fact during the year 1968-69 we have issued Essentiality Certificates worth Rs. 1,22,25,000 for 1,139 units whereas last year it was only 260 units f. r. . . .

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఈ స్మార్ట్ స్కేర్ ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ కు సంబంధించి ఒక నోట్ సర్క్యూలేట్ చేశారు. అందులో ఒక వంద ఇండస్ట్రీస్ స్టార్ చేసేదాని విషయమై వ్రాశారు. కానీ, జిల్లాలవారీగా, ఫలానా జిల్లాలో ఫలానా ఇండస్ట్రీ స్టార్ చేయబోతున్నట్లుగా ఏమీ చెప్పలేదు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఆ సమాచారం కూడా యిచ్చాము. కౌంటర్ వద్ద అది సర్క్యూలేట్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ పానుగంటి పిచ్చయ్య (పాల్వంచ) :—అధ్యక్ష, కొత్తగూడెం ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ కొరకని రెండువేల ఎనిమిది వందల ఎకరాలు ఎక్స్ యిర్ చేసి అయిదారు సంవత్సరాలైంది. దాదాపు పది వందల పుట్టు అయినా పండించుకునే పరిస్థితి వుంది ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ వస్తున్నదిగదా అని ప్రభుత్వం అడగంగానే యిచ్చారు. ఆ విషయమై ఏమీ ఆలోచన జరుగుతున్నదో ముఖ్యమంత్రిగారిని చెప్పవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మేము కొత్తగూడెంలోగానీ, రామగుండంలోగానీ కోల్ డేస్ ఫెర్టిలైజరు ఫ్యాక్టరీ పెట్టమని సిఫార్సు చేశాము. రామగుండంలో

అయితే కంపేరిటివ్ కా కోర్ చవుకగా చారుకురుందని వారు రాసుకుందం నిరయం చేశారు. కొత్త గూడెంలో రొ-కార్బన్ డైక్లైడ్స్ అవకాశం ఉంటే అది పెడదాం ఇంకామందు ప్రవేటువారికి యివ్వడం, ఆప్రతిబంధకాలన్నీ తమకు తెలుసు. కామిర్ ఇండస్ట్రీ సంగతి చెప్పారు. The possibilities in East Godavary, Visakhapatnam and Srikakulam are there. Recently dry extracts of corals have been developed. Based on that, we have evolved some schemes which are hoping to get some private entrepreneurs very shortly. తరువాత, జయప్రదాదేవిగారు టూమర్ టెక్స్టైల్ ఇండస్ట్రీస్ సంగతి చెప్పారు. ఇట్ యాక్ట్ ట్రూ అది వారు ప్రొడ్యూస్ చెయ్యబోతే ఇంప్రోవ్ చేయవలసినదే. The production in this unit would be worth Rs. 20 lakhs. We are very glad about it.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—చారిత్రాత్మక పెద్ద కట్టలో పైన అందించిన కాగితంబట్టి చూస్తే 11 జిల్లాలు సంబంధించిన సమాచారమే ఉన్నది. అగరా జిల్లాకు యా పొత్తుని యాలిటిస్ గాని, పాసిబిలిటీస్ గాని లేవనా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కాదు. అవి తయారవుతున్నాయి. They are under print. Probably I will request the Department to send them by post to all members by about 3 or 4 days. If they are ready, I will get them distributed here. If they are not ready, I will see that they are sent to home addresses.

శ్రీ ఎం. బి. రాజారావు (మడకశిర) :—ఇప్పుడు సప్లయ్ చేసిన దాంట్లో అనంతపురం జిల్లాలో ఇండస్ట్రీస్ పాసిబిలిటీస్ ఉన్నాయని చెప్పారు. అక్కడ ఔమంపున్నది కాబట్టి రాయలసీమలో, ప్రత్యేకంగా అనంతపురం జిల్లాలో ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంటు చేసి జాపనివారణ చేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కాదు, ప్రత్యేకంగా అనంతపురం డిస్ట్రిక్టు విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోదానికి—we are trying to request the Government of India about Ramgiri Gold Mines మల్లూరి విషయం కూడా గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు, వారిని ప్రోత్సహించడానికి లోన్ను యివ్వడంగానీ, డిస్కంట్ ఫ్రీ ఎగ్స్ యివ్వడం, మల్లూరి కటింగ్స్ యివ్వడం వగైరాలు చేస్తున్నారు. కొంత ఫీగానూ, కొంత లోసుగానూ ఉస్తున్నారు. అనంతపురం, చిత్తూరు, వైజాగ్ జిల్లాలలో యిది జరుగుతున్నది. డెవలప్ మెంటు ఆఫ్ సెరి కల్చర్ కూడా జరుగుతోంది.

The Government are aware that the Rayalaseema Region of Andhra Pradesh is well endowed with mineral wealth and several minerals are being exploited by private sector. In case of Asbestos, where there is much difference between potential and actual production, the Andhra Pradesh Mining Corporation entered the field and intensified the production from that area.

శ్రీ బి. రత్నాభారతి :—యంగసావియానుంచి కొంతమంది ఈ యాక్ట్ డెసైన్ ఫులివెండలలో వర్కు చేయించేదానిని ఎక్స్ ప్లాండ్ చేయడానికి, సక్రమంగా చేయడానికి 90 లక్షల రూపాయల పెట్టుబడితో అవకాశం వుందని చెప్పారు. అది ప్రయోజనం

Voting of Demands for Grants.

వారు చేయలేని పరిస్థితిలో వున్నారు. మన గవర్నమెంటు దానిని పటిష్ఠంచేయడానికి ఎంతవరకు శ్రద్ధ తీసుకుంటుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : — యుగస్లావియా ప్రండ్లు వచ్చారని ఏమీ ఇన్ ఫర్ మేషను లేదు. But, there are various proposals for asbestos business.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి : — కొంతమంది ప్రయివేటువారికి యిచ్చారు అది, అది ఎక్స్ పాండ్ చేసి ఎక్కువగా ఎక్స్ పోర్టు చేయడానికి కావలసిన డబ్బు వారిదగ్గరలేదు. మెషినరీ మన ఇండియాలో పాట్రీలే కావడంలేదు. Yugoslavian country is making certain machinery.

Sri K. Brahmananda Reddy :—If you have any information, please send it. But, what I am saying is that there are certain proposals regarding this asbestos and we will be able to let you know later.

The Government is also trying to persuade the Government of India to open up initially the gold bearing areas at Ramgiri in Anantapur District. Government have authorised the National Mineral Development Corporation to open up Diamond areas in Kurnool and Anantapur Districts. So far as the work is concerned, there are encouraging results. Nearly 10 diamonds of different sizes have been recovered. The Corporation is being requested to extend their operation in Mahabubnagar and Krishna districts also. The Corporation has also suggested intensive mineral investigation work in different parts of Rayalaseema by Geological Survey of India. Various steps have been taken. I entirely agree that the intensive work will have to be done and I want to assure the House that whatever is possible by this Government and by the Department will certainly be done.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి : — బెర్రెటీస్ విషయంలో నిన్నకూడా మేనేజ్ చేశాను. ఎక్కువగా ప్రాప్యెక్టింగ్ మైనింగు లై సెన్సులు యివ్వడంవల్ల వాటిని ఉపయోగించు కోకపోవడం, మిగతావారు రావడానికి, ఉపయోగించడానికి వీలులేని పరిస్థితి వుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : — నా దగ్గర ఇన్ ఫర్ మేషను ఉన్నది. Regarding varieties, production is reasonably good. But still unfortunately lot of areas remained unworked. The Government is taking all necessary steps to terminate the unworked leases వారు చెప్పారు. కడపజిల్లాలో మా యింట్లోకూడా రీజ్ చేశారని చెప్పారు. There are about 170 mining leases, in Cuddapah District, of which only 70 are working. Steps are being taken to terminate the non-working areas after following certain necessary formalities.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి : — కడప జిల్లానుంచి బెర్రెటీస్ పొడరు ఎక్స్ పోర్టు చేస్తున్నారు; యితర స్టేట్సుకు. కాని, అక్కడే యీ ప్రొసెసింగు యిండస్ట్రీస్ పెట్టినప్పుడు వారికి సప్లయ చేయగలుగుతామా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—I will get it examined. Sir, I have nothing further to add. Because, hon. Members have said

many things. So far as Assets and Liabilities are concerned, now the Chief Minister sends his statements to the Prime Minister and other Minister sends them to the Chief Minister. The only thing we are doing is that we are not publishing because we thought that it is not proper to do so. But the Chief Minister sends the statement to the Prime Minister and the other Ministers send them to the Chief Minister, which are recorded and put

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అధ్యక్ష, ఇప్పుడు నాకొకటి రూఢిగా తెలుస్తున్నది. ఉరికే దిశించి చెప్పేమాటలాడు. బాక్సరు వ్లాసెస్ రిమిషన్ చెర్మనుగారు యావేజ్, రేపో రిజిస్ట్రేషన్ ప్రాం ముఖ్యమంత్రిగారికి అందించేయబోతున్నారని నాకు రూఢి అయినదాల్లో తెలిసింది. ఎవ్వరే దీనినిగురించి మేముచెప్పడం, రిమిషన్ రిపోర్టువస్తే చూస్తాయి అని వారు అనడం—అదగడం మారు మామూలుఅయింది, సమాధానం చెప్పడం వారికి అలవాటు అయిపోయింది. ఇది చాలా సీరియస్ బిర్నింగ్ ప్రాబ్లెం అని వినియోగార్థులకాగా మనవిచేస్తున్నాను ఈ రిమిషన్ రిపోర్టు పెండింగ్ గా మదిరాసు సేటులో డిక్టేట్ లో రీగర్డ్ గా అప్రూవ్ చేయబడిన రిస్క్ ఫార్వర్డ్ హైదరాబాదు ప్రభుత్వంవారు రీగర్డ్ గా ఆమోదించిన రిస్క్—ఇంకావరకు అయినా ప్రకటన చేసి టుగ్గా బాగం రిజిస్ట్రేషన్ లో పెట్టే విషయమైనా ఫుల్ రిపోర్టు చేస్తారా?

Sri K. Brahmananda Reddy :— I have no information about the suppose resignation of the Chairman. మనం ఏదో రిస్క్ పెట్టి చేసిన తరువాత మరల ఇబ్బందులుంటాయి. What I would like to promise to this House is that if the Chairman has resigned, I will see that another Chairman is appointed and the report submitted expeditiously.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— రిజిస్ట్రేషన్ ఫలానా పైంలోపల అని పెడతారా? ఎక్స్ పెడిషన్స్ అంటే రోజూ జరిగే చర్య అవుతుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఎంత పైం పెట్టాలంటారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— సప్లయర్ 30 తేదీలోగా రిస్క్ ప్రకటించే కార్యక్రమం తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— వారు రాజీనామాపెట్టి మరొకరిని అప్పాయింట్ చేస్తే మీ పని మూడు నెలల్లో పూర్తిచేయండి అంటాము.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— ప్రొహిబిషన్ విషయం—ఈ సమావేశం ముగిసేలోగా ప్రకటన చేయవచ్చును అన్నారు. 30వ తేదీకే మన సమావేశం పూర్తిఅయ్యేట్లు ఉంది. ప్రొహిబిషన్ ఏటం ఉంది కనుక మరొక చట్టం లేకుండా డ్రాప్ చేయడానికి అవకాశం ప్రభుత్వానికి ఉందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఉందని మాకు అడ్లయిట్ ఇచ్చారు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— నిన్ననే తమ సలహాపై కొన్ని సీరియస్ ఎరిగే—షన్సుతో వివిధ పార్టీల వారి సంతకాలతో ఒక మిమోను ముఖ్యమంత్రిగారికి తమ ద్వారా పంపాము.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— నాకు రాలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నిన్ననే నాకు ఇచ్చారు. I have given directions to the Office to send it to the Chief Minister. బహుశా ఈ రోజు రావచ్చు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—దీనిపై ఫలానా వైఖరి తీసుకుంటున్నామని ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటున్నామని ప్రభుత్వం చెప్పడం బావ్యం. లేకపోతే ప్రజలలో భీష్మమైన అనుమానాలు ప్రబలుతాయి. పెద్ద అధీనరుపై ఇటువంటి ఆరోపణలు వచ్చినప్పుడు దానికి సరియైన ఇన్‌క్వయరీ జరిపిస్తామని హామీ ఇస్తే అందరికీ తృప్తిగా ఉంటుంది. వివరాలు చెప్పవద్దని తమరు చెప్పారు. ఇన్‌క్వయరీ జరిపించే బాధ్యత అందరిపై ఉందని చెబుతానని తమరు అన్నారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—అసే పార్టీల లీడర్లు కలిసి స్పీకరు గారికి ఇచ్చారంటున్నారు. వారు నాకు పంపిస్తున్నారు. ఇంతమంది దస్కతు పెట్టి తమ ద్వారా పంపిస్తే తప్పకుండా ఇన్‌క్వయరీ చేయించి—I cannot just now say any thing I must see what matter is that and what is required etc. Therefore, it is a matter for me to see.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఈ సమావేశంలోపల నిర్ణయం ఏమిటో చెప్పగలరా ?

Sri K. Prahmananda Reddy :—I cannot say.

Sri K. Govinda Rao : What is the decision that the Government is going to take on the allegations contained in the Memo ?

Mr. Speaker :—He will see to it

Sri K. Brahmananda Reddy :—The Government will take note of what is said and will consider

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :—బాక్ వర్క్ క్లాసు కమిషను చైర్మను రిలైన్ చేసిన వ్యయంలో క్రొత్తగా చైర్మను వేసేటప్పుడు కమిటీని రీకానిస్టిట్యూట్ చేస్తారా ? ఇప్పుడున్న సభ్యులు ఇంటరెస్టు తీసుకుంటున్నట్లు లేదు.

Sri K. Brahmananda Reddy, I do not know if that can be done. If some other Members wanted to resign, I can replace. But I know One Member of this House Mr. Nageswara Rao is working.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—నాగేశ్వరరావు గారైనా ఇన్‌ఫర్మేషను చెబుతారేమో.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—చెప్పవచ్చును—స్పీకరు గారు అనుమతిస్తే.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—కావాలంటే ప్రవేశంగా అడిగి తెలుసుకోండి.

శ్రీ టి. ఎస్. మూర్తి :—ప్రజనర్ను గురించి తమరు ఒక సభ్యుని చేసారు. ముఖ్యమంత్రిగారు రిప్లయి ఇవ్వడం తరువాత చెబుతారని అన్నారు. అది కూడా అంగీకరిస్తే సంతోషిస్తాం.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇంతవరకు రిప్లయి చెబుతున్నారు కాబట్టి ఆ విషయం ఆలోచన చేయలేదు. వెంకన్న గారి రిప్లయి ఇవ్వడం తరువాత ఏమైనా చెబుతారు. I think he is going to comply with the request of the Members.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—తమ ఆదేశానుసారం అడుగుచున్నాం.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఆదేశం కాదు. సలహా ఇచ్చాడు.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు అటువైపు వారు ఇటువైపు వారు 20 మంది మాట్లాడారు. అందులో ముఖ్యంగా ప్రస్తావించిన విషయాలేమిటంటే—అప్పు పరిశ్రమలు రాష్ట్రంలో పొగాక పత్తి పత్తి తదితర వాటికి కావలసిన పడక రా మెటీరియల్ చూడ తక్కువగా అందుతున్నదని రాష్ట్రంలో ఉండే రిటెనియల్ ఇంజనీరింగును పట్టించాలంటే ఇంజనీర్స్ కలెక్షను తప్ప గత్యంతరం లేదని అందువల్ల అందుకు కలసి వచ్చిన పర్సన్లు తీసుకోవాలని సలహాలు ఇవ్వడం జరిగింది. నేను అప్పు పరిశ్రమల శాఖను స్వీకరించిన వంటనే పెట్రోలియం గారితోను డైరెక్టరు గారితోను చర్చించాను. గ్రామీణ ప్రాంతాలలోను జిల్లాలలోను ఈ పరిశ్రమలను గురించి డిపార్టుమెంట్ లో వారు ఎవరు చెప్పారని విమర్శలు ఎక్కువగా ఉండడంవల్ల ఆ విషయాలన్నీ వారితో చర్చించి జిల్లాలలో ఉండే ఉద్యోగులు గ్రామీణ ప్రాంతాలకు పోయి అక్కడ ఉండే రా మెటీరియల్ ఏమిటో, డిమాండు ఏమిటో, ఏ పరిశ్రమలు అక్కడ పెట్టవచ్చునో, ప్రభుత్వం ఎంతవరకు సహాయం చేయగలదో, కార్పొరేషను కాని స్టేటు బ్యాంకు కాని ఎంతవరకు సహాయం అందచేయగలదో, ఎంట్రప్రైన్మెంట్స్ కు ఎట్లాగ్లా చేసి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పరిశ్రమలు పెట్టడానికి ఉత్సాహపరచాలని ఇన్ స్పెక్టివ్స్ ను ఇవ్వడం జరిగింది. దీనికి తోడు జిల్లాలవారీగా ప్రస్తుతం ఉండే మెటీరియల్ ను బట్టి ఏవే పరిశ్రమలు పెట్టవచ్చునో వెంటనే తయారుచేయించి ఆపు స్థలాలను కూడా అందచేసాము. ఆ డైరెక్టరేటును లెట్రబ్ లో కూడా పెట్టిస్తున్నాం గౌరవ సభ్యులు పరిశీలించడానికి.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—ఆ డైరెక్టరేటులో ఏమీ లేదు.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—ఇది మూత్రమే కాకుండా ప్రత్యేకంగా ఒక విషయం చెబుతున్నాను. ఏమిటంటే Hitherto there was no wing in the Department to advise the industrialists with regard to all the matters. డిపార్టుమెంట్ లో వింగ్ ను ఒకటి క్రొత్తగా సృష్టించాము. ఈ లిటరేచరు చదివి యిండస్ట్రీస్ పెట్టాలనే అనుకునేవారు డైరెక్టరేటులో ఈ వింగ్ దగ్గరకు వస్తే అన్ని విషయాలు సక్రమంగా చెబుతారని మనవిచేస్తున్నాను. బడ్జెటులో కేటాయింపు చాలా తక్కువగా ఉంది. వాస్తవమే. ఒప్పుకుంటున్నాను. అయితే ఈ విషయం గురించి నేషనల్ డెవలప్ మెంట్ కన్సిల్ లోను జాతీయ స్థాయిలోను చర్చలు జరుగుతున్నాయి దాని పర్యవసానంగానే యిప్పుడు స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ హైదరాబాద్ యివన్నీ మనరాష్ట్రంలో యించుమించు 14 కోట్లు యిండస్ట్రీయలిజ్మికి పర్మింగ్ కార్పొరేట్ అండ్ మెషినరీకి గాను యివ్వడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. రా మెటీరియల్ గురించి చాలమంది చెప్పారు. అది నేను ఒప్పుకున్నాను అధ్యక్షా. అయితే మిత్రుడు రత్నసభాపతిగారు ఒకటి చెప్పారు. నేను ఈ పోస్ట్ పోలియో తీసుకున్నాక చూస్తే నేను వింటున్నది యింతవరకు అసెంబ్లీలో

Annual Financial Statement (Budget) 20th September, 1969. 69
for 1969-70:
Voting of Demands for Grants.

వింటున్నాను ఎప్పుడూ రా మెటీరియల్ సక్రమంగా ఉపయోగించడం లేదని. ఉపయోగించుకోకుండా ఉండే పరిస్థితులలో యిప్పుడు వెంటనే రా మెటీరియల్ తీసుకుని రావాలంటే సప్లయ చేయాలంటే కేంద్రప్రభుత్వం అంతులు విధించారు. భారత ప్రభుత్వ విధానం అనుసరించి డిపార్టుమెంటల్ అఫీసర్లు ఎంతవరకు ఎసెన్షియల్ సర్టిఫికేట్లు యిచ్చే అవకాశం ఉందో వారికి యిచ్చే దానికి ప్రయత్నం చేయాలని యినస్ట్రక్షన్స్ యివ్వడం జరిగింది. అయితే యిచ్చిన దానిని ఉపయోగించుకునే దానిలో అప్పటికప్పుడు దానిని గూసి సీరియస్ యాక్షన్ తీసుకుని లై సెన్సు తీసివేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని యినస్ట్రక్షన్స్ యిచ్చాను. ఉదాహరణకు 67-68 లో రూ. 51,97,000 లు విలువ గల రా మెటీరియల్ ఉపయోగించినాము. 1968-69 లో రూ. 1,22,28,000 లు రా మెటీరియల్ ఉపయోగించబడినది. 1969-70 లో రా మెటీరియల్ తెప్పించడానికి ప్రయత్నం చేసి ప్రోత్సాహం కలుగజేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. చాలామంది రాయలసీమ మిత్రులు, పెనుకంటే ప్రాంతాల వారు, తెలంగాణా గౌరవసభ్యులు ఒకటిచెప్పారు. యింట్వాల్సెన్సులు పోవాలంటే ఏమి చేయాలని, ఇంట్వాల్సెన్సులు పోవాలంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వ స్థాయిలో ఒక ఆలోచన చేస్తున్నాము. ఇంతవరకు అది పైనలైజ్ కాలేదు. ఏమిచేయాలని నిర్మాణాత్మకమైన ఆలోచన చేస్తున్నాము. ఫీజిబిలిటీ రిపోర్టు ఉచితంగా తయారుచేయించి సప్లయ చేయించాలని, తక్కువ వడ్డీ రేటు పైన అప్పలు యివ్వడంఒకటి, సబ్సిడీ యివ్వడం ఒకటి.

శ్రీ బి. రఘునాథాచారి :—ఫీజిబిలిటీ రిపోర్టు అయినా ఉచితంగా యిచ్చే ఆలోచన చేస్తున్నారా?

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—అదే చెబుతున్నాను. ఇచ్చేదానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. నాట్ యట్ డిసైడ్డ్. సబ్సిడీ యివ్వడానికి ఆలోచన చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వ టాక్సెస్ లో ముదరా యివ్వడానికి ఆలోచన చేస్తున్నాం. చాలామంది సభ్యులు ఈ అసెంబ్లీ యొక్క స్టేట్స్ గురించి ఆలోచన లేకుండా క్రొత్తగా మంత్రులుగా వచ్చినవారిగురించి స్టేట్స్ లేనివారు అని ఎంత త్వరగా వీలైతే అంతత్వరగా సంపాదించుకొనే ప్రయత్నం చేస్తున్నారని గౌరవసభ్యులు బజారులో మాట్లాడినట్లు మాట్లాడుతూ ఉంటే చాలా బాధ అవుతోంది. ఒకటి అధ్యక్షా, మనిషియొక్క జీవిత చరిత్ర తెలియాలంటే ప్రాదరాబాదు అసెంబ్లీలోకాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ప్లీజ్ డునాట్ సె లైక్ దట్.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—ఐ విల్ విత్ డ్రా యిట్.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—పోరపాటుగా అనిన విషయం గ్రహించి విత్ డ్రా చేసుకొన్నారు.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—జి. మనిషియొక్క మానవత్వం, మంచిచెడ్డలు తెలియాలంటే ఆ గ్రామంలో ప్రజలను ఆ జిల్లాలో ప్రజలను అడిగితే తెలుస్తుంది కాని అంతదనుక తెలియడానికి వీలులేదు. కాబట్టి ప్రత్యేకంగా కోరేది ఏమిటంటే మంచిచెడ్డ తెలుసుకొని సప్రసన్నుతా చేస్తే దండింపు చేయవచ్చు. దానికి అధికారము ఉంది అని పనిచేస్తున్నాను ఈ ప్లానులో ఈ విధముగా మాట్లాడటం ఉంటే బాధపెడినది కాబట్టి నేను చెబుతున్నాను. ఎవరైనా సరే ఎప్పుడైనా సరే ఏవిధంగానైనా నిప్పుచేసినానని చూపితే రిజైను చేయడానికి తయారుగా ఉన్నాను అని ఈ అసెంబ్లీ ప్లీరునుంచి చెబుతున్నాను గౌరవ సభ్యులు చాలామంది చూసి సలహాలు ఇచ్చారు. కాబట్టి వారందరిని ప్రత్యేకంగా కోరేది ఏమిటంటే నా బరువును వాగు పంచుకుని గ్రామాలలో వారి నియోజకవర్గాలలో రైతు సోదరులను గాని కొంచెం డబ్బు ఉండేవారినిగాని ఆందరిని సమీకరించి ఉత్సాహపరిచి అక్కడ ఉండే డిపార్టుమెంటులో పాడ్సురు మీరు ఉత్తరం సూప్రేనే ఆయన వచ్చి అక్కడ మీతో కలిసి మాట్లాడి చర్చించే అవకాశం కలుగజేయాలని యిన్స్ట్రక్షన్లు ఇవ్వడం జరిగింది. కాబట్టి మీరందరి తోడ్పడి సహాయం చేసి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో యిండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంటుకి సహాయం చేయడానికి చేరండి వాదోడుగా ఉండాలని ప్రత్యేకంగా పిజ్జి చేస్తూ పిరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. సోమేశ్వరరావు (రేడుమోల) :—మేము డిమాండ్ మీన మాట్లాడుతూ చెప్పింది ఏమిటంటే స్కాల్ స్కేల్ యిండస్ట్రియల్ డెవలప్ మెంటులో చినచిన్న వృత్తులు కెన్సెక్రులుపడితే పాశయియంగా వారి పర్సనల్ సెక్యూరిటీ మీద అవ్వలయిచ్చి యిండస్ట్రియల్ సెక్టరులో పనిచేయడానికి అవకాశం కల్పించాలి. స్టేట్ ఎయిడ్ యిండస్ట్రియల్ యాక్టులో సూర్యరెట్టి ఉంటేనే యివ్వాలి లేదంటే లేదని చట్టం ఉంది. దానిని రిల్యాన్స్ చేయాలి. 40 లక్షలకు పైగా చర్మ పరిశ్రమకు సంబంధించిన వారికి యిప్పుడున్న పద్ధతిలో కాకుండా మాస్టరు ప్లాను నాయుడమ్మగారు చెప్పినది యింట్లో మెంటు చేయడానికి ఎంతవరకు యాజును తీసుకొన్నారో దాని విషయం అన్నారు చేయలేదు.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ముఖ్య మంత్రిగారు యిప్పుడు శ్రీ వెంకన్నగారు మాట్లాడేటప్పుడు సమాలోచనలు చేసుకొని యిదివరకు ప్రజనర్సు గురించి చెప్పిన సలహాలు ఎంతవరకు పాటిస్తారో వివరంగా ఉన్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మళ్లా వస్తారుకదా. I will send word to him.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—దీనిలో యిన్ఫర్మేషన్ అండ్ టూరిజం గురించి మాట్లాడాము. దానికి సమాధానం రాలేదు. పౌరసంబంధ శాఖ మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—దానికి సెవరేటుగా డిమాండు లేదు. హెడ్స్ & ఫ్లో స్టేట్సులో ఉంది.

Mr. Speaker'—That is moved by the Chief Minister I think. I am awaiting the Chief Minister to come.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—భాదీ బోర్డులో చాలమంది ఉద్యోగస్థులను చేర్చారు మనము వాదీ యితర రాష్ట్రాల నుంచి కొనుక్కొని యిక్కడ అమ్ముకొనడము జరుగుతున్నది. 6,7 వందల పక్కర్లును తీసివేశారేమీటి అని గవర్నమెంటును అడిగితే లీసివేశామని గవర్నమెంటు ఒక ప్రశ్నకు సమాధానము చెబుతుంది. భాదీ బోర్డుకు వ్రాస్తే గవర్నమెంటు చూస్తుందని అంటున్నారు. గవర్నమెంటుకు వ్రాస్తే భాదీ బోర్డు చూస్తుందంటున్నారు. రిట్రెంచిమెంటు అయినది. వారి గతి అంతేనా? పరిశ్రమలను పెంచుతున్నామని చెప్పడము. సురక్షపై పున పక్కర్లును లీసివేయడము.

శ్రీ మాలె వెంకటనారాయణ :—ఏలూరు పట్టణములో పున్న కార్పెట్ ఇండస్ట్రీ అంతర్జాతీయ ప్రఖ్యాతి గాంచినది. ఇండస్ట్రీన్ డిపార్టుమెంటు ప్రచురించిన దానిలో దాన్ని గురించి ఒక్కముక్క కూడ చెప్పలేదు. అంతర్జాతీయముగా దాని మార్కెటు దెబ్బ తిన్నది. దాన్ని గురించి ఏమి చేస్తున్నారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—రాజేశ్వరరావు గారూ? సెక్రటరీగారు లేరట. వారితో సంప్రతించి సోమవారము చెబుతామని అన్నారు.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ప్రిన్సిపల్ లో అభ్యంతరము లేనప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు అంగీకరించవచ్చును కదా. ప్రాక్టీసులో వారు వర్కు టైట్ చేసుకొంటారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—యిప్పుడు తమరు చెప్పారు. స్పీకరుగారు చెప్పారు. జాయింటు సెక్రటరీగారిని పంపించాను. వారు పాపము వెళ్ళిపోయారు.

Sri G. Sivarajah :—When it is not a policy matter, dont discredit the Ministry.

Sri K. Brahmananda Reddy :—The implications there of, I will submit to the House on Monday.

శ్రీ జి. శివయ్య :—సోమవారము అంటే ముఖ్యమంత్రిగారు ఢిల్లీ వెళ్ళిపోతారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—సెక్రటరీని అడగకుండా చెప్పడము బాగుండదనే పద్ధతి వుండేమో, అయినా సెక్రటరీని అడిగి పాజిటివ్ గా సమాధానము చెప్పతారని అనుకోవచ్చునా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చెప్పవచ్చును. దాని లోతుపాతులు ఏమి అనేది అర్థము చేసుకొని మాట్లాడుదాము.

శ్రీ టి. యస్. మూర్తి :—నైయన్ లెస్ స్టీలు ఇండస్ట్రీ మా వరంగల్ లో ఒక పెద్ద కాంగ్రెసు నాయకునికి వుంది. దానిని గురించి ఎంక్వయరీకూడ జరిగింది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఎవరు ఆయన ?

శ్రీ టి.యస్ మూర్తి :—వారికి తెలియదా? ఆయన ఈ హాస్ లో ఇప్పుడు మెంబరుకాదు. అంతా బ్లౌక్ మార్కెటులోకి పోతున్నది. అసలు యూనిట్స్ లేవని చాలచోట్ల నుంచి కంప్లెయింట్స్ వస్తున్నవి. యిక్కడ ప్రత్యేకించి వచ్చినది ఎంక్వయరీకూడ జరిగింది. ఏమీ అయినదో తెలియదు. బ్లౌక్ మార్కెటులోకిపోతుందా ఈ సైయన్ లెస్ సీలు విషయములో ఏమి చేస్తారు? అసలు వారికి ఎంత రిజీజ్ ఇయినది? ప్రొడర్స్ ను ఎంత అయినది?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కనుక్కుంటాను.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—బందకు పట్టణములో వున్న కలంకారీ పరిశ్రమ అంతర్ధానమైపోతున్నది. దాన్నిగురించి ఏమి చెప్పలేదు.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు :—అధ్యక్ష, విశాఖపట్టణములో పరిశ్రమలు పెట్టబిస్తున్న 2,500 ఎకరాలు భూమి తీసుకొన్నామని చెప్పారు. పంచలమంది రైతులు భూములను కోల్పోయి నిరుద్యోగులు అయినారు. వారికి ఐదులు కల్పించే దాధ్యత ప్రభుత్వము తీసుకొనలేదు. 90 వందలు రీసుకొంటామని చెప్పారు. వాస్తవములో అమలు జరగడములేదు. ప్రభుత్వము ఒక ఆర్డరును పంపించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ యమ్ బి. రాజారావు :—అధ్యక్ష, రాయంసీమ ప్రాంతములో పరిశ్రమల స్థాపన విషయము చాలాకూ పైగ్రేవేలు పీపుల్ కి ఏదో సహాయము చేస్తామని చెప్పారు. అక్కడ ఐదు పరిస్థితులున్నవి. చూపులేదు. అందువల్ల ప్రభుత్వ పరిశ్రమలే పెడితే బాగుంటుంది. రెడర్ ఇండస్ట్రీకి అలాబ్ చేసిన మొత్తము చాల తక్కువ. దానిని కూడ ఎక్కువ చేయాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మూర్తిగారు చెప్పిన సైయన్ లెస్ సీలు ఇండస్ట్రీ విషయము నోట్ చేసుకొన్నారు నిరంజనరావు గారు కలంకారీ విషయము చెప్పారు. Now the sales are shooting up They have doubled and I think further steps also will be taken to see that industry does not die. సన్యాసిరావుగారు భూములు తీసుకొన్నవారి విషయము చెప్పారు. వారి కుటుంబాలలో చదువుకొన్న పిల్లలువుంటే ఉద్యోగాలు యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. But all can not be provided. But an effort is being made. I am told that both in private industry and in public industry efforts are being made to see that some of those people from those families are affirmly taken in service and I think the Director and others also will bear this in mind and see certainly they will be helped to some extent I forgot to mention in my reply about the promotion of leather industry. యిప్పుడు వున్న మొత్తము చాలదు. So, I am thinking of allotting at least a crore of rupees for the development of leather industry in the State.

శ్రీ కె. ఈశ్వరరెడ్డి (పత్తికొండ) :—అనంతపురం, చిత్తూరు జిల్లాలలో బంగారము దొరుకుతున్నదని చెప్పారు. దానిని వెలికి తీయడానికి ఏమి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—రామగిరిలో ప్రయత్నము చేస్తున్నారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—టూరిజమ్, ఇన్ఫర్మేషను సంబంధించి వీమీ సమాధానము రాలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చారు కాబట్టి వాటిని గురించి చెబుతారా అని అడుగు తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇన్ఫర్మేషను గురించి మాట్లాడారు. టూరిజమ్ గురించి ఎక్కడా చూడలేదు. అయినా సిటీని డెవలప్ చేయాలని, నాగార్జునసాగర్ వీరియాలో 25 లక్షలు ఖర్చు పెట్టాలని ప్లాన్సు వున్నవి. విజయవాడ డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఇన్ఫర్మేషనుకు, ప్రెస్ కు వీలుగావుండేట్లుగా ఒక డెలిక్వెన్సరీస్ పెట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

డాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తి :—ఇక్కడ డ్రాక్షతోటలు బాగా వున్నాయి. కొబ్బరి పీచుకూడా వుంది. కేరళలో చాలా చేస్తున్నారు. ఇక్కడకూడా పరిశీలిస్తారా ?

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—నేను కొబ్బరిపీచు గురించి, డ్రాక్ష గురించి చెప్పాను. వాటికి సమాధానం రాలేదు.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న :—పీచు పరిశ్రమ గురించి విశాఖపట్టణంలో వుండే అసిస్టెంట్ డైరెక్టరును కేరళ పంపటం జరిగింది. ఆయన ప్రత్యేకంగా బ్రయినింగ్ పొంది వచ్చారు. కేరళలో ఉప్పునీటిలో పనిచేస్తారు కాబట్టి అక్కడ అభివృద్ధి కావటానికి అవకాశం వుంది, ఇక్కడ ఆ అవకాశంలేకపోవటం వల్ల డ్రైమెథడ్స్ ఇన్ వాల్వ్స్ చేస్తున్నారు. అలా అభివృద్ధి చేయటానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,10,47,700 for Industries by Rs. 100

లఘు పరిశ్రమను రాష్ట్రములో ఎక్కువగా అభివృద్ధి పరచనందుకు గాను నిరసనగా.

The Cut motion was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,10,47,700 for Industries by Rs. 100

for not pressing on the Government of India for the location of a steel plant at Visakhapatnam

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,10,47,700 for Industries by Rs. 100

రాష్ట్రాన్ని పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చేయకపోగా ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ లాంటి ఖారీ పరిశ్రమల విషయంలో ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్న విధానానికి నిరసనగా.

The cut motion was negatived.

74 20th September, 1969. Annual Financial Statement (Budget)
for 1969-70.
Voting of Demands for Grants.

Mr. Speaker:— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,10,47,700 for Industries by
Rs. 100

Failed to open a State Factory at Rayavaram Podili taluk
Nellore and also a copper factory at Garimenapenta in Udayagiri
taluk.

To reduce the allotment of Rs. 2,10,47,700 for Industries by
Rs. 100

Government failed to impress on the Central Government to
speed up the work at Agnigundala Copper Project and also failed to
get more Industrial Units under Public Sector and also failed to ab-
sorb the local people in appointments and also labour.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker:— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,10,47,700 for Industries by
Rs. 100

To criticise the Government for not providing employment to
the local candidates whenever any sort of industry opened.

To reduce the allotment of Rs. 2,10,47,700 for Industries by
Rs. 100

for not establishing any sort of industry at Sathyavedu, Chit-
toor district.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker:— The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,10,47,700 for Industries by
Rs. 100

భారత హెవీ ఇంజనీరింగ్ కార్పొరేషన్ రైతులకు పనులను
చూపకపోవడం, ఆంధ్రులకు అన్ని పనులలో అవకాశం కల్పించక పోవడం వలన.

The cut motion was negatived.

DEMAND NO. IX HEADS OF STATE, MINISTERS AND HEADQUARTERS STAFF

Mr. Speaker:— The question is

To reduce the allotment of Rs. 4,08,37,400 for Heads of State,
Ministers and Head Quarters staff by
Rs. 100

జనాభా వైశాల్యం బట్టి నాలవ అయిదవ స్థానములో ఉండవలసిన ఆంధ్ర
రాష్ట్రమును వ్యవసాయకముగా పారిశ్రామికముగా దేశములో 10,11,12, స్థానానికి
వెట్టిన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వావిధానానికి నిరసనగా —

Annual Financial Statement (Budget) 20th September, 1969. 75
for 1969-70.
Voting of Demands for Grants.

To reduce the allotment of Rs. 4,03,37,400 for Heads of State, Ministers and Headquarters staff by Rs. 100

మంతులు ప్రాముఖ్యతలేని ప్రయాణములు చేసి ప్రయాణ బత్తెములు అధికముగా తీసుకొనుటకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 4,33,37,400 for Heads of State, Ministers and Headquarters staff by Rs. 100

తమది సోషలిస్టు మార్గము యిచ్చుటకీ చెవుతూ పౌరస్వేచ్ఛను ఉల్లంఘించి ప్రజాస్వామ్యానికి వ్యతిరేకముగా భూసంస్కరణములు వమ్ముచేసి ప్రజాస్వాములకు అనుకూలముగా ప్రజా ఉద్యమాన్ని అణిచే ప్రజావ్యతిరేక పోలీస్ అనుసరించినందుకు దోపిడీదార్లను బలపర్చుచూ పెట్టుబడిదారి దోపిడీ అనుకూల పోలీస్ అనుసరించుచున్నందుకు నిరసనగా.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 4,03,37,400 for Heads of State, Ministers and Headquarters staff by Rs. 100

To urge on Government to scrap the policy of maintenance of confidential files of N.G.Os, teachers and others.

To reduce the allotment of Rs. 4,03,37,400 for Heads of State, Ministers and Headquarters staff by Rs. 100

To urge on Government to bring Tenancy Act as it has already been delayed grossly

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 4,03,37,400 for Heads of State, Ministers and Headquarters staff. Rs. 00

అతి క్లిష్టంగా ఉన్న, రాష్ట్ర ఆర్థిక పనరులను 28 మందితో కూడిన విస్తృత మంత్రి మండలి పర్యటనల పేరుతో ప్రజా ధనాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తున్నందుకు ప్రభుత్వమును విమర్శించుటకు గాను.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 4,03,37,400 for Heads of State, Ministers and Headquarters staff by Rs. 1.0

రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి క్లిష్టంగా ఉందని తెలిసివుంది కూడా రాష్ట్రానికి అదనపు భారం వేసినందుకు గాను 28 మందితో మంత్రివర్గ నిర్మాణం చేసినందుకు ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించుటకు గాను.

The cut motion was declared negatived.

A poll was demanded and the House divided.

Ayes: 21 Noes: 97

The cut motion was negatived.

76 20th September, 1969. Annual Financial Statement (Budget)
for 1969-70.
Voting of Demands for Grants.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 4,03,37,400 for Heads of State,
Ministers and Head quarters staff by Rs. 100

Government unnecessarily appointed huge number of Ministers, touching the finances of the State in the way of salaries, allowances and other amenities to the Ministers.

To reduce the allotment of Rs. 4,03,37,400 for Heads of State,
Ministers and Head quarters staff by Rs. 100

Providing unnecessary expenditure on staff and Household of the Governor.

To reduce the allotment of Rs. 4,03,37,400 for Heads of State,
Ministers and Head quarters staff by Rs. 100

Unnecessary expenditure on provision of Entertainments and Hospitality Expenses on Governor.

To reduce the allotment of Rs. 4,03,37,400 for Heads of State,
Ministers and Head quarters staff by Rs. 100

For not abolishing the Revenue Board and also allowing heavy expenditure on the Revenue Board this year, when compared to the previous year.

To reduce the allotment of Rs. 4,03,37,400 for Heads of State,
Ministers etc., by Rs. 100

Government unnecessarily enhanced the maintenance charges of Village Panchayat Radio sets from 1-4-1968.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 4,03,37,400 for Heads of State,
Ministers etc., by Rs. 100

మంత్రిలు గత 8 మాసముల నుండి పర్యటన జరుపనందులకు నిరసనగాను మరియు విధాన సభ సభ్యులు వ్రాసినవారికి జవాబు తొందరగా యివ్వనందులకు నిరసనగా.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 4,03,37,400 for Heads of State,
Ministers etc., by Rs. 100

రాష్ట్ర, జిల్లా, తాలూకా స్థాయిలలో తెలుగు అధికార భాషగా ఆమలు జరుప నందులకు.

To reduce the allotment of Rs. 4,03,37,400 for Heads of State,
Ministers etc., by Rs. 100

To criticise the Government for not creating the agency of Dharmapal (Lokayukth-Ambudsman) in the State.

The cut motions were negatived.

Annual Financial Statement (Budget) 20th September, 1969. 77
for 1969-70.
Voting of Demands for Grants.

Mr. Speaker :—The question is :

“That the Government be granted a sum of Rs. 4,03,87,400 under Demand No. IX – Heads of State, Ministers and Headquarters Staff”

The motion was adopted and the Demand was granted.

Mr. Speaker :—The question is :

“That the Government be granted a sum of Rs. 2,10,47,700 under Demand No. XXIV – Industries”.

The motion was adopted and the Demand was granted.

Demand No. XXV - Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works - Rs. 6,41,61,000.

Sri T Ramaswamy :—Sir, I beg to move :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 6,41,61,000 – under Demand No. XXV – Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works”.

Mr. Speaker :—Motion moved. Now, hon. members may move their cut motions.

Sri B. Niranjana Rao :—Sir, I beg to move :

‘To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community Development Projects etc. by Rs. 100

ఉద్వేగస్తుల జీతాలు వప్ప అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు సరివేడ మొత్తాన్ని కేటాయించనందులకు—

“To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community Development Projects etc. by Rs. 100

పంచాయతీలు, సమితులు, జిల్లా పరిషత్తుల ఎన్నికలు జరువక వారి కాలాన్ని మరొక సంవత్సరం పెంచి ప్రజాస్వామ్యవ్యవస్థ ముఖ్యతాన్ని నిర్లక్ష్యం చేసినందులకు—

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri K. Govinda Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works by Rs. 100/-

For not utilising usefully the spacious building purchased by the Government for the Gramsevak Training Centre at Anakapalli, Visakhapatnam District inspite of agitation by the public to hand over the building to Agriculture Department to house its various offices situated in different rented buildings at Anakapalli.

78 20th September, 1969. Annual Financial Statement (Budget)
for 1969-70:
Voting of Demands for Grants.

Mr. Speaker :—Cut motion moved.

Sri Katari Muniswamy :—Sir, I beg to move .

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community
Development Projects etc. by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా మండపల్లి గ్రామ పంచాయితీ మాటి అభ్యుదయ పంచాయితీ
సొమ్ము అవహరించినందున సర్వచార్జీ పరిపాలనా బాధీ చేసిస్తుంటే, ఇవిరు మాజీ
సర్పంచ్ గుడివాడ రామచంద్రరావు తన పేరుతో పున్న అస్తులను అక్రమ బదిలీలు
చేయుచున్నప్పటికీ ప్రభుత్వం పక్షపాతంతో పైవహరిస్తున్నందుకు ప్రభుత్వమును
విమర్శించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community
Development Projects etc., by Rs. 100/-

వెంగళరావు రిపోర్టు అమలు పర్చుటకు ప్రభుత్వం సిద్ధంగా లేనందుకు ప్రభుత్వ
విధానాన్ని విమర్శించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community
Development Projects etc., by Rs. 100/-

కృష్ణా జిల్లా మండపల్లి పంచాయితీ నల్లవెంకి చెందిన చైతన్య పట్నం గ్రామ
సర్పంచ్ పంచాయితీ సొమ్ము దుర్వినియోగం చేసిస్తున్న దుబాబేనెట్టికి సర్పంచ్ ను
పదవినుంచి తొలగించకుండా పక్షపాతంతో పైవహరిస్తున్నందుకు ప్రభుత్వాన్ని
విమర్శించుటకు గాను.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri G. Sivaiah :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community
Development Projects, National Extension Service and Local
Development Works by Rs. 100/-

As the Government failed to sanction to handover the P. S.
Roads (from Bugga Agraharam to Illattur Road (2) Nagudi to
Jagannadapuram (3) Nagalapuram to Pandur to the administration
of Z.P., Chittoor.

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community
Development Projects etc., by Rs. 100/-

As the Government failed to take over the Road from Tirupati
to Rayalacheruvu in Puttur Tq., from Zilla Parishad Chittoor
inspite of Z.P. Chittoor's resolution dt. 5-10-1968.

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community
Development Projects etc., by Rs. 100/-

As the Government failed to take over the Zilla Parishad Road
from Tirupati to Pachikapallem in Chittoor District as recommended
by Zilla Parishad Chittoor on 8-10-1968.

Annual Financial Statement (Budget) 20th September, 1969. 79
for 1969-70:
Voting of Demands for Grants.

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community Development Projects etc., by Rs. 100/-

As the Government failed to take over the Chittoor Z.P. Road from Karvetinagaram to Penumur Road inspite of the Chittoor Zilla Parishad recommendation on 5-10 1968.

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community Development Projects etc., by Rs. 100/-

As the Government has not sanctioned to transfer and take over the Karvetinagaram Panchayat Samithi Road from Annur to Devalampet to Zilla Parishad, Chittoor.

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community Development Projects etc., by Rs. 100/-

As the Government did not sanction to transfer the Road from Chavatagunta-Devakmpet Road upto Kottapalli Metta from Karvetinagaram Panchayat Samithi to Chittoor Zilla Parishad Administration.

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community Development Projects etc., by Rs. 100/-

As the Government failed to sanction to take over the Road from Pennalurpet to the Road connecting Tiruttani. Nagalapuram from Panchayat Samithi and Zilla Parishad in Chittoor District (This road is in Pichatur P.S. in Chittoor District).

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community Development Projects etc., by Rs. 100/-

As the Government failed to sanction to hand over Pichatur Panchayat Samithi Road from Ramagiri to Vengalattur to the Administration of Zilla Parishad, Chittoor.

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community Development Projects etc., by Rs. 100/-

As the Government failed to sanction to transfer Puttur Panchayat Samithi Road from Taduker Railway Station to Anupalli (Via) Rayalacheruvu to the Administration of Zilla Parishad, Chittoor.

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community Development Projects etc., by Rs. 100/-

As the Government did not sanction to transfer Karvetinagaram Samithi Road to Chittoor Zilla Parishad from Surandranagaram to Annur.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri Kandimala Butchiah :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community Development Projects etc., by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా నర్సరావుపేట తాలూకాలోని వినుకొండ—పరుచూరు రోడ్డు పూర్తిగా చేయనందుకు ప్రభుత్వమును విమర్శించుటకు గాను.

To reduce to the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community Development Projects etc., by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా నర్సరావుపేట తాలూకా పూసూరు—చనుమర్రు రోడ్డు 1956 సం. లో ప్రారంభించినప్పటికి యంతవరకు పూర్తి చేయనందుకు ప్రభుత్వమును విమర్శించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community Development Projects etc., by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా నర్సరావుపేట తాలూకా మారుటూరులో ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రము స్థాపించుటకు లోగడనే ఆగ్రహములు 10 వేల రూపాయలు నగదుగా డిపాజిట్టు చేసినప్పటికి యంతవరకు నిర్మాణం చేయక జాప్యం చేస్తున్నందుకు ప్రభుత్వమును విమర్శించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community Development Projects etc., by Rs. 100/-

గుంటూరు జిల్లా చిలకలూరిపేటలో రక్షిత మంచినీటి పథకం అమలు పర్చుకుండా జాప్యం చేస్తున్నందుకు ప్రభుత్వమును విమర్శించుటకు గాను.

To reduce the allotment of Rs. 6,41,61,000 for Community Development Projects etc., by Rs. 100/-

1964 సం నాటికి గ్రూపు గ్రామాలతో కలసివున్న పంచాయితీలను విడదీయుటకు నోటిఫై చేసి కూడ యంతవరకు అట్టి పంచాయితీల నిర్మాణం విషయంలో జాప్యం చేస్తున్నందుకు ప్రభుత్వమును విమర్శించుటకు గాను.

Mr. Speaker :—Cut motions moved

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్ష, మా చేతికి నోట్లు ఇచ్చారు. పంచాయితీ సమితి ఎన్నికలు పోస్టుపోస్ట్ చేశారు. అవి ఎప్పుడు జరుపుకొరొ దానిలో తెల్పలేదు.

శ్రీ టి. రామస్వామి :—సమితి ఎన్నికలను ఒక సంవత్సరం పోస్టుపోస్ట్ చేశాము. 1970 మే ముందు జరపాలి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—వోటర్స్ లిస్టులో తగదావుంది. ఎగ్జిక్యూటివ్ సైడ్ ప్రెసరేషన్లు ఏమీ చేస్తున్నారు ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఇప్పుడేమీ చేయటానికి వీలులేదు. జనవరి ఒకటి తరువాత వోటర్స్ లిస్టు తయారుచేయాలి.

శ్రీ డి. నరసింహం (ఉదయగిరి) :—అధ్యక్ష, సమాజాభివృద్ధి పథకాలు, జాతీయ విస్తరణ సేవ, సాంఘికాభివృద్ధి కార్యక్రమాలనే ఈ వద్దల ప్రతిపాదన సేను

వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ఈ పేర్లు చక్కగా వున్నాయని ఈ పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ
తీరు, నడవడి చూసినప్పుడు చెప్పటానికి, వివరాలికి, చూడటానికి వీలులేనివిగా
వున్నాయి.

[Mr Deputy Speaker in the Chair]

పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థలో నానకరేఖలు, దాని విధానం, ప్రజలకు భోదించే
కార్యక్రమాల సరిశీలనా సమయంగా ద్వితీయ కట్ట కావడంతో మాత్రం తద్వి
రుద్ధంగా జరుగుతున్నాయని చెప్పటానికి వీలవుతున్నాను. కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్ అని
చెబుతున్నారకాని కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్ అంటుంటే కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్
అనే పథకాలు అమలుజరుగుతున్నాయి. సమీక్షల పరిపాలన పీఠంలో సమీక్షల పరిపాలన
జరుగుతున్నదని చెప్పటం సమంజసంగా వుంటుంది. జిల్లా పరిషత్తులకు, పంచాయితీ
సమీక్షలకు సంబంధించినంతగా ఈ ఉద్యోగులను ఎన్నుకొనే ఈ సెలక్షన్ పద్ధతులు
ఘోరంగా వున్నాయి. 10 సంవత్సరాల క్రితం బాధ్యత కలిగి ఉన్నవారోద్యోగం
నిర్వహించిన పరీక్ష కేంద్రాలలో ఉద్భవించిన వారికి ఈ ప్రభుత్వం ఉద్యోగాలు
కల్పించకపోగా నిన్ను మొన్న పరీక్షలలో పాస్ అయినవారికి ఉద్యోగాలు దొరకటం
జరుగుతున్నది. బాధ్యత కలిగిన ఉన్నత ఉద్యోగులు కల్పించిన పరీక్ష కేంద్రాలలో
ఉత్తీర్ణులైన వారి సరిఫితెస్స్ బాధ్యతారహితంగా వున్నప్పుడు సరిగా చదువురాని,
బాధ్యత లేని పరిపాలనానుభవం లేనివారు ఇచ్చే సెలక్షన్ పద్ధతి ఏ విధంగా న్యాయ
బద్ధంగా వుంటుందో ప్రభుత్వం చెప్పలేకపోతున్నది. ఏ ప్రాతిపదికపై సెలక్షన్
కమిటీలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారో వాటిని ఆధారం చేసుకొని ఈ దేశంలో నిరుద్యోగ
సమస్యను పరిష్కరించటానికి ఉద్యోగ ఉపాధి కల్పించటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం
చేస్తున్నట్లు దీనిలో స్పష్టంగా చెప్పకపోవటం విచారకరంగా వుంది. బహుశా జిల్లా
పరిషత్తులలో పంచాయితీ సమీక్షలలో ఉద్యోగాల కొరకు వేలకొద్దీ ప్రజలు పత్రికలలో
ప్రకటనల ఆధారంగా ఆఫీసుల చుట్టూ తిరగడం జరుగుతోంది. యీ నాటికి కొంత
మందిని చూచినప్పుడు ఒక పూట గంటి లేకుండా ఆఫీసుల చుట్టూ ప్రదక్షిణం చేస్తూ
రాజకీయవాదుల చుట్టూ ప్రదక్షిణం చేస్తూ తనస్సులు చేస్తున్నారు. వారికి ఉపాధి
కల్పించడం లేదంటే సిగ్గుపడవలసిన విషయం. అర్హత లేనివారికి ఉద్యోగాలు
లేవవచ్చు. పది సంవత్సరముల క్రితమే ఉద్భవించిన వారికి యీ నాటికి
ఉపాధి లేదు. యీ సెలక్షనుల పద్ధతి చూస్తే ఇది సమీక్షల పరిపాలనా లేక
కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్ అనాలోగమనించాలి. యీ రోజు గ్రామంలో పంచాయితీ
సమీక్షలద్వారా జిల్లా పరిషత్తులద్వారా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కొనసాగుతున్నాయా
అని అడుగుతున్నాను. గ్రామంలో ఒక గ్రామాన్ని మరొక గ్రామంతో సమాన
స్థాయికి తేవడానికి యీ క్వలెజేషన్ ఆఫ్ గ్రాంట్స్ అని చెబుతున్నారు. లోకల్
డెవలప్ మెంట్ గ్రాంట్లు అంటున్నారు. ఆర్.వి.పి గ్రాంట్స్ అంటున్నారు.
వీటన్నింటికీ తగిన ధనం గ్రామాలనుంచి విరాళాలు లభిస్తేగాని యీ గ్రాంట్లు పొందే
అవకాశం లేదు. యీ గ్రాంట్లు సంపాదించడానికి గ్రామాలనుంచి విరాళాలు
రానప్పుడు వాటికి గ్రాంట్లు లేవనేది సత్యంగా ఉంది. అంటే గ్రామాలనుంచి
విరాళాలు వచ్చే సహకారంగాని లేనప్పుడు ఆ ప్రాంతాలలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు

తలపెట్టడానికి వీలులేదు అనేది స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. ఇది అన్యాయం. కలిగినవారు సంస్థలు మాత్రమే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు నిర్వహించే ప్రాధాన్యత ఉంది. వీలుంది కాని పేద ప్రాంతాలు బడుగు ప్రాంతాలు అర్హతగా వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశం కనిపించడం లేదు అందువలన ఇది మార్పు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. యీ నాటివరకు యీ పంచాయితీరాజ్ నిర్వహణ క్రింద ఉందినీటి కరువు పరిష్కరించలేకపోయింది బ్రహ్మాండం. ఇన్నాకుగా యీ పంచాయితీరాజ్ పేరుతో రాజ్యం సదుపాయాలన్నీ దాదాపు పరులయిన అనుభవ పరులయిన అనేకమంది అధికారులుండగా చేతకాని అనుభవం లేని అనేకమంది అధికారులు కానివారి చేతిలో పెట్టసంపెట్టి వారిని పరిపాలన చేయమంటే అది చక్కగా అవుతుందా చెప్పండి. పూర్వం జమీందారి విధానం రద్దు కావాలని ఘోషించారు ప్రభుత్వం మధ్య ప్రజల మధ్య మధ్య దళాల విధానం పోవాలన్నాము. అలాగే యీనాడు పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ చిన్న జమీందారి వ్యవస్థగా రూపొందుతోంది. ఎందుకంటే మనకి వెనకముందు మనమున్నా మూగేవారికి చెక్క భజనచేసే వారికి యీ పంచాయితీ వ్యవస్థవలన లాభం కలుగుతోందే కాని సమాజానికి సామాన్య ప్రజలకు ఏమీ ప్రయోజనం కలగడంలేదు అని చెప్పడానికి నేను సంకోచించను ఎందుకంటే యీనాడు వేలుముద్ర దారులందరితో పంచాయితీ సమితిలో స్థానికుల కమిటీలు అనే కమిటీలు పెట్టి ఆ కమిటీల పరిపాలన నడపడం చూస్తూంటే ఒక ఉన్నతోద్యోగి బి.డి.బి. గా వ్యవహరిస్తున్నప్పుడు వారికి లేని అధికారాలు యీ వేలు ముద్రదారులకు ఇవ్వడంలో యీ దేశంలో పరిపాలన పటిష్టంగా న్యాయంగా జరిగే అవకాశం ఉందా అని అడుగుతున్నాను. అధికారులను మీరు అనుమానిస్తున్నారు దేశంలో అధికారులు కానివారు చేత్రాలు చేత కానివారు యీ విధంగా పంచాయితీ వ్యవస్థలో వారి స్థానాలు పదిలపరుచుకుని దేశాన్ని పరిపాలన చేస్తుంటే దేశం ముందుకు పోయే అవకాశం ఉందా అని అలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే నేటికి రేపటికి ఇప్పటికి మీకు ఒక ఏజెంట్ గా ఉండడానికి అనాటి బ్రిటిషు పాలకులు జమీందారి ఎస్టేటుదారు అని ఎలాగైతే నియమించుకున్నారో అలాగే యీ రాజ్యం యొక్క సౌధాలు కూలిపోకుండా ఉండడానికి యీ జిల్లా పరిషత్తులు పంచాయితీ సమితులు స్థాపించారే కాని దేశ సౌభాగ్యం కోసం దేశంలో ఉండే సామాన్య ప్రజల అవసరాలు తీర్చడానికి యీ జిల్లా పరిషత్తులు పంచాయితీ సమితులు నడపడం లేదని చెబుతున్నాను. అందువలన నేటికీ మీ అనుభవాలు చాలావూ కారే రాజులు రాజ్యముల్ గెలవరే గర్వోన్నతిం చెందరే వారేకీ సిరి మూట కట్టుకొని పోవం జాలరే-ఇకముందు మీరు శాశ్వతంగా మీ రాజ్యాన్ని ఇక్కడ నిలుపుకొనడానికి ప్రయత్నం చేయడానికి యీ పంచాయితీ రాజ్యాన్ని పునస్థాపితం చేస్తున్నారేగాని యీ వ్యవస్థను రద్దుచేయడానికి ఎందుకు ప్రయత్నించరు అని అడుగుతున్నాను. ఈనాడు ఒరిస్సా రాష్ట్రంలో యీ పంచాయితీ వ్యవస్థలు వారు రద్దుచేసుకున్నప్పుడు ఇక్కడ పాలన చక్కగా నడుస్తున్నది ప్రభుత్వానికి తగినరాబడి వస్తున్నది. అది మీరు ఎందుకు అనుసరించరాదు? దేశంలో అర్హత అసమానత్వం పెరిగిపోతున్నది. ప్రజలు సన్ను బాధ భరించలేక చస్తున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో గ్రామీణ వ్యవసాయ పునరుద్ధరించడానికి పంచాయితీ సమితులు సర్పంచిలు అని కొత్తగా నామకరణం చేశారు. మా ప్రాంతంలో సర్పంచి అంటే

అరం కావడంలేదు. ఇదివరకు పంచాయితీ అవ్వజాలయినవారు ఇప్పుడు పంచాయితీ సర్పంచి అంటున్నారు. సర్పంచి అనలేక పంచాయితీ సర్పాలు అంటున్నారు అంటే ఇవి కాటువేస్తే పూర్తిగా కృశించి సేరించి పోతారట. యీ పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ వారికి భయం కలిగిస్తున్నది అటువంటి వ్యవస్థతో మీరు పాలన చేస్తున్నారు. ఈ నాడు పరిపాలనా యంత్రాంగానికే డబ్బులేరివి చెబుతున్నారే యీ దేశంలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఎలా కొనసాగించగలరని అడుగుతున్నాను. పరిపాలనా యంత్రాగానికి జీతభిత్తాలు చెల్లించడానికి అనేక గ్రామాలకు పెళ్ళిపన్నులు అక్కడ గ్రామసేవికలు, ముఖ్య సేవికలు, హెల్తు విజిటరులు అనేకమంది జూయి రాలేదని లబ్ధి గిబ్ అంటున్నారు. అటువంటిప్పుడు ఈ వ్యవస్థను ఎందుకు ఉట్టి గట్టుకుని పోగుతున్నారని అడుగుతున్నాను. గ్రామ సేవికలు ఎందుకు? వారుచేసే పనులకార్యం ఏమిటి? ముఖ్య సేవికలు ఎందుకు? హెల్తు విజిటర్లు ఎందుకు చెప్పండి హెల్తు విజిటర్లు గ్రామాలలో కుటుంబ నియంత్రణ అమలు చేయడానికి ప్రచారకులుగా నియమిస్తున్నారా మీరు? అక్కడకు పోయి విచారిస్తే వినడానికి చెప్పడానికి పీలులేని వార్తలు వినవలసిన దుర్లభ కలుగుతోంది. గ్రామాలలో ఉన్న నైతిక విలువలు పూర్తిగా పొగొట్టుతున్నారు. వెనుక విశ్వాసిత్వ మహాముని ఉత్తరయుడయినా సంస్కరించుకున్నాడయినా మేనును ఊర్వశిని చూచినతరువాత అరిగికి రిద్దురెగులుపుట్టించటం అలాగే ఈ గ్రామాలలో గ్రామసేవికలు ముఖ్య సేవికలు, హెల్తు విజిటర్లు పేరులు పెట్టి బిస్మిలసుంచి అడవాళ్ళను దిగుమరి చేసి గ్రామాలలో పునర్నిర్మాణానికి రోడ్లకాంటి పంపిస్తున్నారా? అక్కడ వారు సౌభాగ్య నిర్మాణం చేయడానికి ఉపయోగపడుతున్నారా అని అడుగుతున్నాను. ఒక పర్యాయం మంత్రులుగాని సభ్యులుగాని గుండెపై చేయివేసుకుని ఆలోచిస్తే గ్రామీణ వ్యవస్థ యీ పంచాయితీ వ్యవస్థ ద్వారా ఎలా రిలుషింకం అయిపోతోందో దానిని పూర్తిగా మార్చడానికి ఏమయినా చేయాలా లేదా అనేది తెలుస్తుంది. మీకు వినడానికి చెప్పున్నాయి, చూడడానికి కళ్ళన్నాయి కాని చెప్పలున్నా లేనట్లు నటిస్తున్నారు, కళ్ళన్నా లేనట్లు నటిస్తున్నారు. ఎందుకయ్యా జరిగే పాపాలను ఆ కృత్యాంను దాచిపెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు అని అడుగుతున్నాను. ఒక ఉదాహరణ చెబురాను. మా జిల్లాలో జిల్లా పరిషత్తు పరిపాలన వ్యవస్థలు పరిశీలిస్తే చెప్పడానికి పీలులేదు. ఒకే ఒక ప్రాంతంలో అక్కడ పుట్టినవారు అనేక రకాలుగా ఉంటున్నారు, ఒకరు పాలితులు ఒకరు పాలకులు. ఒకరు దైవాంశసంభూతులు. పరిపాలనా యంత్రాంగంలో ఉన్నవారు వారు ఏమి శిక్షివేసినా జూల్మావా వేసినా ఉద్యోగాలు ఉండబెరిసినా రోజూ అనేకరకాలయిన ఉత్తర్వులు అక్కడ సృష్టించబడుతున్నాయి. వారు మొదట ఒక తల్లి సంతానంగా కనిపిస్తున్నారు. వెనుక పెత్తనానికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నవారు సజాతి విధులుగా పరిగణిస్తున్నారు. ఇలాంటి వ్యవస్థను ఎందుకు మీరు కొనసాగిస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. మూడు సంవత్సరాలుగా ఉద్యోగాలు చేస్తున్న అనేకమంది ఉపాధ్యాయులు, గుమాస్తాలు, అశుభదర్శిని వారి బుద్ధిగొరిగి సంగనామాలుపెట్టి ఇళ్ళకు పంపించే ఉదంతం ఆ జిల్లా పరిషత్తు చేస్తుంటే ప్రభుత్వానికి అనేక రకాలయిన మొరలు పెట్టుకున్నా చెప్పండి విననట్లు కళ్ళండి చూడనట్లు చేస్తుంటే యీ పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థవలన న్యాయం జరుగుతుందా అని అడుగుతున్నాను. ఇలాగ ఎన్నో యీనాడు యీ పాపం దాచిచూస్తూ చూడనట్లు, వింటూ విననట్లు ఎన్నో యీరాజ్యాన్ని

నడపగలుగుతారు అని అడుగుతున్నాను. న్యాయాన్వయ విచక్షణలేని యీ పంచాయతీ రాజ్య వ్యవస్థమీద ఇంతనూ ప్రజలకు ఆశలు కల్పించి ఒక్కొక్క గ్రామంలో రైతులుగా ఉన్నవారు వ్యవసాయాలు మానుకుని ఇతర వృత్తులు మానుకుని పంచాయతీ వ్యవస్థ పట్ల కాస్తుందట. ఆ పట్ల తీసుకుని తినాలని అభిప్రాయంతో స్త్రీలు పురుషులు పంచాయతీ సమితుల చుట్టూ తిల్లా పరిష్కర్తల చుట్టూ మూగే పరిస్థితి కల్పించి గ్రామాలలో ఉన్న వ్యవసాయవృత్తుల వైపు, కుటీర వృత్తులవైపు దృష్టి లేకుండా మార్చే పరిస్థితి కల్పించి దేశాన్ని సోమరి రాజ్యంగా రూపొందించడానికి ప్రయత్నించింది యీ పంచాయతీ రాజ్య వ్యవస్థ అని చెబుతున్నాను ఎందువల్లనంటే ఒక్కొక్క రైతుగా ఉండేటటువంటివాడు, ఒక ఎదుతో పేద్యం చేసుకొనేటటువంటివాడు అనాడు ప్రొద్దన్నమానం పొలముతో తెల్లి పంటలు పండించు కొనే అవకాశము ఉండేది. కాని ఈ దినం పంచాయతీ సమితునికి గాని పంచాయతీ సర్పంచుకు నేను వోటు ఇచ్చానని గమర నేను ఈ పంచాయతీ చుట్టూ వెళ్ళితే నాకు కావలసిన రుణాలు దొరుకుతాయి. కావలసిన grants దొరుకుతాయి, అనేక రకాలుగా నేను పంచాయతీ ప్రెసిడెంటు చుట్టూ లేక వారి జీపులో తిరగడానికి వీలు అవుతుందని చెప్పకొనేటటువంటి దురివస్థ కలిగింది గ్రామాలలో ప్రతి voter ఈనాడు లంచ గొండితనంతో మారిపోతున్నాడు. దేశవ్యవస్థ అంతా అధ్వాన్నం అవుతోందని నేను చెప్పడానికి సాహసిస్తున్నాను. జిల్లాలలో ఉండే అధికారులకు ఏమైనా ప్రాంతాలకు వెళ్ళి పరిస్థితులు తెలుసుకోడానికి మీకు జీపు ఇవ్వడానికి గతిలేకపోయిందే, ఒక్కొక్క పంచాయతీ సమితికి ఒక్కొక్క జీపు కనుబెట్టి అక్కడ ఉన్నటువంటి పంచాయతీ రాజ్ ను పూరేగించడానికి, గ్రామ గ్రామంలో తిరగడానికి ఎలా మీకు జీపులు వచ్చి నాయని నేను అడుగుతున్నాను. దానికి కావలసిన petrol గాని, దానికి కావలసిన ఖర్చులుగాని ప్రభుత్వము నెల ఒక్కంటికి ఏంత భరిస్తుందని నేను అడుగుతున్నాను దేశములో డబ్బులేదు అంటున్నారు. మరి ఈ ఆపస్థితి ఎందుకు? ఈ జీపులు ఎందుకు రద్దు చేయరు? ఎందుకు నానివి అలాగే కొనసాగిస్తున్నారు? ఆ ఆపస్థితినుంచి మీరు మార్పుకోరు. దానిని అలాగే కొనసాగించుకొంటూ పోతున్నారు. ఇదంతా మీకు తెలిసి చేస్తున్నటువంటి తప్పులు కావా? అవన్నీ కూడా తెలియకుండా నటించడం న్యాయమా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ జీపులు ఉన్నందువల్ల గ్రామాలలో ఏమైనా అభివృద్ధి సాధించగలుగుతున్నారా? ఈనాడు ఏమైనా అధికంగా ఉత్పత్తి చేయగలుగుతున్నారా? ఏ యే సమితులలో ఎంతెంత ఉత్పత్తి చేయగలిగినారో చెప్పండి. దానికి బదులుగా పక్షపాతాలు పెంచగలిగినారు, నిరుద్యోగ సమస్యను పెంచగలిగినారు, ఖర్చులు పెంచగలిగినారు, సోమరితనాన్ని పెంచగలిగినారు, వట్టి ఆక్రమాలను పెంచగలిగినారుగాని ఈ పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థలో నీతిని, న్యాయాన్ని, ధర్మాన్ని మీరు పెంచగలిగిన పరిస్థితి ఎక్కడా కనిపించడం లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇలాగే గ్రామాలలో రైతులకు రుణాలు కావలసి వస్తే ఎవరి దగ్గరకు వెళ్ళాలి? బాధ్యత గలిగిన అధికారి దగ్గరకు కాదు అతడు వోటుఇచ్చిన Surpunchను పట్టుకోవాలి, ఆ పంచాయతీ సమితి చుట్టూ ప్రదక్షణ చేయాలి. వారికి నానా రకాలు సేవ చేయాలి, వారి చుట్టూ తిరగాలి. B. D. O. కు మంజూరుచేసే అధికారం లేదు, ఏమి అతడు చాలడా? తాళిలారు చాలడా? వారికి రుణాలు మంజూరుచేసే అధికారం

లేదు. ఇలా వేలిముద్ర వేసేటటువంటి పంచాయతీ సర్పంచులు ఈ రుణాలు మంజూరు చేసేటటువంటి పథకాలు మీరు అమలు జరుపుతున్నారే మరి ఈ విధంగా దేశంలో వ్యవసాయాభివృద్ధి ఎలా సాగించగలుగుతారో చెప్పండి. సంవత్సరం పొడుగునా ఒక 500 రూపాయలు రుణాలు కోరేటటువంటి రైతు అ అధీనుల చుట్టు తిరిగిన తరువాత కూడా అతనికి రుణాలు మంజూరు చేయించలేకపోతున్నాము. అటువంటి పరిస్థితిలో తిరిగి తిరిగి చదుకు మీరు ఇచ్చే 500 రూపాయలు ఇదంతా ఖర్చులు క్రిందనే సరిపోతున్నాయి. అటువంటప్పుడు తిరిగి ఆ రుణాలు చెల్లించుకొనేదానికి ఎలా అవకాశం ఉంటుందో మీరే చెప్పండి ఇలాంటి దురవస్థతో కూడుకొనినటువంటి పంచాయతీ వ్యవస్థను కొనసాగిస్తూ, మహాత్మాగాంధీగారు ఈ పంచాయతీరాజ్ అనే నినాదం ఇచ్చినాడు. అదే రామరాజ్యం, అదే ప్రజారాజ్యం అని మీరందరూ వేదికలమీద కూర్చు ఉపన్యాసాలు చేయడం, కానీ ఆచరించడం వచ్చేటప్పటికి ఘోర పరాజయం పొందినారు అనేది మీరు ఎందుకు అంగీకరించరని నేను అడుగుతున్నాను. అటువంటప్పుడు, ఈ విషయంగురించి చురకెక్కితే మీరు ఆత్మగౌరవోధన చేసుకోవడం మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మీరు దేశ కొరకు ఎన్నో పర్యాయాలు త్యాగము చేసి వుండవచ్చు. ఆ త్యాగాన్ని ఒకసారి స్మరించుకొనినప్పుడు, ఈనాడు మీరు నడుపుతున్న ఈ పరిపాలనా యంత్ర విభాగం ఈ పంచాయతీ వ్యవస్థయొక్క తీరుతెన్నులు ఆలోచించినప్పుడు, అది పాప హేతువుగా భావించగా, అక్రమంగా మీ దృష్టికి కనిపించలేదా? అటువంటప్పుడు దానిని మార్పుకోడానికి ఎందుకు ప్రయత్నం చేయరు అని నేను అడుగుతున్నాను. పోగా పంచాయతీ ఎన్నికలు వాయిదాలు వేస్తున్నారు. ఎందువల్లనంటే, తెలంగాణాలో ఏదో అల్లరులు జరుగుతున్నాయి, అసంధ్యంగా వున్నవి. అందువల్ల ఇక్కడ ఎన్నికలు వాయిదా వేస్తున్నామని అంటున్నారు. కానీ రేపు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నెల్లూరు జిల్లాలోనో లేక చిత్తూరు జిల్లాలోనో ఏదైనా గడబిడలు జరిగినట్లయితే, ఇలాంటి అలజడులు ప్రారంభమైతే మళ్ళీ అక్కడ ఎన్నికలు వాయిదా వేసుకోరు అనేటటువంటి హామీ ఏదీ అందినట్లు అడుగుతున్నాను. ఎక్కడైతే పంచాయతీ ఎన్నికలలో మళ్ళీ మీరు విషయాన్ని సాధించలేక భయము ఉన్నదో అక్కడ ఈ ఎన్నికలు వాయిదా వేసుకోవడం అనేది సాధనగా తీసుకొంటున్నారేగాని మరొకటి కాదని చెప్పుతున్నాను.

తరువాత, ఈ టీచర్లు విషయములో వారు స్కూలు పై నల్ వరకు చదువు కొని రెండేళ్లు శిక్షణ పొంది గ్రామాదులలో వారు ఉద్యోగాలు చేస్తూ ఉంటే, నాటోటి వారు పంచాయతీ సర్పంచ్ గా ఉంటే ఆ స్కూలుకు వెళ్ళి విజిట్ చేయవలసినటువంటి అవసరం ఏమిటి? వారు ఈ రోజు స్కూలుకు వెళ్తున్నారా లేదా అనా, లేక వారు స్కూలు పై నల్ పాస్ అయినారా లేదా అనా, లేక వారు శిక్షణ పొందినారా లేదా అనా, ఎందుకు ఈ సాయితో కూడా వారి మీద ఆత్మాయిషికి మీరు చట్టములో అవకాశాలు ఏర్పాటు చేశారు? ఇది ఉన్నత సాంప్రదాయాన్ని, మర్యాదలను మీరు గౌరవించుతున్నట్లు అవుతుందా? కాదు టీచరు అనే అతను ఈ దేశములో రాజులకు, మంత్రులకు, శాసనసభ్యులకు, అందరికీ కూడా గురుదేవుడు లాంటి వాడు. మీరు దీనిని అంగీకరించలేకపోతే, అతనిని మీరు అదరించలేకపోతే, అతనికంటే

తడిపెట్టేటట్లు చేస్తే, అతని బతుకులన్నీ సకల సర్వంతము మీరు కృతజ్ఞులచేస్తే, ఈ దేశంలో శాంతి ఏ విధంగా కలుగుతుంది? ఆ గురుకులంలోనైనా, ఒక ప్రశాంత వాతావరణాన్ని నెలకొల్పి వారు బోధించే పాఠాలు, వారు ఇచ్చేటటువంటి సందేశాలు, ఉపదేశాలు, అవి మానవతా వైపుకు మళ్ళీ నడిపించడానికి అవకాశం ఉంటుందే గాని, అన్నమానము వారిని బదిలీల ద్వారా, లేక రివర్స్ న్స్ ద్వారా లేక ఊడబెరకడం ద్వారా మీరు రాజ్యం నడుపుతూ ఉండేటప్పుడు ఈ దేశంలో శాంతి స్థాపనకు ఉపాధ్యాయ లోకము ఏ విధముగా మీకు సహకరిస్తుందని నేను అడుగుతున్నాను. అడుగుడుగునా రైతాంగాన్ని లేక ఉపాధ్యాయులకు లేక ఈ దేశంలో ఉండే ఇతర ప్రజానీకానికి వినాశకరమైనదిగా ఈ పంచాయతీ వ్యవస్థ రూపొందించి కాబట్టి మంత్రిగారు మహావాచయంతో ఈ పంచాయతీ రాజ్య వ్యవస్థను రద్దు చేయవలసిందిగా నేను వారికి వినయపూర్వకముగా మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. గున్నయ్య : .. అధ్యక్ష, పంచాయతీరాజ్ డిమాండును నేను బలపరుస్తున్నాను. ఈ సందర్భములో కొన్ని విషయాలు తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈ పంచాయతీరాజ్ లో జిల్లా పరిషత్తులు, సమితులు తనాడు ఒక భోజన సమాజములాగా పెళ్ళుతున్నాయి. అధ్యక్ష, ఎందుకంటే దీనికి ఆరు కోట్లు రూపాయలు గ్రాంటు ఇస్తున్నారు. మరి, పంచాయతీ సమితులలోగాని, జిల్లా పరిషత్తులలోగాని, పేద వాళ్ళకు, మధ్య తరగతి రైతులకు, వారికి ఏవిధమైన సౌకర్యాలు లేకుండా సూటికి 80 మంది మాత్రమే దీనిని వినియోగించుకొంటున్నారు. ఇంకా, ఆ 80 మందిలో కూడా 15 మంది పెద్ద ధూర్వాములుగాని, వ్యాపారస్తులుగాని వాళ్ళ కూడా మింగుతున్నారు. దీనికి చాలా నిబ్బంది ఉన్నది. కమీషనరు ఉన్నారు, జిల్లా లెవెల్ లో జిల్లా అధికారులు ఉన్నారు, ఇంకా ఇతర గవర్నమెంటు అఫీసర్లు ఉన్నారు. మరి ప్రజాప్రతినిధులుగాని, అక్కడ ఉన్నటువంటి పేద ప్రజలుగాని చెప్పుకొనేటటువంటి కష్టస్థులు ఈ పంచాయతీరాజ్ లో ఏవిధంగా కూడా నెలవేరలేదు అనే మాట నేను సవినయంగా, హృదయపూర్వకముగా చెప్పుతున్నాను. దీనికి చిన్న దృష్టాంతరము చెప్పుతున్నాను. పాతపట్నం కాలూకాలో ఆలాంబర్ అనే రోడ్డును కనీసం ఇప్పటికి 10 సంవత్సరాలు ఆయిఉంటుంది. ఆ రోడ్డు 7 మైళ్ళు ఉంటుంది, అది పాతపట్నం నుంచి మెలియకుట్టి పెళ్ళడానికి ఆ రోడ్డు వేళారు. ఆ రోడ్డు విషయంలో అక్కడ ఉన్నటువంటి ప్రజానీకము, పంచాయతీ బోర్డు ప్రెసిడెంట్ మరియు శాసనసభ్యుడుగా నేను ప్రజల తరపున రెప్రెజెంట్ చేస్తే, ఇంత వరకు కూడా దాని విషయంలో ఏ మీటింగు లేదు. దాంతో ఒక మూడు మైళ్ళు ఏమో మన్ను రాయి రప్ప వేళారు, కొదమారోడ్డు ఆ విధంగానే ఉన్నది. ఆ రోడ్ లేనందు వల్ల ఒరిస్సా బోర్డర్ లో ఉన్నటువంటి ఎల్లాకిమిడి మీదుగా ఆంధ్ర బండ్లు గాని, మనుష్యులుగాని వచ్చినపుడు అక్కడి పోలీసులు రెవిన్యూ అధికారులు మన ఆంధ్రవారిని అనేక ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. అది స్థానిక అధికారులకు తెలియజేసినప్పటికీ ఆ రోడ్ గురించి ఇంతవరకు తగిన శ్రద్ధ తీసుకోలేదు. ఈ దివార్లుమెంతుకు సంబంధించిన కమీషనర్ గాని, ఉన్నత అధికారులుగాని అక్కడ ఫైయిన్ ఎక్కి విశాఖపట్నంలో దిగి మంచి దండలువేసి, మంచి భోజనం పెట్టేవారి

ఇంటికి పోతారేగాని, అక్కడ సమీపంలో ఉన్న గ్రామాలకు వెళ్ళి ఇక్కడ పంచాయితీలో జరుగుతున్న కార్యక్రమాలుగాని, అక్కడి పేదవారు ఎంతవరకు అభివృద్ధి చెందినారు అన్నదిగాని చూసిన పాపాన పోలేదు. మంత్రులు టూర్ పేసుకొని జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ కు వెడతారు. కాని ఆ ప్రక్కన ఉన్న పంచాయితీలో జరిగిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చూసే చ్చటిలేదు. అక్కడ ఇచ్చిన డబ్బు ఏ ఒకరినీ ఉపయోగించుకొని, అక్కడ ఉన్న జనాభాకు కావలసిన సదుపాయాలు చేయటంలేదు. ఉద్యోగాల విషయంలో పంచాయితీరాజ్యంలో పేదవారికి రక్షణ లేదు. రోడ్స్ విషయంలో, దావుల విషయంలో చెరువులకు మరమ్మత్తు విషయంలో పంచాయితీ రాజ్ ఇచ్చిన డబ్బు అక్కడ సద్వినియోగం కావటంలేదు. ఐదు సంవత్సరాలకు ఒకసారి యీ చిన్న నీటి వనరులకు మరమ్మత్తు చేస్తున్నామంటున్నారు. ఈ చిన్న నీటి వనరులక్రింద ఖర్చు అయిన డబ్బు అసలు ఆ చెరువులు మరమ్మత్తు చేయకుండా ఆ డబ్బును దిల్లు చేస్తున్నారు. దాని గురించి ఎంతోమంది సమితి ప్రెసిడెంట్స్ పైన, ఎంతోమంది ఆఫీసర్స్ పైన కంప్లెయింట్స్ వచ్చాయి. ఇప్పటికి ఒక సమితి ప్రెసిడెంట్ నైనా రిమూవ్ చేశారా? ఒక్క ఆఫీసర్ పైన అయినా ఏమైనా యార్జన్ తీసుకొన్నారా లేదు. సమితి ఇంటిసిరింగ్ డిపార్టుమెంటులో నూటికి నూరుపాళ్ళు అసలు పని చేయకుండా—చెరువులు మరమ్మత్తు చేసినట్లు చెప్పి డబ్బు తీసుకొన్నప్పుడు—దానిపై కమిషనర్ కు, జిల్లా డిప్యూటీ కమిషనర్ పెట్టుకొంటే, వారు వెళ్ళి చూసి ఎంక్వయరీచేసి ఎవరినైనా డిస్మిస్ చేశారా? అందువల్ల యీ పద్ధతి ఇచ్చిన డబ్బు వృధా అని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ భజన సమాజంవారంతా రూర్సుని జీతాలు తీసుకోవటం, ఉన్న డబ్బు అంతా పంచుకోవటము తప్పితే ఏమీ పని జరగటంలేదు. గ్రామాలలో ఉన్న జనాభా అంతటికీ—ఆ పంచాయితీలోను, పంచాయితీ సమితులలోను ఉన్న డబ్బు ప్రతి శతకు రూపాయో, పది రూ.లో ఖర్చుపెట్టమని ఉంది. అసలు రెండు లక్షల జనాభా ఉంటే—ఒక 30 మందికి యీ డబ్బును వినియోగిస్తే అది ఏమైనా సరిబాగా ఉన్నదా? పేదవారికి మధ్యరరగతి వారికి పని కావాలంటే ఆఫీసర్స్ పై అక్జాయిషీ గట్టిగా ఉండాలి. ప్రజాస్వామ్యంలో అధికార వికేంద్రీకరణ చేశారు. ఇప్పుడు మొత్తం 300 కోట్ల రూ.లు ఖర్చుచేయటానికి మనం స్రభుత్వానికి ఇస్తున్నాము. ఆ డబ్బు అంతా సమితులకు పోతున్నది. అక్కడ ప్రజా ప్రతినిధులు ఏ విషయంలో రిప్రజెంటేషన్ చేసినప్పటికీ అక్కడ ఉన్న సమితి ప్రెసిడెంట్ గాని, అధికారులుగాని ఏమీ అంగీకరించటం లేదు. ఇదివరకు శాసన సభ్యులకు సమితులలోగాని, జిల్లా పరిషత్ లోగాని పోటీ చేసుకోనే అవకాశం ఉండేది. ఇప్పుడు శాసన సభ్యులు కంప్లెక్సు చేయకూడదు అనే పద్ధతి పెట్టారు దానివల్ల మరీ అడ్వాన్సు అయిపోతున్నది. అక్కడ లోకల్ గా ఉన్న పెద్ద మనుష్యులే యీ పంచాయితీ సమితులకు, జిల్లా పరిషత్ కు ఎలక్టు అయినందువల్ల యీ శాసన సభ్యులయొక్క కష్టసుఖాలే చూసినవారు ఎవరూ లేకుండాపోతున్నారు. శాసన సభ్యులు పంచాయితీ పోరులలో, సమితులలో, జిల్లా పరిషత్ లలో పోటీ చేయకూడదు అనే నిబంధనను తీసివేసి మళ్ళీ మామూలు పద్ధతులు ఉంచటం అవసరము. జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్లు ఇక్కడ శాసన సభ్యులుగా ఉంటే, ఇక్కడ సభ్యులుకెప్పే విషయాలను, వారియొక్క ఆశేధనను వారు విని తమ జిల్లాలలో అయినా సక్రమంగా చేయటానికి ప్రయత్నం

చేస్తారు కాబట్టి ఆ నిబంధన తీసివేయాలని కోరుతున్నాను. కోళ్ళు పండులు పెంపకం విషయంలో 40, 50 కేంద్రాలు పెట్టాము అంటున్నారు. ఈ పంచాయితీరాజ్యంలో గ్రామాలలో ఉన్న ఒక్క హరిజనుడికి కూడా యీ కోళ్ళుగాని, పండులుగాని దొరకలేదు. ఎక్కడైనా ఎవరో నోరుగొలపండి. 4 ఎకరాలు భూమి ఉన్నవాడికి ఏదైతే దొరికితే దొరికి ఉండవచ్చును గాని ఎప్పుడు కొనుక్కోతుంది, కోళ్ళు కొనుక్కోమని యీ పంచాయితీలకు నమిచుకు ఇచ్చినట్లుగా ఉన్న సర్పంచ్ గాని, గ్రామ పెదగాని పేదవారిచే గురికు వెళ్లి, అందు ఉట్టు అందినట్లు సంతకం పెట్టించుకొని, వారికి భోజనానికి ఏ రూపాయలు పొట్టలో ఇచ్చి, వారిని అపించి ఆ ఎడ్ల కొరకు ఇచ్చే 100 రూ. కోడి కొరకు ఇచ్చిన 10 రూ. లాని స్వహా చేస్తున్నాడు. అలా కాకుండా ప్రభుత్వమే డైరెక్ట్ గా కోళ్ళుగాని, పండులుగాని కొని అక్కడ ఉన్న పేద జనానికి హరిజనులకు ఇస్తే అధికార్పైకి బట్టించ లోపిస్తుంటుంది. కోళ్ళ పరిశ్రమలు పెట్టి వేలకు వేలు రూపాయలు కాజేసిన పెద సమస్యలకు అడబ్బు యివ్వకుండా ప్రతి ఇంటికి ఒక కోడి పంది యివ్వటము ప్రయత్నించాలి. అప్పుడే పేదవారు చక్కగా బ్రతకటానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—గున్నయ్యగారు ఒక కోడి ఇస్తామని అంటున్నారు. ప్రభుత్వం 6 కోళ్ళ ఒక పుంజు ఇస్తున్నది. అని ఇవ్వమని కోరండి.

శ్రీ పి. గున్నయ్య : ప్రభుత్వం ఇచ్చిస్తున్నది అని హరిజనులకు అందటం లేదు. హరిజనులకు నూటికి 15 రూ. గిరిజనులకు నూటికి 3 రూ. జనరల్ ఫండ్ నుండి ఖర్చుచేయాలని ఉన్నప్పటికీ ఆ విధంగా ఏ పంచాయితీవారుగాని, ఏ సమితివారుగాని ఖర్చుచేస్తున్నారా అంటే లేదు. వారు ఆ విధంగా ఖర్చు చేస్తున్నారో లేదో మే 15 వ తేదీలోగా జిల్లా పంచాయితీ ఆఫీసర్, జిల్లా పరిషత్ సెక్రటరీ గవర్నమెంట్ కు తెలియజేయాలని ఉందిగాని, ఎక్కడైనా జిల్లా పంచాయితీ ఆఫీసర్ ఏ హరిజన పేట కైనా వెళ్ళి మీకు ఇది జరిగిందా, లేదా అని అడిగినట్లు ఉన్నదా? లేదు. ఈ నూటికి 15 వంతులు ఖర్చుపెట్టటానికి జిల్లా అధికారులు గట్టిగా ప్రోత్సహించి, అట్లా ఖర్చుపెట్టని వారిపై తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని పార్లమెంటును ప్రజాస్వామ్యంలో పార్లమెంటులో హరిజనులకు రిజర్వేషన్ ఉంది. ఎం.ఎల్.ఎ సీట్ లో రిజర్వేషన్ ఉంది. పంచాయితీబోర్డుమెంబర్ గా కూడా రిజర్వేషన్ ఉంది. కాని సమితులలో, జిల్లా పరిషత్ లో రిజర్వేషన్ అన్నది లేదు. మన రాష్ట్రం చాలా అదర్బమైన రాజ్యం. మన బ్రహ్మనందరెడ్డిగారి నాయకత్వం క్రింద నూటికి నూరుపాళ్లు ప్రజాస్వామ్యం వర్ధిల్లుతున్నది. గాంధీ శతజయంతి ఉత్సవ సందర్భంలోనైనా, మన రాష్ట్రంలో రెండు మూడు జిల్లా పరిషత్ లలో హరిజనులకు రిజర్వేషన్ ఇచ్చి, ప్రతి జిల్లాలో ఒక్కొక్క పంచాయితీ సమితిలో హరిజనులకు రిజర్వేషన్ ఇప్పించి, హరిజనాభ్యుదయానికి నూటికినూరు పాళ్లు ప్రభుత్వం తోడ్పడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. శివయ్య :—అదృష్ట, సమాజాభివృద్ధి జాతీయ విస్తరణ సేవ, సాంఘికాభివృద్ధి చార్య క్రమాలకోసం కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్ స్కీమ్ కౌన్సిల్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత చేపట్టినది. దానివల్ల

మొదటకొంత మంచి పనే జరిగింది. దాని ప్రధాన ఉద్దేశ్యం—గ్రామసమితులలో వాటి యొక్క అభివృద్ధి కోసం పనిచేయడం అనే విషయం స్పష్టం. కొంతకాలం వరకు బాగానే పని చేసినది. ఈ కోటాన పంచాయితీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు వీటికి దైర్యంగా 6 కోట్ల 40 లక్షల రూపాయలు కాకుండా అనేక యితర స్కీమ్స్ నుంచి—ఎడ్యుకేషన్ డిమాండ్ నుంచి మెడికల్ అండ్ హెల్త్, ఫిషరీస్ యాదులకు కూడా బెండ్లీ యిట్లా వేరియస్ డిపార్టుమెంట్స్ నుంచి 36,50,84,500 రూపాయలు ఈ కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంటు స్కీమ్స్ అనే ఆధిపత్యం క్రింద ఖర్చుపెడుతున్నారనే విషయంకూడ మనం గ్రహించుకోవాలి. 36 కోట్ల 50 లక్షల రూపాయల చిల్డ్రన్ మొత్తం దీనికి కలుపుకొన్నప్పుడు దాదాపు 13 కోట్ల రూపాయలు ఈ కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంటు యాజమాన్యం క్రింద ఖర్చు అవుతున్నదనే విషయం స్పష్టం. ఇంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టటప్పుడు—Now, I feel the Panchayat Samithis have become Post Offices to draw the sums and give them to some others to spend. I cannot compare the present Panchayat Samithis working system to anything more than Branch Post Offices, and the Zilla Parishad is nothing but the main Post Office to receive sums from various Heads and distribute them to the different sources. అందుకని ఈ 15, 20 సంవత్సరాల అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని పంచాయితీ డిపార్టుమెంటును రి ఆర్గనైజ్ చేసి మంచి పద్ధతులలో గ్రామాభివృద్ధికి అనుకూలంగా పునర్నిర్మాణం చేయకపోయినట్లయితే ఖచ్చితంగా ఏమి ఉయోగం ఉండదని నా మనవి.

Lord Tennyson in 'Modern Age' said :—

"Old order changeth yielding place to new"

God fulfils himself lest one custom should corrupt."

పాత పద్ధతులను అట్లా ఉంచినట్లయితే అవిసీతి సంఘంలోను ప్రపంచంలోను పెరుగుతుంది కాబట్టి అటువంటి పాత పద్ధతులను భగవంతుడే మారుస్తున్నాడని చక్కగా పొయటిక్ లాంగ్వేజ్ లో చెప్పారు. అట్లాగే ఈ 15, 16 సంవత్సరాల అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ పద్ధతి మార్చకపోయినట్లయితే ఖచ్చితంగా ఈ ప్రజంట్ సిస్టమ్ చాల తీవ్రమైన పరిణామాలకు దారి తీస్తుందని, యిది కంప్లీట్ గా ఫెయిల్యూర్ అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. రీజిసల్ యింబాలెన్సెస్ విషయం గురించి నాకు ఒకటి స్పష్టం అవుతున్నది. అభివృద్ధి కార్యక్రమాల నిమిత్తం సమాజాభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద కేటాయించిన నిధులు యిదివరకు మాదిరిగానే ఆ యా సమితి అభివృద్ధి స్థాయి విలోమ నిష్పత్తిలో తలసరి ప్రాతిపదికపై విడుదల చేయడం జరుగుతుందని చెప్పారు. Funds will be released to the respective blocks on per capita basis in inverse proportion ఇటువంటి పద్ధతిలపైన చేస్తున్నారు. మంచిదే, ఈ విషయంలో సందేహాలు కూడా వస్తున్నాయి. ఎట్లా చేస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. డెల్టా ఏరియాస్ లో యిదే పద్ధతి పెట్టి, డ్రౌట్ ఆఫెక్టెడ్ ఏరియాస్ కు యిదే పద్ధతి పెట్టినట్లయితే ఎట్లా అభివృద్ధి సాధిస్తారని నా సందేహం. ఇప్పుడు మైసూర్ యిరిగేషన్ కు వచ్చే మొత్తం యిక్కడ స్పష్టం చేశారు. ఈ సంవత్సరం 54 లక్షల 40 వేల రూపాయలు 15 లక్షల 53 వేల 904 ఎకరానికి యిదే పద్ధతిలో పంచి పెట్టినట్లయితే per acre it comes only to Rs 3 50 nP.

అభివృద్ధి చెందినటువంటి వీరియన్లో మైనర్ యిరిగేషన్స్ ఉన్నాయి. అభివృద్ధి కానటువంటి చోట మైనర్ యిరిగేషన్స్ ఉన్నాయి. అదే నిష్పత్తిలో పెట్టినట్లయితే ఏ విధంగా అభివృద్ధి అవుతుంది అభివృద్ధి కాని ప్రాంతంలో అనే విషయం ఆలోచించుకోవాలి. చిత్తూరు జిల్లా తీసుకుందాము. 54 లక్షల రూపాయలు రాష్ట్రం మొత్తం మీద కేటాయించారు. ఒక్క చిత్తూరు జిల్లాలో దాదాపు 60% స్పిల్ ఓవర్ వర్క్స్ 1.154 క్రాత్త మైనర్ యిరిగేషన్ వర్క్స్ ఉన్నాయి. వీటికి 32 లక్షల రూపాయలు కావాలని జిల్లాపరిషత్ అంచనా వేసినది. 32 లక్షల రూపాయలు లేక వీరినటువంటి ఈ కార్యక్రమాలు పూర్తి కావు అని చెప్పడం జరిగింది. కాని మొత్తం మీద కేటాయించిన డబ్బు 54 లక్షల 10 పేల రూపాయలు అందుకని ఈ కేటాయించిన డబ్బు సక్రమంగా లేదని. యటువంటి విషయాలలో పంచాయతీరాజ్ డిపార్ట్ మెంట్ ఆ యిరిగేషన్ డిమాండ్ పైన ఎక్కువ వర్తిడి చేసి ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించడానికి ఎంత ప్రయత్నం చేస్తుందో నాకు అర్థం కాకుండా యున్నది ప్రభుత్వానికి జాయింట్ రెస్పాన్సిబిలిటీ ఉన్నది కాబట్టి దీనికి దేనికి ఎక్కువ కేటాయించుకోవాలో దానికి ప్రయత్నం చేయకపోయినట్లయితే తీవ్ర పరిణామాలు తప్పక వస్తాయని నేను తమద్వారా ప్రభుత్వానికి చెబుతున్నాను. చిత్తూరు జిల్లాలో మేజర్ యిరిగేషన్ సోర్సెస్ లేవు మీడియం యిరిగేషన్ సోర్సెస్ ప్రహ్లాండాంగా లేవు. అట్లాగే మేజర్ యిండ్స్ట్రీస్ ఒకటి రెండు ఉన్నాయి. మొత్తం మీద ఆ జిల్లాలో ఎటువంటి నదుల సౌకర్యం లేదు. The district is entirely dependent on minor irrigation sources and on industries. ఇటువంటి ప్రాంతాలకు కేవలం మైనర్ యిరిగేషన్ క్రింద రూ. 54 లక్షలు మాత్రమే కేటాయిస్తే మాకు 32 లక్షల రూపాయలు స్పిల్ ఓవర్ వర్క్స్ కావలసియుంటే ఎంత పంచి పెడతారు? అది సాధ్యం అవుతుందా? ఎప్పుడు డెవలప్ అవుతుంది? ఈ పద్ధతులలో యింకా 50 సంవత్సరాలు ఈ కొంగ్రెస్ ప్రభుత్వం యిట్లా యున్నప్పటికీ కూడ అభివృద్ధి అవుతుందా? అభివృద్ధి కాదు. It is impossible to develop certain backward areas under the present Panchayatraj System because the entire developmental work for the backward areas is only within the scope of Panchayatraj. అందుకని ఈ పద్ధతి మంచిది కాదని వేరే విధంగా ఆలోచన చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. డబ్బులు లేవు అంటారు. I have given these suggestions in the debate on the 1967 budget to improve the financial resources for this Government. They never cared to contact us. None have contacted us inspite of the concrete suggestions placed before the House. ఈ వనరులు ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేయవలసో ఎవరినైనా సభ్యులను పిలిచి అడిగినారా? ఎప్పుడైనా పైనాన్స్ డిపార్ట్ మెంట్ పిలిచి ఎవరైనా మాకు సలహాలు యిస్తే మేము తీసుకుంటాము అని చెప్పారా? అదంతా ఏమి లేదు? The Ministry thinks that they are above human thinking. ఈ పద్ధతి మారకపోతే ఎంతమాత్రం కూడా మంచిది కాదని మీద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్ష. దీనిలో విలేజెస్ రీఆర్గనైజేషన్ కు సంబంధించి చెప్పారు. ఈ గ్రూప్ ఇ.బిస్ ఎట్ విలేజ్ రెవెన్ అన్నారు. విలేజ్ రెవెన్ వర్కర్లును ఎందుకు రిక్రూట్ చేయడం? అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఆచరణలో పెట్టడానికి. కా

Annual Financial Statement (Budget) 20th September, 1969. 91
for 1969-70:
Voting of Demands for Grants.

యిప్పుడు ఏమిటంటున్నారు? వారిని ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లుగా, గ్రూప్ ఆఫ్ విలేజ్మెంట్
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లుగా వేస్తాం అంటున్నారు. ఈ పద్ధతి ఇప్పుడు ఎందుకు వచ్చింది?
Now, we should know the reason why we are entrusting the execu-
tive affairs to village panchayats. Is it because they do not have
sufficient work in the villages?

Let us consider about Primary Health Centres. Whatever
amount is available you dump it in the Cities. You only think in
terms of teaching colleges. You do not know how the rural popula-
tion are suffering in the rural areas for want of facilities. I am not
protesting about money spent in urban areas, but at the same time
you cannot ignore the rural population. Once the rural population
revolts, this Government will be torn to pieces. They should
not force it on them. It is becoming intolerable. The Ministers
come from the rural areas and are neglecting these very areas. We
have only one primary health centre in each block.

I shall give you one concrete suggestion. If you can adopt
this, we can get about 2,000 Primary Health Centres. My suggestion
is this. We have unemployed Doctors. Why not bring in a new
system? You bring in a new Rule that every Medical Graduate has
to necessarily serve in the rural areas. Let us try to give them
Rs. 300 or Rs. 350 as a fixed salary, for a one-year period. We
shall get not less than 2,000 doctors. Next you give about Rs. 50
for the Compounder because in the Samithi you have fixed Rs. 50 to
Rs. 70 or something like that. There are many people in the rural
areas who are prepared to work if they are not disturbed from their
places. One Doctor should function not only as Doctor but as
Compounder. For each Pika there should be one Primary Health
Centre. With about Rs. 350 for the Doctor's salary and Rs. 250
for medicines for each dispensary, on Taluk basis it comes to about
Rs. 64,000, on District basis it comes to about Rs. 64,000 and
for the entire State we may have to spend about Rs. 1,28,00,000.
This is not a big sum when we are thinking of serving about 4 crores
of people in the rural areas. Is it not possible for Government to
consider giving more medical aid to the rural population?

Here I can tell you one more thing. We have got one Training
Centre over which we are spending Rs. 1.5 lakhs and another for
Gram Sevaks. We do not want more Gram Sevaks. These can be
abolished. We are getting subsidies from the Medical Department
for rural areas. All this comes to about Rs. 20 lakhs. Is it not
possible for us to adjust Rs. 1 crore more from about Rs. 250 crores of
our budget and save the rural population and provide them medical
aid? Can we not think about it? We are ready to give a building
and also accomodate the Doctor in a small building. It is the Pan-
chayatraj Department which has to play an important part for the
uplift of the rural population. If this cannot be done this country
will be ruined and the Government will have to bear the responsibi-
lity.

శ్రీ వెంకటసుబ్బయ్య : — అధ్యక్షమహాశయ, ఈ సద్దుక్రింద చాలా ఐటమ్స్
ఉన్నాయి. ఒక సంవత్సరం, ఆరోగ్యం, విద్య, చాలా ఉన్నాయి. ఇందులో 3 కోట్ల
77 లక్షలు అసలు ప్లాన్ కే పోతుంది. ఇందులో నగం కూడా సహజ అభివృద్ధి

కార్యక్రమాలక్రింద ఉపయోగపడేట్లుగా లేదు. చాలామంది సభ్యులు యీ జిల్లాపరిషత్తుల గురించి, పంచాయితీ సమితులగురించి విపులంగా చెప్పారు. ముఖ్యంగా సరసంపాం గారు చెప్పినట్లుగా యీ సమితులు ఎవరులా? అనే అసమానం నాకుకూడా పుస్తున్నది. ఈ ట్రాన్స్ఫర్స్ విషయం చాలా శోచనీయంగా ఉయ్యారైంది. 68-69లో రెండు వేల అయిదవండుల ట్రాన్స్ఫర్స్ జరిగాయి. అంటే ఒక్కొక్క ఎంప్లాయిస్ మూడుసార్లు ట్రాన్స్ఫర్ చేసివుండాలి అదేమూడిరిగా పంచాయితీసమితులలోకూడా చాలా మోరాలు బయటపూపున్నాయి. మా జిల్లాపరిషత్తునుంచి ఒక మెమురాండం ప్రభుత్వానికి యిచ్చివున్నాం. ప్రభుత్వం ఎందుకీ నోటీసు యివ్వడో నాకు అర్థం కావడంలేదు. సాసెల్ లిస్టులో ఎన్ని అవకాశాలు ఉరుగుతున్నాయో చెప్పలేము. ఇప్పుడు పేరు వుంటుంది. రెండు నెలల తరువాత పేరు కనబడదు. ప్రభుత్వమే ఆ లిస్టు యిక్కడకు రీసుకువచ్చి, సక్రిమంగా వారికి నోటీసు యిచ్చేందుకు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. క్వియ్యగారు స్రయిమరీ హెల్త్ సెంటర్స్ గురించి చాలా చర్చని సలహాలు యిచ్చారు. ఇవి నామమాత్రంగా వున్నాయి. బిల్లింగులేపు, మండులులేపు. సాఫ్ గూడా పరిగారేదు ఆ పరిస్థితిని చక్కబరచ వలసినదిగా కోరుతున్నాను. రూరల్ డిస్పెన్సరీస్ యింకా చాలా మోరమైన పరిస్థితిలో వున్నాయి. ఫండ్స్ లేవు. డాక్టర్, మిడ్ వై వ్ పచ్చి కూర్చుంటారు. వారు చేసే పనేమీలేదు. అని చక్కగా పనిచేసే విధంగా చూడవలసినదిగా కోరుతున్నాను. చిన్న సీటి చనరుల విషయమిస్తుంది. 350 రూపాయలలో ఒక చెరువు ఎట్లా బాగుఅవుతుందో నాకు అర్థంకావడం లేదు. దానికి ఒక సొల్యూషన్ కనిపెట్టవలసి నదిగా ప్రభుత్వానికి మనవిజేస్తున్నాను. రోడ్డు విషయం శోచనీయంగా వుంది. టాక్సును మూడురకాలు చేశారు ఒకటి ట్యాక్ వర్, రెండు ఆర్డినరీ, మూడు ఫార్వర్డు. ట్యాక్ వర్డువాటికి 10% రింటియ్యూషను అన్నారు, ఆర్డినరీలో 33% పర్సంటీ, ఫార్వర్డులో 50% అన్నారు. మా వెంకటగిరి ట్యాక్ టాక్ వర్ అయినా ఆర్డినరీ చేశారు. రోడ్డు నిర్మాణకోసం ఇదిపరకుపున్న 10% క్రింద వర్కు అర్డర్ యిచ్చారు. ఆ ప్రకారం రెండుమూడు బిల్లులు తీసుకున్నారు. ఇప్పుడు మొత్తం పర్కుకు 33% పర్సంటు చొప్పున కట్ చేస్తున్నారు. అక్కడ వారు కోర్టుకు పోవడానికి సిద్ధంగా వున్నారు ప్రభుత్వం అలోచించి దీనికి ఒక సదుపాయం కనిపెట్టవలసిందిగా కోరు తున్నాను డ్రింకింగ్ వాటర్ సప్లయ విషయం వుంది. పంచాయతి సమితులో ఫస్ట్ స్టేజి అయిపోయింది, సెకెండు స్టేజి అయిపోయింది థర్డు స్టేజివుంది. మా కాలాకాలో 210 గ్రామాలువుంటే ఫస్ట్ స్టేజిలో ఏమీచేశారు. సెకెండు స్టేజిలో ఫండ్లు బ్రహ్మాండంగా వున్నాయి, కాని డ్రింకింగు వాటర్ వెల్స్ ప్రసక్తిలేదు. ఇప్పుడు వందగ్రామాలలో మంచిసీటి బావులు లేక బాడపడుతున్నారు దీనికి ప్రత్యేకంగా ఎక్కువ ధనాన్ని కేటాయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. రూరల్ వాటర్ సప్లయ విషయం వుంది. మంత్రిగారు సమాధానంలో స్పిల్ ఓవర్ పర్కు మాత్రం కంప్లీట్ చేస్తామన్నారు. స్పిల్ ఓవర్ పర్కు ఎప్పుడు ఆవుతాయో శోచనీయంగా వుంది. అసంపూర్తి పనులను అయినా పూర్తిచేయవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను. కొన్ని పంచాయతీలలో లెజుల రూపాయలది డబ్బు వుంది. రూరల్ వాటర్ సప్లయ స్కీములకోసం పరిశీలనకోసం మూడు సంవర్సాలనుంచి పైవారిని అడుగుతుంటే వారికి పరిశీలను యివ్వడానికికూడ తీరిక లేదు. వారి డబ్బు వారు ఖర్చు చేసుకుంటామంటే పరిశీలను

కూడ యివ్వడంలేదు. త్వరగా దీనికి పరిష్కారము యిప్పించి ఆ పని పూర్తిచేయించం పలసిందిగా కోరుతున్నాను. డైరెక్టర్స్ ఆఫ్ ఎంచాయెన్స్ గురించి చెప్పారు. మంత్రిగారు లెక్కలులకు రిజర్వేషన్లు, స.కోషం, ముసరావ్వల్లో సమతుల్య సంఖ్య సుమారు 100 వుంటుంది. తాలూకాను ఒక సరిదిగా చేస్తే కొంత ఖర్చు తగ్గుతుంది. గున్నయ్యగారు రిజర్వేషన్లు సంగతి చెప్పారు. ఇది చాలా శోచనీయం. మా జిల్లాపరిషత్తులో నేనూ, వేమయ్యగారూ గుని కంటిలో వున్నాం. మేము 15%, 3% ఆ రెక్కలలో పేడిగా చేయించాము. ఎక్కొంట్లు ఆడిటర్ పేరుగా చేశారు. కాని ఖచ్చితమైనది ఎక్కడా హరిజనులకు పెట్టినట్లులేదు. ప్రభుత్వం వారు జాగ్రత్తగా పరిశీలించి 15%, 3% జిల్లాపరిషత్తులకు సమతుల్య జనరల్ ఖచ్చితమైనది కేటాయించుచే యివ్వవలసిందిగా ప్రార్థిస్తున్నాను. బల వర్తకాహార కేంద్రాలుగా 45 ఖాతులు తీసుకున్నారు. గున్నయ్యగారు పెటలు, పంజాలూ పెద్దవి యిస్తే బాగుంటుందిన్నారు. ఇది ఉపయోగపరమైనవింటిదే. దీనిని ఇంకొక మార్గంగాకూడా ఉపయోగపరిస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. పంచాయతీ సమతులకు, పంచాయతీలకు ఆడిట్ వున్నది. అది నామకేవలమేగా వున్నది. ఆడిట్ సరిగావుంటే భోంచేయడానికి తక్కువ అవకాశం వుంటుంది. ఆడిట్ సరిగా చేయించి, దుర్వినియోగం కావడానికి అవకాశంలేకుండా చేయాలని ప్రార్థిస్తూ సెలవుతుంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఈశ్వరరెడ్డి : — అధ్యక్ష, ఈ పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ ప్రజాక్షేమానికి ఏర్పాటు చేయబడిందని ప్రభుత్వం చెప్పినా చాన్సలర్లో గ్రామీణ ప్రజాజీవితం యీ భూస్వాములు, పెట్టుబడిదారుల చేతులలోనే స్థిరంగా వుంచి వీరిని మరింత బిగించడానికే ఉపయోగపడుతున్నది. ఇదే ప్రభుత్వంవారి ముఖ్యోద్దేశమన్నమాట. ఎలక్షన్లలో పంచాయితీ ప్రతినిధులుగా ఆ గ్రామ భూస్వాముగాని, పట్టివ్యాపారిస్తుడుగాని, పెత్తందారుకాని వస్తాడుకాని వారి ప్రత్యర్థి — సాధారణ వ్యక్తి రావడం నూటికి 90 పంచాయితీలలో లేదు. ఒక్కొక్క వార్డులోను వేలకువేల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నారు, అకృత్యాలు, తప్పులు అఖరుకు హాత్యలుకూడా చేస్తుంటారు. పంచాయితీ ఎన్నికల మూలంగా గ్రామాలలో ఏర్పడిన తిక్షలు నిరంతరం సాగుతూనే వుంటున్నాయి. పంచాయితీరాజ్య వ్యవస్థ చరిత్ర సమీక్ష చేస్తే నూటికి 90 పంచాయితీలలో సామాన్య వ్యక్తులు సభ్యులుగా, సర్పంచిలుగా రావడంలేదనేది అనుమానం లేకుండా తెలుస్తుంది. సమితి ప్రతినిధులతో ఎన్నికైనవారు జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షులు అంటారు. ఇది ప్రజాస్వామ్యమూ, ప్రజాస్వామ్యం అంటే 18-20 సంవత్సరాల వయోజనుల ప్రాతినిధ్యంమీద పంచాయితీ సమితి ప్రతినిధులుకాని, జిల్లా పరిషత్తు ప్రతినిధులుగాని ఎన్నిక అయితే అది ప్రజాస్వామ్యం కాగలదు. కాని, ఇది ప్రజాస్వామ్యం కాదు. ఇది ప్రజాస్వామ్యానికి సమాధి కట్టడమే అవుతుంది. పంచాయతీ సమితుల ఎన్నికలలో రెండు కాంపులు ఏర్పడతాయి. టెంగుళూర్, హైదరాబాద్ ఆ సభ్యులను ఎత్తుకు పోవడంకూడా జరుగుతుంది. కిడ్నాపింగ్ కేసులకూడా జరిగి డబ్బు, బలం సర్వస్వం ఉపయోగించి సమితి ప్రతినిధులుగా ఎన్నిక కావటం చూస్తుంటాము. ఇటువంటి పోటీలలో సామాన్యుడు నెగ్గగలడా? సమితి ప్రతినిధులుగా సామాన్య ప్రజల ప్రతినిధి రావడం అసంభవం, గ్రామ సర్పంచిలుగానూ, జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షులుగానూ ఎక్కడా ఒకటి, అరచోట తప్ప సామాన్య ప్రతినిధులు రాలేదు. ఈ పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ ఏర్పడినప్పటినుండి జరిగిన ఎన్నికల చరిత్ర చూస్తే గ్రామాలలో పెత్తనంచేసే

భూస్వాములే యీ అధికారాన్ని చేతిలో పెట్టుకుంటున్నారు. ప్రజాజీవితానికి సంబంధించిన అన్ని శక్తులూ వదిలించుకుని పెట్టుకొని అంతురినీ తమ యిష్టం వచ్చినట్లుగా నడిపించడానికి వీలుకలిగించే వ్యవస్థ ఇది అనేది నిర్వివాదం. ఇది ప్రజాక్షేమానికి ఉపయోగపడేది కాదనకూడా ప్రభుత్వానికి తెలుసు. వీటివల్ల మైనరు యిరిగేషను? మేజరు యిరిగేషను, విద్య, చిన్న పరిశ్రమలు, వ్యవసాయాభివృద్ధి—ఏదీకూడ జరగదు. వీటివల్లా జిరిగేచి ఏమంటే—యీ ప్రజలు చైతన్యపించుతే మన పెత్తనం ఊడిపోవచ్చు. కాబట్టి ప్రజల జీవితానికి సంబంధించిన ప్రతి అంశాన్నికూడా తమ చేతిలో పెట్టుకోవాలని యీ పాలకవర్గం దూరదృష్టితో చేస్తున్న సని యిది. యిందుకోసం అవి ఉపయోగపడుతున్నాయి కమిటీలు, రిపోర్టులు—ఇట్లా కొన్ని కాలాలపాటుతమ అధికారాన్ని గట్టిగా ధృఢతరం చేసుకోవడానికి మూత్రమే యీ పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థను రూపొందించి ఇది మహాపవిత్రమైనది, ప్రజలకు క్షేమకరమైనది అని చిత్రించుతున్నారు. ఈనాడు పంచాయితీ సమీతులవలన ప్రజలకు ఉపయోగం వున్నదా? పంచాయితీ వ్యవస్థలో యీ డబ్బులూ తమ ఆశ్రతులకు, తమకు ఓట్లు యిచ్చేవారికి. తమ ఏజెంటు కొద్దిమంది భాగస్వామిలై ఉపయోగించుకుంటున్నారు కాని ప్రజలకు ఉపయోగం తెడని అందరికీ తెలుసు. సమీతులవల్లా ఏమైనా అభివృద్ధి జరుగుతోందా? ప్రాథమిక విద్య సమీతుల చేతిలో పెట్టారు మొట్టమొదట పునాదిలో వారి చేతిలో పెట్టితే సరైన సాంకేయ వస్తుందా? టీచర్లు సరికొత్త ప్రశ్నకెట్ల చేతిలో వుంటారు, బదిలీలవుతాయనే భయంతో, సమీతులకు జీపులు వున్నాయి. సమీతి ప్రశ్నకెట్లు వాటిని తమ సొంత పనులకోసం ఉపయోగించుకుంటున్నారు. పెట్రోలు, రిపేర్లు, మెయినేనెస్సు అంతా పంచాయితీ సమీతులనుంచి ఖర్చు పెట్టుతున్నారు. ఎప్పుడైనా వారు ప్రాథమిక పాఠశాలలకుపోయి టీచర్లు సక్రిమంగా తమ విధులను సరవేరుస్తున్నారా లేదా అని చూచి చేస్తున్నారా? అదేమీ లేదు. కర్నూలు జిల్లా వత్తికొండ తాలూకాలో కొన్ని వేల రూపాయల ఖర్చుతో గ్యారంటీగా నీలిచ్చే స్కూలు ఛానెల్స్ వుంటే. వాటిని ఎందుకు త్రవ్వడంలేదు? పెర్మిట్ యిచ్చిందొస్తాయో, ఏ డబ్బు. డి. కాంక్రెటు కావాలని ఏవో సాకులు చెబుతూ కాలం గడుపుతున్నారుకాని ఇంతవరకూ అతీ గతీ లేదు. తిరువు నివారణకొరకు కొన్ని కొట్ల డబ్బు కావాలని పంచాయితీరాజ్ ఇంజనీరింగ్ స్టాఫ్ కావాలన్నారు. ఎస్సీమేట్లు తయారు చేసారు. వచ్చిన డబ్బులో సగం వారు సగం పంచాయితీరాజ్ ప్రశ్నకెట్లు పంపుతున్నారు. కూలీల జీవనోపాధి కల్పించే ఉద్దేశంతో 18 కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నాము అన్నారు. ఆ డబ్బులో 9-10 కోట్లు ఇంజనీరింగ్ స్టాఫ్ సగం పంచాయితీ సరఫరాలు కాజేసారు, కంట్రాక్టర్లు మధ్య పర్చులుగా ఉన్నవారు కాజేసారు. కూలీల జీవనోపాధికై రిరీఫ్ షర్క్సుకు ఖర్చు చేస్తామని పైకి అంటున్నారు పంచాయితీరాజ్ కు అప్పగించారంటే తమ గ్రూపు మనుష్యులకు తక్కువ అధికారంలో ఉంచేవారికి ఆశ్రతులకు ఉపయోగించడానికి వీలైనది, వారు ఈనాడు ధనవంతులై నారుతప్ప సామాన్య కూలీలకు ఉపయోగపడలేదు. పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ ఉపయోగపడుతుంది? గ్రామీణ భూస్వాములకు పెత్తనదారులకు పునయోగ పడుతుంది. వారి పెత్తనం చిరస్థాయిగా వుండడానికి ఉపయోగ పడుతుంది. సి. డి. స్క్రీము క్రింద అప్పులున్నాయి. సర్వీసీలు అని చెప్పారు. ఇంతవరకు వాటికి సంబంధించిన వివరాలు చెప్పలేదు. మొత్తం గ్రామాలలో వసూలు చేస్తున్నారంటే ప్రభుత్వం అంటే ఎంత నిర్లక్ష్యమో తెలుస్తుంది.

Voting of Demands for Grants.

వారిని మందలించడానికై నా పీఠస్పదా అంటే లేదు. పంచాయతీరాట్ సంస్థలు వారి స్వంత ప్రభుత్వాలమాదిరి నడుస్తున్నాయి. స్వేచ్ఛగా పరిపాలన చేస్తున్నారు. పంచాయతీ సమితులు చాలా అనర్హతగా ఉన్నాయి. ప్రాథమిక విద్యను మరిచిపోతున్నారేనా అప్పగిస్తే మేలని పునర్పూర్తిగా అనుకుంటున్నాను. పంచాయతీ సమితులక్రింద ఉపాధ్యాయులు పడే బాధలు అంత ఇంత కాదు. జీతాలు ఇవ్వరు. ఎరియర్లు ఇవ్వరు. ఇన్ స్ట్రూరెన్సు చేస్తే ఆ డబ్బు కూడా మినహాయించరు వారు సంఘాలుగా ఏర్పడితే సంఘాలలో కీలకపాత్ర వహించేవారికి ఆమెవరు ఏదో పాపవేయడం జరుగుతుంటుంది. అనవసరమైన ట్రాన్స్ ఫర్స్ చేయడాడారు జీ. ఎం. వచ్చినట్లు మూడు క్లాసుల ఉంది. దానిని ఏ సమితి ప్రశ్నించినా లెక్కపెడరున్నావా? బి. డి. ఎం. సమితి ప్రశ్నించు చెప్పినట్లు వినవలసిందే. స్వంత బుడ్డితో చిన్న న్యాయచుని లోచినట్లు పోవడానికి లేదు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వ్యవసాయ అభివృద్ధి తీసుకువస్తున్నాం అంటున్నారు కంటోన్మెంట్ల వరకు శాస్త్రీయమైన పద్ధతి అంటారు ఇవన్నీ చెప్పడమేకాని వి. ఎం. డబ్బు. కాని అగ్రికల్చరు డిమాన్డ్స్ ఫోర్ ట్రైబరు దాని సామాన్యతల వద్దకు వెళ్ళి చెబుతున్నది లేదు. వారికి ఉపయోగపడుతున్నది లేదు ఎక్కడైనా కొద్దిమంది ఉండవచ్చును. అసీస్మెంటు పబ్లిక్ రిలేషన్స్ అఫీసరు అనే అయన ఏమీ ప్రచారం చేస్తాడో తెలుసుదు. హాయిగా కాలం గడుపుతున్నాడు. విలేజ్ రెవెన్యూ పర్సన్లు ఉన్నారు. ఏమీ రెవెన్యూ చేస్తున్నారో కాని పైన పరిలేదు. గ్రామ సేవలు పని ఏమీ లేకుండా హాయిగా లాల సత్వంగా ఉంటూ గ్రామాలలో తగాదాలు పెంచుతూ వాటిని ఉపయోగించుకుని అనుభవించే పంచాయతీ సమితులు తప్ప మరేమీ కాదు. ఇంతగా దుర్వినియోగం జరుగుతుందే ఈ పంచాయతీరాట్ డిపార్టుమెంటును వ్యయకర్తనం పేరుతో ఎంత త్వరగా రద్దుచేస్తే అంత మంచిది. అది ఎట్లాగు మీరు చేయరు కాబట్టి రసీనం ప్రాథమిక విద్యనైనా సమితులనుంచి తీసివేసి డిపార్టుమెంటుకు అప్పగిస్తే మంచిది అట్లా కాని పక్షంలో కనీసం పరిషత్తులకైనా అప్పగిస్తే మంచిది. ఆ విధంగా చేస్తే అక్కడ టీచర్లు మంత్రిగారి పేటాన్ని పెట్టుకుని పూజిస్తారు. వారు పడే బాధలు తగుతాయి. విద్యకూడా అభివృద్ధి అవుతుంది. పిల్లలకు మంచి పునాది ఏర్పడుతుంది. డిపార్టుమెంటుకు అప్పగించండి. లేదా జిల్లా పరిషత్తులకైనా అప్పగించండి? కొంత మేలు ఉంటుంది. ఈ విషయాలు అలోచించాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎన్. పి. నాగిరెడ్డి (మెడుకూర్):— అధ్యక్ష, నేను పంచాయతీ రాట్ డిమాండును బలపరుస్తున్నాను. పంచాయతీరాట్ వ్యవస్థకు రూ 6,41,61,000 లు కేటాయించారు. ఇది చాలా స్వల్పం అనుకుంటాను. నేను మూడుసార్లు పంచాయతీ బోర్డు ప్రశ్నించాను పంచాయతీ సమితి ప్రశ్నించాను పనిచేసాను. పంచాయతీరాట్ విషయాలు ప్రజలకు చాలా అవసరమైనవి. చాలా మంచి పనులు వాటి క్రింద జరుగుతున్నాయి. వికేంద్రీకరణ వద్దటి చాలా బాగా పనిచేస్తున్నది. ఇది వరలో శహసీల్దారు తాలూకాకు ఒక రాజుగా ఉండేవాడు

(Mr. Speaker in the Chair.)

ఇప్పుడు సమితిలో బి. డి. ఎం. అగ్రికల్చరు డిమాన్డ్స్ ఫోర్ ట్రైబరు ఎక్స్ పెన్స్ ను ఆఫీసరుగాను వచ్చారు. ఇదివరలో అగ్రికల్చరు డిమాన్డ్స్ ఫోర్ ట్రైబరు ఒకరాజుగా ఉండేవాడు. ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు వారు స్వేచ్ఛగా ఇష్టానుసారం పనిచేసుకునే వారు. హరిజన్ వెర్సేరు క్రింద ఏజెంటు ఇదివరలో పంపకాలు చేసుకునేవారు. పంచాయతీరాట్

Voting of Demands for Grant.

పరిపాలన వచ్చి వికేంద్రీకరణ వద్ద అదులు జరిగిన తరువాత అంతమంది ఇ. వోలు పంచాయతీ సమితి సభ్యులు ఏలిన మీటింగును పెట్టుకుని ప్రతి దిబ్బ అందుబాటులో తెలిపేటట్లు చెప్పి స్టాండింగ్ ఏజెంట్లను ఏర్పాటుచేసి వాటిలో నిర్ణయాలు తీసుకుని అమలు చేయవలసిన ఏదైనా వచ్చింది ప్రతి విషయం ప్రజలకు తెలుపుతూ పని చేసుకుంటూ వస్తున్నారు. ఇందులో అక్రమం చేయడానికి వీలులేదు. ఇందులో ఏదైనా తేడా వస్తే ఆ పంచాయతీ ప్రతినిధులు చూడు నెలకే పోతాడు. సమితులలో హరిజన సమస్యకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడంలేదని చెప్పారు కోఆర్డినేటు క్రింద ప్రతి సమితిలోను ఇచ్చారు హరిజనాలకు. ఎలా పరిష్కారంలో కూడా కోఆర్డినేటు క్రింద హరిజనులుంటూ ఉన్నారు. ప్రతి గ్రామంలోను కావలసిన చిన్న రోడు, బావి, స్కూలు ఇటువంటి చిన్న సమితులను సమితులు ఎక్కువగా చేస్తూవచ్చాయి. ఈ సమితులకు ఆధారం లేదు. కొంత లోపం ఉండవచ్చును. దీనిని బుర్రుచగానికి క్రిందినుంచి పై వరకు ఆశ్రయం లేదు. రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటును తీసుకోవడం దానిని క్రింద నుంచి పై వరకు రెడ్డి, కరణం, బోర్డు మొదల ఈ విధంగా ఉంటుంది. అట్లాగే పోలీసు డిపార్టుమెంటులో కూడా క్రిందినుంచి పై వరకు ఉంది. పంచాయతీ రాజ్ ను అ విధంగా ఆదరించే వాడవుతున్నామని సమితి ప్రతినిధులుగా ఉన్నప్పుడు మా కన్స్టర్న్ శాసనసభ్యుడు మాపై దాదాపు ఒకే వాడు ఒక్కటే పనులు కావాలని ప్రజలు మా చుట్టూ ఉంటే దాదాపు ఒకేది కొంతమంది శాసనసభ్యులు కూడా చెబు తుంటారు ప్రజాస్వామ్యంలో ఇది బలంగా మన రాష్ట్రం ఉంది అంటే పంచాయతీ రాజ్ విల్లనే వచ్చిందని నా సమ్మతం. ఈనాడు పంచాయతీలను చాలా తక్కువ చూపుతో చూస్తున్నాము. రామ రాజ్యం, శ్రీయోరాజ్యం కావాలని మహాత్మాగాంధీ చెప్పారు. ఈనాడు కావలసింది పంచాయతీలకు అధికారాలు ఇచ్చి వాటిని ఏకోన్ముఖంగా నడిపితే ప్రజలలో ఎలాంటి లోటు ఉండదు. హరిజనులకు ఎన్ని పార్టీలు, అగ్గిషియల్సు, నాన్ అగ్గిషియల్సు ఎంతో మేలు చేయవచ్చును. ఎదో అసంతృప్తితో పంచాయతీలను విమర్శ చేయడం జరుగుతోంది. ఒక్క టీకరును ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తే బ్రహ్మాండంగా రిపోర్ట్ పొందుతే కాబట్టి విశాలంగా మారవచ్చుతో చూసి గ్రామ అభ్యుదయం ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో కావాలంటే పంచాయతీ రాజ్ చాలా అవసరమని మనవి చేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఒక విషయం. బిజినెస్ అడ్వైజరీ కమిటీ నిరయం అనుసరించి ఈ డిమాండుపైన చర్చ యిప్పుడే కంప్లీటు చేయవలసినట్లుగా ఉంది. దీన్ని పను గాని వోటింగుగాని అంతా కూడా పూర్తి చేయవలసి ఉన్నది. Otherwise we will be lagging again again one day behind.

Sri Ch. Rajeswara Rao :— We are leaving for Pochampad by 3 o' clock.

Mr. Speaker :—The suggestion is to sit for another half-an-hour

Sri B. Narasimha Reddy : No, Sir, we will have to be ready ఇప్పుడు మేము వెళ్లి టోజనం చేసి రయాడుగా ఉండాలి.

Mr. Speaker : The House is adjourned to 9 a.m. on Monday morning.

సోమవారం ఉదయం 9 గంటలకు తిరిగి సమావేశం అవుదాము.

The House then adjourned till Nine of the Clock on Monday, the 22nd September, 1969.

APPENDIX

Mr Speaker, Sir,

I rise to present the Budget Demand No. XXV under the Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works for the year 1969-70. The total demand under this head is Rs. 6,41,61,000

The details of the provisions under this demand are noted below :-

37. Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works	Budget Estimate 1969-70 Rs.
A. Community Development Projects (Plan)	
m. Grants-in-aid—Contributions etc. Grants-in-aid to Zilla Parishads and Panchayat Samithis ..	1,41,08,000
(i) Community Development (Nor- mal). Special Telangana Deve- lopment Schemes ..	16,20,000
(ii) Incentives to Panchayati Raj Institutions ..	12,15,000
B. National Extension Service (Non-Plan)	
P. Recurring Expenditure on Person- nel retained on national Extension Service pattern ..	3,77,03,000
C. Local Development Works (Plan) (Well Construction Programme)	
(i) Grants-in-aid to Zilla Parishads	78,00,000
D. General-Training Schemes other Schemes :	
(i) Orientation and Study Centre, Rajendranagar (Non-Plan) ..	1,50,000
(ii) Grants-in-aid to Panchayat Samithis (Non-Plan)	60,000
Applied Nutrition Programme (Plan) ..	20,05,000
Total ..	6,41,61,000

While some of the programmes that are being implemented by the Panchayat Samithis and the Zilla Parishads are included in the present Demand, there are also other programmes, provisions for which have been included in other demands. However, in order to give a comprehensive picture of the more important activities being undertaken by the Panchayati Raj Institutions, I shall deal not only with the programmes included in this Demand, but with some of the more important programmes that have been included under other Demands.

The funds provided under Community Development Programme for developmental activities, will be released to the Panchayat Samithis as before on a per capita basis in inverse proportion to the level of development of each Samithi so that the Samithis which are less developed could get more funds as compared to the Samithis which are better off. The Panchayat Samithis are expected to utilise these grants on various developmental activities under the Community Development Programme such as Agriculture, Animal Husbandry, Health and Rural Sanitation, Education, Social Education, Communication etc., according to the felt needs of the area.

Re-Organisation at State Level :

As the Hon'ble Members are aware the Administrative Reforms Committee had felt that the field problems could be better appreciated by an executive functionary than by the Secretariat and had recommended that the Panchayat Raj Department in the Secretariat should divest itself of all executive functions and confine its attention to purely Secretariat work and that there should be a Head of Department to look after the executive functions connected with the Department. Accordingly Government created a separate Head of Department under the Commissioner of Panchayat Raj by appointing one of the members of the Board of Revenue as Commissioner of Panchayat Raj and the Panchayat Raj Secretariat by creating the Planning and Panchayat Raj Department. Various financial, administrative and statutory powers have been delegated to the Commissioner of Panchayat Raj so as to enable him to function effectively.

As the Hon'ble Members are aware the audit and accounts system of the Panchayat Raj Institutions plays an important role in their functioning since the release of funds etc., is dependent upon proper maintenance and timely audit of accounts. With a view to ensuring this, Government have been taking various steps in the past few years. Accounts Officers have been appointed for each Zilla Parishad and extra staff was also sanctioned to clear the arrears in the audit of the accounts of the Panchayat Raj Institutions. A system of concurrent audit was also introduced in the year 1967-68. However, Government felt that it was necessary to review the entire audit and accounts system for the Panchayat Raj Institutions with a view to making it more efficient. They have therefore decided to appoint in the Office of the Commissioner of Panchayat Raj, a Chief Accounts Officer of the rank of a Deputy Accountant-General to go into these various matters and suggest ways and means of improving the existing system.

GROUP EXECUTIVE OFFICERS :

Hon'ble Members will remember that I had mentioned while moving the Demand last year that Government were considering the question of appointing Village Level Workers as Group Executive Officers.

The Gram Panchayats which are not notified have no Executive Officers at present and Sarpanches are expected to perform the duties of the executive authority. In experience it has been found that this places an undue burden on the Sarpanches. In order therefore to relieve the Sarpanches from the burden of routine administration, such as maintenance of accounts and collection of taxes and to

ensure sound and efficient administration at the village level, Government had been contemplating the appointment of Group Executive Officers to the smaller Gram Panchayats which have no Executive Officers at present by grouping two or more Gram Panchayats together. The financial position of these smaller Gram Panchayats is however not sound enough to meet the entire salary of the Group Executive Officer and therefore it was felt that the appointment of Group Executive Officer should not cast an undue financial burden on them. Government therefore reviewed the position with regard to the total number of Village Level Workers available and their existing work load and decided that by suitable adjustment the existing Village Level Workers in the Panchayat Samithis could be made to work as Group Executive Officers while continuing to perform their developmental functions. Orders have been issued accordingly and the District Collectors have been requested to take steps to form suitable groups and appoint Village Level Workers as Executive Officers for these groups. Government are also considering giving suitable training for this propose to these Village Level Workers.

APPLIED NUTRITION PROGRAMME :

The Applied Nutrition Programme is being implemented in 45 blocks. The Food and Agriculture Organisation and World Health Organisation provide expertise in the fields of Horticulture, Poultry and Fisheries while the UNICEF assists, by way of supplying equipment, the training Institutions and Panchayat Samithis participating in the Programme as well as two Seed Production Centres, two Regional Poultry Farms and the Fisheries Programme - Inland and Marine.

So far 4 Block Poultry units, 243 School gardens and 4,107 kitchen gardens have been established. Under Marine Fisheries Development the UNICEF supplied 5 engines of sixty horse power and 8 boats were constructed with those engines. 5 of these are in operation at Kakinada and 3 at Visakhapatnam. 289 Mahila Mandals have been established in the 45 Applied Nutrition Programme Blocks and under their supervision a feeding programme for school children below 5 years of age and pregnant women is being organised.

The applied Nutrition Programme would be extended to 7 more Blocks during 1969-70.

TRAINING PROGRAMMES:

Orientation and Study Centre, Rajendranagar:—

The Orientation and Study Centre, Rajendranagar has been transferred by the Government of India to the control of the State Government with effect from 1st April, 1967. A sum of Rs. 1.50 lakhs per annum equal to the amount of non-plan *ad hoc* assistance being provided by the Government of India, has been provided in the Budget for this training centre during the year 1969-70. This Centre has been transferred to the State Government for establishment of a composite training centre providing various training facilities to both officials and non-officials such as Presidents of Panchayat Samithis, District Officers, Block Development Officers and Extension Officers. It is proposed to give specialised training to the Accounts staff, Social Education Organisers (Assistant Public Relations Officers) and inspecting staff of Panchayats in this Centre. During the year 1968-69, 29 district heads, 8 Divisional Heads, 26 Block Development Officers, 98 Exten-

sion Officers, 27 Officers of Applied Nutrition Programme and All India Radio and 4 non-officials received training in this Centre

Gram Sevaks and Training Centres ---

As a result of the requirement of trained Village Level Workers and Gram Sevaks going down consequent on all the Blocks being fully staffed, the need for continuing the Training Centres has been reviewed. Of the seven Gram Sevaks Training Centres, the Centres at Nandyal and Gopannapalem were closed down with effect from 1-4-1969. The two Gram Sevaks Training Centres (Home Science Wings) attached to the Gram Sevaks Training Centres at Bapatla and Kalahasti were also closed down. The Gram Sevaks Training Centres at Rajendranagar, Bapatla, Samalkot and Kalahasti have been upgraded to impart higher training to select Village Level Workers.

A sum of Rs. 4.17 lakhs for pre-service training, Rs. 3.10 lakhs for Refresher Training and Rs. 2.40 lakhs for Higher Training have been provided during the year 1969-70

PRIMARY HEALTH CENTRES.

There are no proposals to open any new Primary Health Centres during 1969-70, since due to paucity of funds even the provision made for the existing Primary Health Centres has been proving inadequate in the past. Government are aware of the difficulties that are being encountered by the Panchayat Samithis in running the Primary Health Centres and have constituted a Committee consisting of representatives of the Finance, Medical and Panchayati Raj Departments to go into the question of how best the necessary provision could be made so as to ensure that the existing Primary Health Centres function properly without throwing an undue burden on the general funds of the Panchayat Samithis.

MINOR IRRIGATION:

There are 53,817 Minor Irrigation Sources under the maintenance of Panchayati Raj Institutions with a total ayacut of 5,53,904 acres. The Panchayat Samithi is taken as a unit for implementing this programme. All Minor Irrigation Sources in a Block are divided into 5 cycles and every year one cycle is taken up for repairs. As per this cycle system each Minor Irrigation Source will come up for repairs once in 5 years and roughly 10,700 Minor Irrigation Sources with an ayacut of 3.11 lakhs acres of land would be taken up for maintenance each year. According to this the provision required is estimated at Rs. 54.40 lakhs. Last year a sum of Rs. 40.80 lakhs alone could be provided due to paucity of funds. This year however, a provision of Rs. 54.39 lakhs has been made in the Budget.

Besides this a sum of Rs. 25.00 lakhs has been provided in the Budget for 1969-70 for restoration of breached and abandoned Minor Irrigation Sources.

COMMUNICATIONS :

Under communications the following provisions are available to Zilla Parishad and Panchayat Samithis for the year 1969-70.

(Rs. in lakhs)

Non-Plan Schemes :

(1) Maintenance grant	..	151.00
(2) Improvement of roads leading to Sugar Cane areas	..	47.287

Plan Schemes :

Spill-over road works. 10.00

Besides the above, for the Zilla Parishads and Panchayat Samitis in the Telangana area, a sum of Rs. 13.46 lakhs has been provided from the funds available for special Development Schemes in Telangana.

RURAL WATER SUPPLY AND PIPED WATER SUPPLY SCHEMES :*(i) Rural Water Supply Schemes :—*

As Hon'ble Members are aware, by the end of Third Five Year Plan, 12,000 Villages and hamlets were provided with drinking water facilities at a cost of Rs. 485.89 lakhs. During 1966-67 and 1967-68 an amount of Rs. 192.93 lakhs was made available for these schemes and 3,950 villages and hamlets were provided with drinking water wells. During the year 1968-69 an amount of Rs. 52.408 lakhs was released for the schemes and drinking water facilities were provided in 2,000 villages and hamlets.

In view of the importance of the programme the provision for it has been increased in 1969-70 to Rs. 90.065 lakhs. With this amount, it is estimated that well works can be provided for 3,500 villages and hamlets.

(ii) Piped Water Supply Schemes :—

During the Third Five Year Plan the Government approved proposals for the investigation and preparation of detailed estimates for 969 schemes at an approximate cost of Rs. 10.0 crores. However, due to limitation of funds, 284 schemes alone were taken up prior to 1968-69. During 1968-69, 1 new work was taken up, thus bringing the total number under execution to 238. Out of these, 95 schemes were completed by the end of 1967-68 and 65 during 1968-69 leaving a balance of 78 spill over works, out of which it is proposed to complete 50 during 1969-70. Besides this, it is also proposed to take up 14 new schemes during 1969-70. There is a budget provision of Rs. 50.00 lakhs during the current year as against a provision of Rs. 35.00 lakhs in 1968-69.

(iii) Water Supply Schemes in the former Town Committee areas of Telangana :—

The Government approved 58 schemes at an estimated cost of Rs. 545.00 lakhs for investigation and execution of Piped Water Supply Schemes in the former Town Committees of Telangana area. Of these, 28 schemes were taken up for execution during the Third Plan Period and 4 schemes were completed by 1967-68. During 1968-69, 9 more schemes were commissioned. 5 more Schemes have been commissioned during 1969-70 bringing the total number of schemes commissioned so far to 18 out of the 28 Schemes. During 1969-70 a provision of Rs. 51.34 lakhs has been made and it is expected that another 4 water supply schemes can be commissioned during the current year. Besides this 13 new water supply schemes have been permitted to be taken up for execution besides investigation of 17 new schemes during the current year.

SPECIAL WORKS PROGRAMMES FOR UTILISATION OF RURAL MAN-POWER :

The Rural Man Power Programme which was hitherto a Centrally Sponsored Scheme is treated as a State Plan Scheme from

1969-70. Since the year 1967 no fresh works have been taken up and only the spill over works are being completed with the funds released by the Government. However, even for completion of the spill over works an amount of Rs. 162.45 lakhs will be required. Now that the scheme is to be included in the State Plan it would be difficult to find resources of this order. It was therefore represented to the Government of India that they may give additional assistance at least to meet the commitments already entered into. The Government of India have been kind enough to give assistance for clearing pending bills in respect of works already completed but not for the full commitments. It is proposed to represent the matter again to Government of India. Meanwhile it will be necessary to examine how best the spill over works can be atleast brought to a safe stage.

INCENTIVE GRANTS FOR MOBILISATION OF ADDITIONAL RESOURCES.

The finances of the Panchayati Raj Institutions have suffered some curtailment in the past few years, as a result of an unfortunate coincidence of several adverse circumstances. Firstly with the Community Development Blocks passing from one stage to another the grants available to the Samithis on a schematic basis got reduced. During the same period the grants available to the various Panchayati Raj Institutions for the implementation of different Plan Schemes also got reduced because of the reduction in the Plan outlays due to the stringent financial position of the State itself. In some cases the own resources of these bodies also went down due to adverse seasonal conditions. All these circumstances put together have resulted in the resources position of these bodies being very stringent and consequently in their developmental activities having suffered. Government are, however, anxious to see that the resources of these bodies are augmented so that the tempo of their developmental activities might once again be raised. It is necessary to augment the resources of these bodies not merely by an increase in the various grants available to them for raising their own resources, since ultimately the strength and effectiveness of a democratic institution will lie only in the extent to which it can be financially viable. Government are therefore actively considering as to what measures would be necessary to augment the resources of these bodies.

This matter was also considered at the All India Conference of Chief Ministers and State Ministers of Community Development and Panchayati Raj that was held in Madras in June, 1968 and one of the decisions taken there was that incentives should be provided for Panchayati Raj Institution for raising more resources of their own. In our State we already have a scheme for matching grants for Gram Panchayats which achieve good collection of taxes and a provision of Rs. 20.00 lakhs has been made in the current year for this. It is however felt that it will be necessary to offer an incentive not merely for the collection of existing taxes but for any effort made for mobilising additional taxes. A provision of Rs. 15 lakhs has therefore been made in the current year's budget for a new scheme for providing incentives to Panchayati Raj Institutions for mobilising additional tax resources. The Scheme will be implemented as soon as the details are worked out.

సభాపతి మహాశయ : .

1969-70 సంవత్సరానికి సంబంధించి సమాజాభివృద్ధి పథకాలు, జాతీయ విస్తరణ సేవ, స్థానికాభివృద్ధి కార్యక్రమాల క్రింద నెం. XXV బడ్జెటు డిమాండును ప్రతిపాదిస్తున్నాను. ఈ పద్దు క్రింద చూపిన మొత్తం డిమాండు రూ. 6,14,61,000.

ఈ డిమాండు క్రింద జరిగిన కేటాయింపుల వివరాలు ఈ దిగువ చూపబడినాయి :

37. సమాజాభివృద్ధి పథకాలు, జాతీయ విస్తరణ సేవ, స్థానికాభివృద్ధి కార్యక్రమాలు	1969-70 బడ్జెటు అంచనా రూ.
ఎ. సమాజాభివృద్ధి పథకాలు (ప్రణాళిక)	
ఎం. సహాయక గ్రాంట్లు-విరాళాలు మొదలైనవి. జిల్లా పరిషత్తులు, పంచాయతీ సమితులకు సహాయక గ్రాంట్లు	 1,41,08,000
(i) సమాజాభివృద్ధి (సాధారణ) ప్రత్యేకంగా తెలంగాణా అభివృద్ధి పథకాలు ..	16,20,000
(ii) పంచాయతీరాజ్ సంస్థలకు ప్రోత్సాహకాలు....	12,15,000
బి. జాతీయ విస్తరణ సేవ (ప్రణాళికేతరం)	
పి. జాతీయ విస్తరణ సేవ పద్ధతిపై వుంచిన సిబ్బంది కయ్యే ఆపృత్త వ్యయం.	.. 3,77,08,000
సి. స్థానికాభివృద్ధి కార్యక్రమాలు (ప్రణాళిక)	
(టావుల నిర్మాణ కార్యక్రమము)	
(i) జిల్లా పరిషత్తులకు సహాయక గ్రాంట్లు	73,00,000
డి. సాధారణ-శిక్షణ పథకాలు, ఇతర పథకాలు	
(i) నూతన విధాన బోధన, అధ్యయన కేంద్రం, రాజేంద్రనగరు. (ప్రణాళికేతరం) ..	1,50,000
(ii) పంచాయతీ సమితులకు సహాయక గ్రాంట్లు (ప్రణాళికేతరం) ...	60,000
ఉపయుక్త బలవర్ధకాహార కార్యక్రమం (ప్రణాళిక)	 20,05,000
మొత్తం	6,41,61,000

పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు ఆరులు జరుపుతున్న కొన్ని కార్యక్రమాలు ప్రస్తుత డిమాండులో చేర్చబడగా ఇతర డిమాండ్లలో లేదాయంపులు చేర్చబడిన ఇతర కార్యక్రమాలు కూడా ఉన్నాయి. పంచాయతీరాట్ సంస్థలు నిర్వహిస్తున్న ముఖ్యమైన కార్యకలాపాలను గురించి సమగ్రంగా తెలియజేయడానికి గాను ఈ డిమాండులో చేర్చిన కార్యక్రమాలను గురించి మాత్రమే కాకుండా ఇతర డిమాండ్ల క్రింద చేర్చిన కొన్ని ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలను గురించి తెలియజేస్తాను.

అభివృద్ధి కార్యక్రమాల నిమిత్తం, సమాజాభివృద్ధి కార్యక్రమం క్రింద లేదాయించిన నిధులను ఇటీవలకు ముందుగానే ఆయా సరి అభివృద్ధి స్థాయి విలోమ నిష్పత్తిలో తలసరి ప్రాతిపదికపై విడుదల చేయడం జరుగుతుంది. ఈ పద్ధతివల్ల రక్కున అభివృద్ధి చెందిన సమతుల్య ఎక్కువ అభివృద్ధి చెందిన సమతుల్య కంటే అధికంగా నిధులు సమకూరుతాయి. పంచాయతీ సమితులు తమ తమ ప్రాంతాల అవసరాలకు అనుగుణంగా ఈ గ్రాంట్లను సమాజాభివృద్ధి కార్యక్రమాల క్రింద వ్యవసాయం, పశు సంపదన అశోగ్యం, గ్రామీణ పారిశుధ్యం, విద్య, సాంఘిక విద్య, రాజకీయ సౌకర్యాలు మొదలైన వివిధ అభివృద్ధి కార్యకలాపాలకు వినియోగపరుస్తాయి.

రాష్ట్ర స్థాయిలో పునర్విస్త్రీకరణ

సచివాలయం కంటే కార్యనిర్వాహక అధికారివద్ద డేట్ర సమస్యలను బాగా అవగాహన చేసుకోగలుగుతుందని విశ్వాసం ఉన్నందున పంచాయతీరాట్ సంస్థల ఆధిప్త్యంలోని సచివాలయంలోని పంచాయతీరాట్ శాఖ, దాని కార్యనిర్వాహక విధులన్నింటిని వదులుకొని కేవలం సచివాలయానికి సంబంధించిన పనిని మాత్రమే చేయాలని, ఈ శాఖకు సంబంధించిన కార్యనిర్వాహక విధులను నిర్వహించేందుకు శాఖాధిపతి ఒకరు ఉండాలని ఆ సంఘం సిఫారసు చేసిన సంగతి గౌరవ సభ్యులకు తెలిసిందే. తదనుసారంగా ప్రభుత్వం పంచాయతీరాట్ చిట్టాసరూ అధిపత్యం క్రింద ఒక ప్రత్యేక కార్యాలయాన్ని ఏర్పాటు చేసింది, తెలంగాణలో సభ్యులతో ఒకరిని పంచాయతీరాట్ చిట్టాసరూగా నియమించింది. ప్రజాశక్తి, పంచాయతీరాట్ శాఖను ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా సచివాలయంలోని పంచాయతీరాట్ శాఖను సచివాలయంలోని ప్రజాశక్తి శాఖతో కలిపేయడం జరిగింది. పంచాయతీరాట్ చిట్టాసరూ సమర్థ వంతంగా పని చేయడానికి వీలుగా ఆయనకు వివిధ ఆర్థిక, సరిహద్దు, చట్టబద్ధ మైన అధికారాలు అప్పగించబడ్డాయి.

తెక్కలను సక్రమంగా నిర్వహించడం, వాటిని సకాలంలో ఆడిటుచేయడంపై నిధులు మొదలై నవాటి విడుదల ఆధారపడి ఉన్నందున పంచాయతీరాట్ సంస్థల తెక్కలు, ఆడిటు విషయాలు ఎంతో ముఖ్యమైనవని గౌరవ సభ్యులకు తెలిసిందే. తెక్కలు ఆడిటులను సక్రమంగా నిర్వహించడానికి గాను ప్రభుత్వం గత కొద్ది సంవత్సరాలుగా వివిధ చర్యలను తీసుకొంటున్నది. ప్రతి జిల్లా పరిషత్తులోను అక్కోంట్ల అధికారిని నియమించడం జరిగింది. పంచాయతీరాట్ సంస్థల అక్కోంట్ల విషయంలో మిగిలిపోయిన ఆడిటు పని పూరి చేసేందుకుగాను అదనపు సిబ్బందిని మంజూరుచేయడంకూడా జరిగింది. 1967-68 లో, ఏకకాలిక

మైన ఆడిటు జరిగే వద్దటి ప్రవేశపెట్టబడింది. అయితే పంచాయతీరాజ్ సంస్థల ఆడిటు, లెక్కల పద్ధతిని ఇంకా సమర్థవంతం చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఆ పద్ధతిని పూర్తిగా సమీక్షించటం అవసరమని ప్రభుత్వం భావించింది. అందువల్ల వివిధ విషయాలను పరిశీలించి ప్రస్తుతమున్న పద్ధతిని మెరుగుపరచేందుకు తగు మార్గాలను సూచించే నిమిత్తం డెప్యూటీ ఆక్కౌంటెంటు జనరలు హోదాలో ఒక చీఫ్ ఆక్కౌంటు అధికారిని పంచాయతీరాజ్ కమిషనరు కార్యాలయంలో నియమించడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

ఉమ్మడి కార్యనిర్వాహక అధికారులు

గ్రామ సేవకులను ఉమ్మడి కార్యనిర్వాహక అధికారులుగా నియమించే సమస్యను ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నదని, గత సంవత్సరం డిమాండును ప్రతిపాదిస్తూ నేను తెలియ జేసిన సంగతి గౌరవ సభ్యులకు విదితమే.

ప్రకటితం కాని గ్రామ పంచాయతీలకు ప్రస్తుతం కార్యనిర్వాహక అధికారులు లేరు. కార్యనిర్వాహక అధికారి విధులను సర్పంచులు నిర్వహించవలసి వున్నది. దీనివల్ల సర్పంచులకు ఎక్కువ శ్రమ కలుగుతున్నట్లు అనుభవంమీద తెలియవచ్చింది. అక్కౌంటు నిర్వహణ, పన్నుల వసూలువంటి ముఖ్య పరిపాలనా బాధ్యతలనుండి సర్పంచులను విముక్తులను చేసి గ్రామస్థాయిలో సక్రమమూ, సమర్థవంతమూ అయిన పరిపాలనను కొనసాగించేందుకు వీలుగా కార్యనిర్వాహక అధికారులులేని చిన్న గ్రామ పంచాయతీలకు, రెండు లేక అంతకు ఎక్కువ గ్రామపంచాయతీలను సముదాయంగా చేర్చి ఉమ్మడి కార్యనిర్వాహక అధికారులను నియమించడానికి ప్రభుత్వం తలపోస్తున్నది. అయితే ఈ చిన్న గ్రామపంచాయతీల ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుగా లేనందువల్ల ఉమ్మడి కార్యనిర్వాహక అధికారి పూర్తి పేతనాన్ని భరించే స్థితిలో లేవు. అందువల్ల, ఉమ్మడి కార్యనిర్వాహక అధికారిని నియమించడంవల్ల వాటిపై ఎక్కువ భారం పడ కూడదని భావించబడింది. ఇప్పుడున్న గ్రామ సేవకుల సంఖ్య, వారి పనిభారం గురించి ప్రభుత్వం సమీక్షించి, ప్రస్తుతమున్న గ్రామ సేవకులు, తాము నిర్వహించ వలసివున్న అభివృద్ధి కార్యకలాపాలకుతోడు తగు సర్దుబాట్లతో ఉమ్మడి కార్యనిర్వాహక అధికారులుగా వారినే నియమించవచ్చునని విరచించింది. తదనుసారంగా ఉత్తరువులు జారీచేయబడ్డాయి. తగిన సముదాయాలను ఏర్పాటు చేసి, ఆయా సముదాయాలకు గ్రామ సేవకులను, కార్యనిర్వాహక అధికారులుగా నియమించడానికి చర్యలు తీసుకొన వలసిందని జిల్లాకలెక్టర్లను కోరడం జరిగింది. ఈ కార్యం నిమిత్తం గ్రామ సేవకులకు తగిన శిక్షణ నివ్వడం గురించికూడ ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది.

ఉపయుక్త బలవర్ధక ఆహార కార్యక్రమం

బలవర్ధక ఆహార కార్యక్రమం మన రాష్ట్రంలో 45 జిల్లాలలో అమలు జరుగు తున్నది. ఆహార, వ్యవసాయ సంస్థ, ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ, తోటల పెంపకం, కోళ్ళ పరిశ్రమ, మత్స్య పరిశ్రమలకు సంబంధించి నిపుణుల తోడ్పాటును అంద జేస్తున్నాయి. యునిసెఫ్, సామగ్రి సరఫరా చేయడంద్వారా శిక్షణ సంస్థలకు, ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొనే పంచాయతీ సమితులకు సహాయం అందజేస్తున్నది.

అంతేకాకుండా 2 విత్తనాల ఉత్పత్తి కేంద్రాలు. 2 ప్రాంతీయ కోళ్ళ పెంపకం క్షేత్రాలు, దేశాంతరత జలాలలోను సముద్రజలాలలోను మత్స్యపరిశ్రమ విషయంలో కూడ సహాయం చేస్తున్నది.

ఇంతవరకు 41 బ్లాకు కోళ్ళ యూనిట్లు, 216 పాఠశాలల తోటలు, 4,497 పెరటి తోటలు ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. సముద్ర జలాలలో మత్స్యపరిశ్రమాభివృద్ధి కార్యక్రమంక్రింద యూనిసెఫ్ వారు 60 హార్బు పవర్ గల 8 ఇంజనను అందజేశారు. ఈ ఇంజనతో 8 పడవలను నిర్మించడం జరిగింది. పీటిలో 5 పడవలు కాకినాడలోను, 3 పడవలు విశాఖపట్నంలోను ఉపయోగించబడుతున్నాయి. 45 ఉపయుక్త బలవర్ధక ఆహార కార్యక్రమ బ్లాకులలో 239 మహిళా మండలులు స్థాపించబడ్డాయి. వాటి సర్వవేక్షణక్రింద 5 సంవత్సరాలలోపు వయస్సుగల పాఠశాలకు వెళ్లే పిల్లలకు, గర్భిణీ స్త్రీలకు భోజనంపెట్టే కార్యక్రమం ఏర్పాటుచేయబడుతున్నది.

1969-70 లో ఈ ఉపయుక్త బలవర్ధక ఆహార కార్యక్రమం యింకా 7 బ్లాకులకు విస్తరింపజేయబడుతుంది.

శిక్షణ కార్యక్రమాలు

సూతన విధాన బోధన, అధ్యయన కేంద్రం, రాజేంద్రనగరు :

కారతప్రభుత్వం రాజేంద్రనగరులోని సూతన విధాన బోధన, అధ్యయన కేంద్రాన్ని 1-4-1967 నుండి రాష్ట్రప్రభుత్వ నియంత్రితంబుగా బదిలీచేసింది. ఇందుకోసం ప్రణాళికేతర తాత్కాలిక సహాయ మొత్తానికి సమానమైన రూ. 1.50 లక్షల మొత్తం సాలుసరిగా కేటాయించబడింది. ఈ మొత్తాన్ని 1969-70 సంవత్సరం బడ్జెటులో ఈ శిక్షణాకేంద్రం నిమిత్తం కేటాయించడం జరిగింది. పంచాయతీ సమితి అధ్యక్షులు, జిల్లా అధికారులు, బ్లాకు అభివృద్ధి అధికారులు, విస్తరణ అధికారులు మున్నగు అధికారులకూ, అసధికారులకుకూడ వివిధ శిక్షణ సదుపాయాలు కల్పిస్తూ, ఉమ్మడి శిక్షణ కేంద్రం స్థాపన నిమిత్తం ఈ కేంద్రాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి బదిలీచేయడం జరిగింది. ఈ కేంద్రంలో అక్కొంట్ల సిబ్బందికి, సాంఘికవిద్యా కార్యకర్తలకూ (సహాయ ప్రజాసంబంధాల అధికారులు), పంచాయతీల తనిఖీ సిబ్బందికి నిపుణులైన శిక్షణ ఈయాలని సంకల్పించబడింది. 1968-69 సంవత్సరంలో ఈ కేంద్రంలో 29 మంది జిల్లా అధికారులు, ముగ్గురు డివిజనల్ అధికారులు, 26 మంది బ్లాకు అభివృద్ధి అధికారులు, 93 మంది విస్తరణ అధికారులు, 27 మంది ఉపయుక్త బలవర్ధకాహార కార్యక్రమం, ఆకాశవాణి—పీటికి చెందిన అధికారులు, నలుగురు అసధికారులు శిక్షణ పొందారు.

గ్రామ సేవకుల శిక్షణ కేంద్రాలు :

అన్ని బ్లాకులలోను పూర్తిగా సిబ్బంది పుండడంవల్ల శిక్షణ పొందిన గ్రామ సాయీ కార్యకర్తల, గ్రామసేవీల అవసరం తగ్గిపోతూవున్న ఫలితంగా శిక్షణ కేంద్రాలను కొనసాగించే అవసరం గురించి సమీక్ష చేయడం జరిగింది. 7 గ్రామ సేవకుల శిక్షణ కేంద్రాలలోను నంద్యాల, గోపన్నపాలెంలోని కేంద్రాలను 1-4-1969 నుండి మూసివేయడం జరిగింది. బాపట్ల, కాళహస్తిలలోని గ్రామ సేవకుల శిక్షణ

కేంద్రాలకు అనుబంధంగావున్న రెండు గ్రామ సేవికల శిక్షణ కేంద్రాలు (గృహ విజ్ఞానశాస్త్ర విభాగాలు) కూడ మూసివేయబడ్డాయి. ఎంపిక చేసిన గ్రామస్థాయి కార్యకర్తలకు శిక్షణగరపే నిమిత్తం రాజేంద్రనగరు, బాపట్ల, సామర్లకోట, కాళహస్తి లలోని గ్రామ సేవకుల శిక్షణ కేంద్రాలు పై శ్రేణికి పెంచబడ్డాయి.

1969-70 సంవత్సరంలో రూ. 14.17 లక్షల మొత్తం ఉద్యోగ పూర్వ శిక్షణకు, రూ. 3.00 లక్షలు పునశ్చరణ శిక్షణకు, రూ. 2.40 లక్షలు ఉన్నత శిక్షణకు కేటాయించబడింది.

ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు

నిధుల కొరత కారణంగా, 1969-70 లో క్రొత్తగా ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను తెరిచే ప్రతిపాదనలేదు. ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్న కేంద్రాలకు చేసిన కేటాయింపు సహితం చాలకుండా వున్నట్లు లోగడ నిరూపితమైంది. ఈ కేంద్రాలను నడపడంలో పంచాయతీ సమితులు ఎదుర్కొంటున్న ఇబ్బందులను గురించి ప్రభుత్వానికి తెలుసును. ప్రస్తుతం పనిచేస్తున్న కేంద్రాలకు ఎంతసొమ్ము సమకూరిస్తే పంచాయతీ సమితుల సాధారణ నిధులపై ఆధారపడకుండా ఈ కేంద్రాలు సక్రమంగా పనిచేయగలవో అన్నవిషయాన్ని పరిశీలించే నిమిత్తం ప్రభుత్వం ఒక సంఘాన్ని ఏర్పాటుచేసింది. ఆ సంఘంలో ఆర్థిక, వైద్య, పంచాయతీరాజ్ శాఖల ప్రతినిధులు ఉన్నారు.

చిన్నతరహా నీటిపారుదల

పంచాయతీరాజ్ సంస్థలు 53,817 చిన్నతరహా సేద్యపునీటి వనర్లను నిర్వహిస్తున్నాయి. వాటి క్రింద మొత్తం 15,53,904 ఎకరాల ఆయకట్టు ఉన్నది. ఈ కార్యక్రమాన్ని అమలు పరచడం కోసం పంచాయతీ సమితిని ఒక యూనిటుగా తీసుకోవడం జరిగింది. బ్లాకులోవున్న అన్ని చిన్నతరహా సేద్యపునీటి వనర్లు ఐదు భాగాలుగా విభజింపబడ్డాయి. ఏటా ఒక భాగం మరమ్మత్తు చేయబడుతుంది. ఈ విభానం ప్రకారం, ఒక్కొక్కవనరు ఐదేళ్ళ కొకసారి మరమ్మత్తుకు వస్తుంది. ఏటా ఉజ్జాయింపుగా 10,700 వనర్లు నిర్వహణకై చేపట్టబడతాయి. వీటిక్రింద 3.11 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు ఉంటుంది. దీని ప్రకారం రూ. 54.40 లక్షల కేటాయింపు అవసరమై వుంటుందని అంచనా. నిరుధు నిధుల కొరత కారణంగా రూ. 40.80 లక్షల మొత్తం మాత్రమే సమకూర్చడానికి వీలైంది. అయితే ఈ యేడు బడ్జెటులో రూ. 54.89 లక్షలు సమకూర్చబడింది.

ఇంతేకాకుండా, గండ్లుపడిన, వాడుకలేకుండా వదలి వేసిన వనర్లను పునరుద్ధరింప జేయడం కోసం 1969-70 బడ్జెటులో రూ. 25.00 లక్షలు కేటాయించబడింది.

రాకపోకలు

రాకపోకల క్రింద 1969-70 సంవత్సరానికి జిల్లా పరిషత్తులకు, పంచాయతీ సమితులకు లభ్యం చేయబడిన కేటాయింపులు ఈ క్రింది తెలుపబడ్డాయి :

ప్రణాళికా పథకాలు :

- 1) నిర్వహణ గ్రాంటు ... రూ. 151.00 లక్షలు.
- 2) చెరకు వేసిన ప్రాంతాలకు వెళ్లే రోడ్లను మెరుగుపరచడం. రూ. 472.87 లక్షలు.

ప్రణాళికా పథకాలు :

మిగిలిపోయిన రోడ్లు పనులు రూ. 10.00 లక్షలు.

అంతేకాక, తెలంగాణ ప్రాంతములోని జిల్లా పరిషత్తులు, పంచాయతీ సమితుల కోసం తెలంగాణలో ప్రత్యేక అభివృద్ధి పథకాలకై సమకూర్చిన నిధులలో నుండి రూ. 132.16 లక్షలు కేటాయించబడింది.

గ్రామీణ నీటి సరఫరా, పైపు నీటి సరఫరా పథకాలు

(i) గ్రామీణ నీటి సరఫరా పథకాలు :—మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళిక పూర్తి అయిన నాటికి 12,000 గ్రామాలకు, శివార్లకు మంచినీటి సరఫరా లభ్యం చేయబడిన సంగతి గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. ఇందుకుగాను రూ. 485.89 లక్షలు ఖర్చయింది. 1966-67, 1967-68 సంవత్సరాలలో ఈ పథకాల కోసం రూ. 192.93 లక్షలు లభ్యం చేయబడింది. 3,950 గ్రామాలకు, శివార్లకు మంచినీటి బావులు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. 1968-69 లో ఈ పథకంకోసం రూ. 52.108 లక్షల మొత్తం విడుదల చేయబడింది. 2000 గ్రామాలకు శివార్లకు మంచినీటి సదుపాయం ఏర్పడింది.

ఈ కార్యక్రమానికిగల ప్రాముఖ్యతను దృష్టిలోంచుకొని, 1969-70 లో కేటాయించు రూ. 90.065 లక్షలకు పెంచబడింది. ఈ సొమ్ముతో, 3,500 గ్రామాలు, శివార్లకు మంచినీటి బావులు ఏర్పాటుచేయబడుతున్నవి అంచనా వేయబడింది.

(ii) పైపు నీటి సరఫరా పథకాలు :—మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో సుమారు రూ. 10.00 కోట్లు ఖర్చయ్యే 969 పథకాలను పరిశీలన జరిపి వాటికి సవరణపై అంచనాలు క్షయోద్యమచేయడానికి సంబంధించిన ప్రతిపాదనలను ప్రభుత్వం ఆమోదించింది అయితే, నిధులు పరిమితంగా ఉండటంచేత, 1968-69కి పూర్వం 234 పథకాలు చేపట్టబడ్డాయి. 1968-69లో 4 క్రొత్త పథకాలు చేపట్టబడ్డాయి. దీనితో అమలులోవున్న పథకాల మొత్తం సంఖ్య 238 అయింది. వీటిలో 95 పథకాలు 1967-68 అంతంనాటికి పూర్తి కాగా, 1968-69 లో 65 పథకాలు పూర్తయినాయి. మిగతా 78 పథకాలు ఆసంపూర్తిగా ఉన్నాయి. వీటిలో 50 పథకాలను 1969-70లో పూర్తిచేయాలని సంకల్పం. అంతేకాక, 1969-70లో 14 క్రొత్త పథకాలను కూడా చేపట్టాలని తలపెట్టబడింది. 1968-69 లో రూ. 35.00 లక్షలు సమకూర్చబడగా ఈ సంవత్సరంలో రూ. 50.00 లక్షలు సమకూర్చబడింది.

(iii) తెలంగాణలోని పూర్వపు పట్టణ కమిటీలలో నీటి సరఫరా పథకాలు తెలంగాణ ప్రాంతంలోని పూర్వపు పట్టణ కమిటీలలో పైపు నీటి సరఫరా పథకాలను

గురించి పరిశీలన జరిపి, అమలుపరచడంకోసం ప్రభుత్వం 58 పథకాలను అమోదించింది. ఇందుకుగాను రూ. 546 30 లక్షలు ఖర్చవుతుందని అంచనా. వీటిలో 28 పథకాలు మూడవ ప్రణాళికా కాలంలో అమలునిమిత్తం చేపట్టబడ్డాయి. 1967-68 నాటికి 4 పథకాలు పూర్తయినాయి. 1968-69లో మరో 9 పథకాలు పని ప్రారంభించాయి. 1969-70లో మరో 5 పథకాలు పని ప్రారంభించడంతో, 28 పథకాలకుగాను, ఇప్పటివరకు పని ప్రారంభించిన మొత్తం పథకాల సంఖ్య 18 అయింది. 1969-70లో రూ. 51 31 లక్షలు కేటాయించబడింది. ప్రస్తుత సంవత్సరంలో మరో 4 నీటి సరఫరా పథకాలు పని ప్రారంభించగలవని ఆశించబడింది. ప్రస్తుత సంవత్సరకాలంలో 17 క్రొత్త పథకాలను గురించి పరిశీలన జరపడానికి, 13 క్రొత్త నీటి సరఫరా పథకాలను అమలుపరచడానికి అనుమతించబడింది.

గ్రామీణ అంగబలాన్ని వినియోగించుకోవడానికి ప్రత్యేక పనుల కార్యక్రమం

గ్రామీణ అంగబల కార్యక్రమం ఇంతవరకు కేంద్రప్రతిపాదిత పథకంగా వుండేది. 1969-70 నుండి ఇది రాష్ట్రప్రణాళిక పథకంగా పరిగణించబడుతున్నది. 1967 నుండి ఎట్టి క్రొత్త పథకాలు చేపట్టడం జరగలేదు. ప్రభుత్వం విడుదలచేసిన నిధులతో మిగిలిపోయిన పథకాలు మాత్రమే పూర్తిచేయబడుతున్నాయి. మిగిలిపోయిన పథకాలను పూర్తిచేయడానికే 162.45 లక్షల మొత్తం అవసరమవుతుంది. రాష్ట్ర ప్రణాళికలో ఇప్పుడు ఈ పథకాన్ని చేర్చవలసివున్నందున ఈ మొత్తం మేరకు వనరులను ఏర్పాటుచేసుకోవడం కష్టతరం కాగలదు. అందువల్ల ఇప్పటికే ప్రారంభించిన పథకాలకైనా అదనపు సహాయాన్ని ఇవ్వవలసిందిగా భారత ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది. చేపట్టిన పథకాలకు పూర్తిగాకాక ఇప్పటికే పూర్తిఅయి విలులు పెడింగులోవున్న పథకాలకు మాత్రం భారత ప్రభుత్వం సహాయాన్ని అందజేసింది. ఈ విషయమై తిరిగి భారత ప్రభుత్వాన్ని కోరడానికి సంకల్పించబడింది. ఈలోగా మిగిలిపోయిన పథకాలను భద్రమైన దశకు తీసుకువచ్చే తీరు గురించి పరిశీలించడం అవసరం.

అదనపు వనర్లను సమీకరించుకోవడానికి ప్రోత్సాహక

గ్రా. ట్లు

పెక్కు ప్రతికూల పరిస్థితులు ఏర్పడినందువల్ల గత కొద్ది సంవత్సరాలుగా పంచాయతీరాజ్ సంస్థల ఆర్థిక పరిస్థితి కొంత కుంటుపడింది. సమాజికాభివృద్ధి బ్లాకులు ఒక దశను దాటి మరొక దశను చేరుకోవడంతో పథకాల ప్రాధిపతికపై సమీతులకు లభ్యమయ్యే గ్రాంట్లు తగ్గిపోయాయి. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి క్లిష్టంగా ఉండడంచేత ప్రణాళికా వినియోగాలు తగ్గించబడ్డాయి. అందుచేత వివిధ ప్రణాళికా పథకాలను అమలు పరచడానికిగాను ఆయా పంచాయతీరాజ్ సంస్థలకు లభ్యమయ్యే గ్రాంట్లకూడా ఆ కాలంలో తగ్గిపోయాయి. ఋతుపరిస్థితులు ప్రతికూలంగా ఉండడం చేత కొన్ని సందర్భాలలో ఈ సంస్థల స్వంత వనరులకూడ తగ్గిపోయాయి. ఈ పరిస్థితుల్నింటి దృష్ట్యా ఈ పంచాయతీరాజ్ సంస్థల వనర్ల స్థితి క్లిష్టంగా పరిణమించింది.

దీని ఫలితంగా ఆభివృద్ధి కార్యకలాపాలు కుంటున్నాయి. ఏమైనప్పటికీ వాటి ఆభివృద్ధి కార్యకలాపాలను యధాస్థితికి తేవడానికి ఈ సంస్థ వనరులను ఇనుమడింపజేయాలని ప్రభుత్వం ఆసక్తితో వున్నది. ఆర్థిక పరిస్థితి బాగావున్నప్పుడు మాత్రమే ఏదేని ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థ బలిష్ఠంగాను, సమర్థవంతంగాను పనిచేయగలదు కావున ఈ సంస్థలకు లభ్యమయ్యే గ్రాంట్లను పెంచే మాత్రమేకాదు, అవి తమ స్వంత వనరులను పెంపొందించుకోడానికి లభ్యమయ్యే అవకాశాలను విస్తరింపచేయడం ద్వారా వీటి వనరులను మెరుగుపర్చాల్సిన అవసరం వున్నది. అందువల్ల ఈ సంస్థల వనరులను మెరుగుపర్చటానికి అవసరమైన చర్యలను గురించి ప్రభుత్వం శ్రద్ధగా పరిశీలిస్తున్నది.

1968 జూన్ లో మద్రాసులో జరిగిన ముఖ్యమంత్రుల, రాష్ట్ర సామాజిక ఆభివృద్ధి, పంచాయతీరాజ్ శాఖల మంత్రుల సమావేశంలో ఈ విషయం పరిశీలించబడింది. పంచాయతీరాజ్ సంస్థలు తమ స్వత వనరులను పెంపుచేసుకోవడానికిగాను వాటికి ప్రోత్సాహకాలను ఇవ్వాలని నిర్ణయించబడింది. పన్నులను ఉత్తమంగా వసూలు చేసే గ్రామపంచాయతీలకు షూచింగ్ గ్రాంట్లను ఇచ్చే భరిం ఇప్పటికే మదరాష్ట్రంలో అమలునందున్నది. ఇందుకుగాను ప్రస్తుత సంవత్సరంలో రూ. 20.00 లక్షల కేటాయింపు చేయబడింది. ప్రస్తుతపు పన్నుల వసూలుకు మాత్రమేకాకుండా అదనపు పన్నులను సమీకరించుకొనడానికి సంబంధించి లీసుకునే ఏదేని చర్యకుకూడ ప్రోత్సాహకాలను ఇవ్వడం అవసరమని భావించబడింది. అదనపు పన్ను వసూలును సమీకరించుకొనడానికిగాను పంచాయతీరాజ్ సంస్థలకు ప్రోత్సాహకాలను ఇవ్వడానికి గ్రాంట్ పథకంక్రింద ప్రస్తుత సంవత్సర బడ్జెటులో రూ. 12.15 లక్షలు కేటాయించబడింది. వివరాలను తయారుచేసిన మీదట ఈ పథకం అమలుపరచబడగలదు.